

Ovih dana moglo bi se pisati o mnogo čemu. Recimo mogli bi pisati o "detudmanizaciji", ideji koju ja nikako ne mogu razumjeti. Stalno slušam tu novu hrvatsku "riječ", naziv za nekakav pojam, no nikako je ne mogu progutati. Iako se slažem s predsjednikom Mesićem kako se neke stvari trebaju promijeniti, ne prihvaćam riječ i pojam "detudmanizacija". Predsjednik Tuđman, bez obzira na to slagali se Vi s njim ili ne, bio je predsjednik Hrvatske koji je, uz hrvatski narod, organizirao obranu Hrvatske od agresora, bio je prvi demokratski izabran predjednik Hrvatske, imao je viziju slobodne zemlje i kao takav povijesnu ulogu. Svi smo mi u jedno vrijeme bilo Tuđman, svi smo stajali uz njega, i zaista ne volim kad se blati riječima, ili novim izrekama ono što je dobro učinjeno, ili mrtve. Čini mi se kako više niti mrtvi nemaju mira, jer očito je kako smo se mi Hrvati promijenili. Prije su nam samo mrtvi bili dobri, sad više niti oni.

Mogla bih na pr. pisati i o Blaškiću, koji sjedi u Den Haagu, i njegovi advokati traže njegovo puštanje iz zatvora, jer novi dokazi, po riječima odvjetnika Nobila, koje je zatajila i hrvatska Vlada i Haaški sud nedvojbeno pokazuju njegovu nevinost. Uz sve ono što sam izrekla o predsjedniku Tuđmanu i njegovoj ulozi u stvaranju Hrvatske, naprosto ne mogu vjerovati da je i on sudjelovao u žrtvovanju generala Blaškića. Nikad neću zaboraviti ispraćaj mladih Hrvata iz Bosne koji su se borili za hrvatski narod, tu farsu velike pomoći koja je prodana ljudima koji su dobrovoljno otišli u Haag, smatrajući da ih njihova zemlja neće napustiti. Ako je istina što govori odvjetnik Nobilo, a to, podsjećam vas, nije prvi puta rečeno, strašno je. Danas kad slušam razne koji govore o promjeni odnosa prema Haagu, posebice onih iz HDZ-a, često razmišljam da li ti ljudi misle da smo svi mi glupi i da smo zaboravili da su i oni sudjelovali u slanju raznih "osumnjčenih" u Haag i ne daj Bože organiziranom prikrivanju dokumenata, koji bi pomogli generalu Blaškiću? Teško mi je o tome i misliti!

Mogla bi pisati i o štrajku policajaca na Markovom trgu, pred Sabornicom. Nema riječi kojima bih izrekla kako me boli to što se događa s tim ljudima koji su toliko dali za slobodu Hrvatske, a danas nemaju mjesta u svom poslu. No, svaka moja riječ ne bi bila ni dovoljna da vam približim patnju tih ljudi, pa ostavljam Damiru Borovčaku neka vam predstavi to što se događa danas u srcu Zagreba.

I kako rekoh, moglo bi se o mnogo čemu pisati, no danas se osvrnimo na nešto dobro što se izgleda rađa u toj našoj Hrvatskoj, a mi to izgleda ne zamjećujemo. Često pišem o lošim stvarima, i nekako zaboravljamo istaknuti ono što je dobro, makar bilo vrlo pojedinačno ili rijetko, a to nije pravo.

Pred koji tjedan umro je otac moje poznate, majka je bila u bolnici, moja poznata ima bolesnu unuku, koja je često po bolnici, i svatko od obitelji tih ljudi rekao mi je jednu te istu stvar: "Zamislite, sve nam je bilo učinjeno bez i kune podmičivanja!"

Pitala sam moje poznate da li su osjećali da se nešto očekuje od njih, da li je bilo tko načinio nekakvu gestu ili rekao riječ, ili nešto što bi upućivalo na nekakav mito i svatko od njih rekao mi je kako je odnos medicinskog osoblja bio takav prema bolesnicima da se ne može poželjeti bolje.

Pred neko vrijeme razgovarala sam s prijateljicom koja gradi kuću u Zagrebu. Za bilo koju kuću u Hrvatskoj potrebno je mnogo dozvola, potrebnih i nepotrebnih, no to je njihov način, u koji bolje ne ulazimo. Stalno slušamo kako je potrebno podmičivanje ovih ili onih, kako se ništa ne događa bez nekakve koverte, kako je nemoguće išta sagraditi bez podmičivanja. A eto, moja prijateljica sagradila je kuću u Zagrebu bez podmičivanja bilo koga. I njoj sam postavila pitanje da li je osjećala kako je "nešto" bilo očekivano, i malo je oklijevala u odgovoru. Dakle, bili su pogledi i riječi, na koje ona nije reagirala, a kako sama govori, dobili su sve dozvole manje-

više na vrijeme, bez ikakvog podmičivanja, bez ikakvog darivanja onih koji bi trebali biti profesionalni na svome poslu, a eto nisu, ili jesu, kao u slučajevima o kojima vam pišem.

I dok slušamo o tome kako ništa nije moguće bez "plave" ili koverte nekakve boje, nailazimo izgleda i na nešto novo: neki službenici te administracije u Hrvatskoj izgleda su shvatili, ili su na pragu shvaćanja, da su a/ plaćeni za svoj posao i nema druge plaće; b/ možda su postali i ponosni na svoj posao i ne žele taj radni ponos okaljati nekakvim novcem od stranaka; c/ tko zna, možda se konačno rađa nova generacija koja vjeruje samo u svoj rad i ponos, koji dobijemo kad učinimo dobar posao? Tko zna, možda sam i u krivu, no ove vijesti o ljudima koji su dobili dobar servis bez dodatne naplate, donijeli su mi veliko zadovoljstvo.

Zaista se nadam da će ovih nekoliko slučajeva, (a dobro znam kako ćete me bombardirati onim što se Vama dogodilo, kad ste morali i trebali platiti kako bi dobili ono što vam po zakonu pripada) biti početak nečeg novog dobrog u Hrvatskoj, ali i u nama. Recimo, ja obično slušam kako treba dati doktorima kako bi se bolje pobrinuli za bolesnika, i svatko od nas svjesno daje - bar u Hrvatskoj. Nikome od nas ne pada takva zamisao na pamet u Kanadi, jer smatramo da će doktori učiniti sve moguće za naše bolesnike - jer u Kanadi smo, tu se ne podmićuje. I svatko od nas zaboravlja da je tu i tamo donio malo cvijeća za sestre na odjelu, ili nekakvu sitnicu za doktora, možda negdje pri kraju boravka u bolnici, ili možda samo kavu u prolazu. I to nije podmičivanje, to je ona ljudska pažnja prema ljudima koji pomažu naše u teškim trenucima. Jer ovdje nama na pamet ne pada podmičivanje, to se tu ne radi i ne očekuje, osim ako to mi sami ne uvedemo u institucije ove zemlje (ne daj Bože!).

I iako ja mislim i dalje kako podmičivanje u Hrvatskoj postoji, mislim da su moji prijatelji koji su mi ispričali ove priče posebni ljudi. Oni nisu postupili kao svi ostali. Svojim stavom očekivanja usluge bez podmičivanja ustvari su više poštivali svaku osobu s kojom su došli u kontakt i iako to ti službenici ni danas još ne znaju, odali su im dužno poštovanje, očekujući da će bez ikakvog mita napraviti sve što je u njihovoj moći. Dakle, prve proljetne laste su poletjele čak i u Hrvatskoj i nadajmo se da ćemo mi sami kad dodemo u Hrvatsku ovog proljeća i ljeta biti kao i naši sunarodnjaci koji jednostavno nisu htjeli dati mito. Na nama je potez: jednostavno se pravimo Englezima, kako se to lijepo na hrvatskom kaže, nemojmo dati, iako vidimo neko očekivanje, zahtijevamo dobro učinjenu uslugu, i zahvalimo na svakom dobrom radu. Tko zna, možda će taj naš kamenčić koji smo bacili na more djelovati kroz one krugove koje će doticati u svom okretanju?

Tako ja mislim. Valentina

Preporučujemo Vam:
Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X4 (905) 629 8415

Cijena \$3.00

Broj 105 - 15. IV 2002.

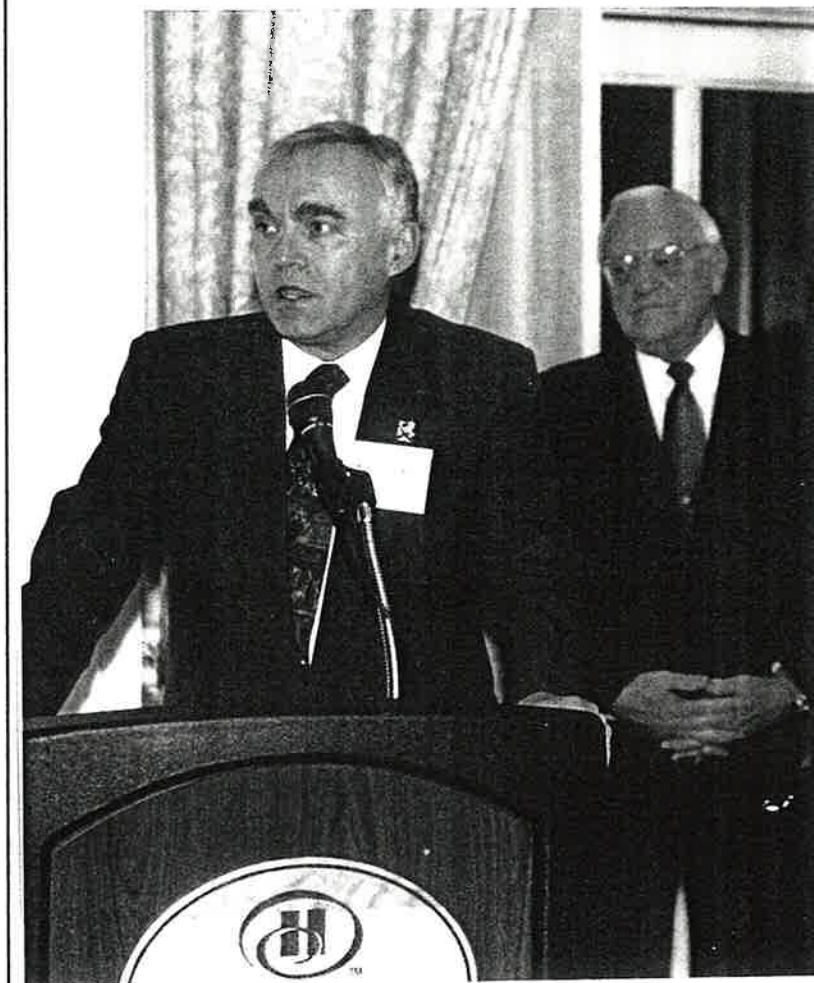
Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte U OVOM BROJU:

- Mostarski biskup Perić odbio sastanak s Petrischem
- Slučaj Blaškić
- Zakon o radu uzburkao Hrvatsku
- Država izgubila 40 milijardi kuna
- Storniran dolazak gostiju iz Izraela
- Uskrсни razgovor o Šoli
- Sanader: Nema raskola HDZ-a
- Šljivančanin: Živ se neću predati
- Hrvatska poštanske marke
- Kako je nastala Vila Velebita
- Down under prednjači
- Želite li zakupiti dvorac Maruševec?
- Motrišta

Chicago, Ill. Governor George H. Ryan and Illinois First Lady Lura Lyn Ryan hosted their annual reception in honour of the Consuls General of the Midwest at the Conrad Hilton Hotel in Chicago.

Consul General Domagoj Sola of Croatia, representing the Dean of the Consular Corps and Governor Ryan (pictured from left to right)

Hrvatska ISKRA

(Bivši "CIRKULAR"
za Toronto i okolicu)

Kanadsko-hrvatski vjesnik
Canadian-croatian journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief

Glavna Urednica

Valentina Krčmar

Technical Director

Tehnički Urednik

Emil Šimunović

Contributing Editors

Damir Borovčak, Dr. Darko Desaty,
Višnja Geoheli,
Višnja Milas Matutinović,
Biserka Milinković,
Marina Vuković,

Address - Adresa
1137 Centre Street
Thornhill, ON, L4J 3M6 CANADA
Telephone - Telefon
(905) 738 4797, (416) 894 9235
Fax: (905) 738 9853
E-mail: iskra1@look.ca

Yearly Subscription - Godišnja pretplata
KANADA \$80.00
USA \$70.00
Advertising rates
1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months
1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly
1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$300.00 yearly
Advertising is payable in advance.
Cheques payable to HRVATSKA ISKRA
Čekove nasloviti na HRVATSKU ISKRU

Sadržaj:	Košunici se prevrće u želucu13
Pismo urednice2	SRJ prihvatila suradnju s Haaskim sudom13
Vijesti iz zajednice3	Šljivančani: Živ se neću predati13
Biskup Perić odbio sastanak s Petrischem4	D. Boročak: Hello Toronto-ovdje Zagreb14
Nećemo s Petrischem na mjesto zločina4	M. Vuković: Za čavrljanje uz šalicu kave15
Parlament RS-a odbacio ustavne reforme4	Kultura16
Slučaj Blaškić5	Press release, Republic of Croatia17
Obilježje ubijenim redarstvenicima u Borovu selu zajedno s poginulima u NOB-u5	Greetings, George H. Ryan, Governor of Illinois17
Zakon o radu uzburkao Hrvatsku6	Croatia in humanitarian work in Afganistan17
Sindikati se ipak nagodili s Vladom6	Press release from Hague, re: Drago Josipovic18
Goran Granić: Hrvatska je lakiran stari auto7	EC report on SAP18
Država izgubila 40 milijardi kuna8	Book on Croatian scientists18
Društvenu elitu ne zanima nezaposlenost8	Rafting down the Zrmanja river19
Ina traži nova naftna polja8	Croatia in Bob Appetit magazine20
Privatizacija INE9	Mojim očima (i srcem)21
Radovan Ortyński podnio ostavku9	Višnja Milas-Matutinović: Hrvatske marke22
Više ne postoje UNS, SZUP i SIS9	Dileme oko nastanka "Vila Velebita"23
Dobre vijesti iz Samobora9	S. Forenbacher: Velebit i njegov biljni svijet24
Milijuni eura za obnovu jadranskih hotela10	Da li znate gdje je "Zlatna dvorana"?25
Storniran dolazak gostiju iz Izraela10	Višnja Geoheli: "Down under" prednjači26
Uskrsni razgovor o Šoli11	Zanimljivosti28
Opera Zrinjski u Mississauga11	Povijest Hrvata29
Novi radijski kratkovalni program11	Višnja Geoheli: Razmišljanje uz 10. travnja30
Zbog sukoba odgođena izborna skupština županijskog HDZ-a12	Želite li zakupiti dvorac Maruševac30
HDZ nema zrelih političara kakav je bio Franjo Tuđman12	Događaji u našoj zajednici31-33
Sanader: Neće biti raskola HDZ-a12	Vaše zdravlje34
	Za svakog ponešto35
	Motrišta36

Pismo urednice

Dragi čitatelji,

Prije svega dugujem veliku ispriku. U prošlom broju HRVATSKE ISKRE na prvoj strani, kao i na nekim drugim stranama bile su slike školske djece iz Oakvillea. Sve te slike slikao je izvrstan fotograf gosp. Jurica (Dick) Ropar, koji mi je učinio veliku uslugu time što je bio na mjestu događaja umjesto mene. Nažalost, potpuno sam zaboravila u posljednjem broju zahvaliti gosp. Roparu za njegove prekrasne slike i za uslugu, koju je učinio za ove novine i svoju zajednicu. Tako, gosp. Ropar, ispravljam svoju grešku, zahvaljujem Vam se iz sveg srca za izvrsne slike, u kojima smo svi uživali.

Jednom je netko rekao kako u svako doba dana i noći netko negdje na kugli zemaljskoj ratuje. Negdje neka majka plače za djetetom, negdje gladuju. Tako i ovih dana, na vrućem Bliskom istoku opet se zveckaju oružjem, pa i čak više od toga. Teško je bilo kome odrediti kakav stav zauzeti, no mi koji smo prošli kroz taj rat razumijemo svakog onog tko je izgubio i dijete i kuću, ali i onog tko je pod stalnim terorom cijeli život. Ne znam što željeti za ljude koji strahuju na obje strane, osim neka im Bog bude u pomoći.

I ova HRVATSKA ISKRA obiluje materijalom, koji će, nadamo se, interesirati sve vas. Uz politički život Hrvatske, posljednje događaje koji se događaju u našoj domovini, donosimo vam i dosta članaka o našoj kulturi, životu i možda ćete zahvaljujući nama naučiti i neke nove stvari. Danas vam donosimo i utiske gđe. Višnje Geoheli iz Australije, gdje se mnogo toga događa u zajednici, koja je vrlo složna, iako mnogo manja od nas ovdje u Torontu i okolici. Možda bi se trebali ugledati na njih, te nekako pronaći svoj osobni put kako bi mogli zajedno izgraditi objekte koji nam naveliko trebaju, a koje su Australci u svojem zajedništvu uspjeli izgraditi.

I na kraju, približava se Dan državnosti. Sastao se je Kanadsko-hrvatski kongres Toronta i dogovorena je proslava. U slijedećem broju HRVATSKE ISKRE donosimo vam razgovor s predsjednikom KHK gosp. Michaelom Bukovcem o tom predstojećem događaju zajednice.

Srdačan pozdrav, Valentina

Za svakog ponešto

Nasmijmo se....

Biseri iz oglasnika:

- koljem po kućama s vlastitim alatom
- kupujem kuću od čistog vlasnika
- trosjed u kvaru
- kuća u etapama, krov je prodan
- iznajmljujem sobu radnim djevojkama
- TV, na pola dnevnika izgubi glas
- Kupujem auto-radio, novi ili ukraden
- Umirovljeni penzioner
- Jednosobna vrata
- Krava, nije luda
- Mladalački dvosjed
- Sobu iznajmljujem, pretežno ženskoj osobi
- Gradilište s pogledom na okoliš
- Ekscentrična presa
- Trebam djevojku, ne da radi nego da pije, da zabavlja goste
- Mazda 626, glasi na mene
- Vrata na šibanje
- Plinska boca 200-kilska, 200 demokratskih maraka
- Mercedes, garavi
- Trokrilni omar za vješanje
- Koze i jariče prodajem i oplodjujem
- Kratkodlaka optičarka
- Ford fiesta, ušćuvana prva vlasnica
- Vučjak, obučen za patnju

Za našu djecu

Ratko Zvrko: MAČUHICA

U zelenom parku
mačuhica bila,
a došao leptir
lepršavih krila,
pa rekao nježno
umiljatu cvijetu:
— Mačuhice, ti si
najljepša na svijetu!
Na te riječi ljupke
mačuhica mila
stidljivo i čedno
u sjenu se skrila,
latice je tamne
prema zemlji svila,
pa je tako skromna
još i ljepša bila.

Dobriša Cesarić: POČETAK PROLJEĆA

...U mladoj travi tad se javi
zviždanjem glasnim prvi kos.
I gle! Od pjesme žutokljunca
odjednom vrt je prepun sunca.
Tiptip ... do puta doskakuta
i digne krilo pa se sunča.
A onda se u travu vrati
i sluša gdje ga hvale vlati.

Hrvatska dječja igranka

Dobri recepti za one koji žele ponuditi dobru hranu ukucanima...

Dalmatinci rado svaki dio boljeg mesa pretvaraju u pašticađu, svoje kultno jelo. Nabadaju ga slaninom i češnjakom, te zalijevaju dobrim vinom, prošekom ili kvasinom (octom). Iako kontinent od austro-ugarske kuhinje, a i druge zemlje izravno od talijanske, baštini tjesteninu s krumpirom, razne valjuške, knedle ili slične specijalitete, dalmatinska je kuhinja i tu isključiva - obožava njoke. Ni pašticađa bez njih nije potpuna, a pomno oblikovano tijesto veličine oraha rado kombiniraju i s drugim umacima od sira, vrhnja, gljiva, povrća.

NJOKI (za 8-10 osoba)

Materijal: 50 dkg brašnastog krumpira, 15-20 dkg brašna; 1 jaje, 1 žumanjak, 6 dkg ulja, maslaca ili svinjske masti; sol

Priprema: Krumpir skuhaite, ogulite i protisnite ga još vrućega. Dodajte brašno, masnoću, jaje i žumanjak, te posolite i zamijesite tijesto. Podijelite ga na 2-3 komada, pa svaki komad posebno oblikujte u valjak, koji ćete zatim izrezati na jednake komadiće. Resporedite ih po pobrašnoj dasci da malo odstoje. Da bi dobili dekorativne njoke prevucite svaki komadić po naličju ribeža pri tom malo pritisnuvši palcem. Pripremljene njoke staviti kuhati u veću količinu vrele, slane vode i kuhati ih još trenutak nakon što isplivaju na površinu, a zatim ih ocijedite.

PASTICADA S NJOKIMA (za 8-10 osoba)

Materijal: 2 kg govedine ili junetine od buta; 20 dkg sušene slanine, 20 dkg luka; 15 dkg korijena peršina, 15 dkg mrkve; 5 dkg korijena od celera, 2 češnja češnjaka; 2 dkg pirea od rajčice; 1,5 - 2 dl ulja, 1-2 žlice Vegete, 6 suhih šljiva, 3 dl crnog vina, 2 žlice senfa, lovorov list, ružmarin, majčina dušica, sol, papar;

Priprema: Meso operite, obrišite, pa u njega nabodite trake slanine. Dobro ga posolite, premažite senfom i uljem, pa tako pripremljeno ostavite da odstoji najmanje 2 sata ili preko noći. Zatim ga naglo zapecite sa svih strana na vrućem ulju. Izvadite meso iz posude, pa na ulju na kojem se pržilo, kratko popržite narezani luk i češnjak, te povrće. Vratite meso u posudu, dodajte Vegetu i dinstajte poklopljeno oko 2 sata uz povremeno dolijevanje malih količina mješavine vina i vode. Kada meso napola omekša dodajte razmučenu rajčicu, a zatim i oprane šljive. Pred kraj kuhanja umiješajte lovorov list, ružmarin, majčinu dušicu, popaprite, malo dosolite. Izvadite meso, narežite ga na ploške i stavite na zagrijani tanjur, a povrće s umakom protisnite, prokuhajte ga i prelijte preko mesa. Uz pašticađu najbolji su prilog njoki od krumpira.

"Hrvatska za stolom: mirisi i okusi Hrvatske"

PS. Pašticađa je izvrsna, tu nema govora, ali posebno su ukusni njoki, no oni zahtijevaju dosta posla. Tko zna, možda niste ni znali da u "Croatia restaurantu" možete dobiti izvrsne njoke svakog četvrtka za ručak, a ako se dogovorite možda i za neku Vašu posebnu večeru. S "Croatia restaurantom" sve je moguće.

Prave proljetne visibabe - iz vrta urednice

We invite the readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to the length or libelous statements. All letters must include your first and the last name; your address and telephone number.

Vaše zdravlje

KAKO POČETI VJEŽBATI?

Većina ljudi koji stanuju u gradu neće se baviti sportom, i općenito će se vrlo malo kretati. Zbog toga su izmišljeni razni klubovi, fitness, aerobic. No ima i onih koji se odlučuju za samostalno vježbanje – ako imaju dovoljno volje.

Malo ima onih koji su savjesni prema svome tijelu i svakodnevno vježbaju. Izgovora ima napretek; umoran sam, previše sam radio, imam pametnijeg posla, ali bismo s druge strane svi željeli imati savršeno tijelo i manje kilograma. Najveći je problem, a znam po vlastitome iskustvu, započeti s vježbanjem. Pokušao sam na razne načine, ali stvarno je upalio samo jedan. To ne znači da je točan i za vas, ali ništa vas ne stoji ako pokušate. Prije svega, morate znati da odluka o vježbanju nije nimalo jednostavna i prije nego što napravite prve sklekove ili trbušnjake trebat će vam vremena za pravu odluku. Cijeli se proces odvija u tri faze.

Razmišljam o vježbanju

Razmišljanje o vježbanju je prva faza pri vašoj odluci. To je vrijeme kada premišljate o načinima vježbanja – hoćete li upisati aerobic, ići na plivanje ili ćete raditi sami kod kuće. Osjećate da biste nešto trebali učiniti po tom pitanju, ispitujete svoje tijelo i važete činjenice; hoću li imati vremena za svakodnevno vježbanje, je li to prevelika obaveza, jesam li već prestar/a za to, hoće li mi se netko smijati... Sve su ovo zapravo poprilično nevažna pitanja koja vas trebaju dovesti do prvog konkretnog zaključka: "Želim li ja vježbati?" Onoga trenutka kada sami sa sobom razriješite tu dvojbu, kada shvatite da imate dovoljno volje i psihičke snage da se posvetite radu na svojem tijelu, kada tuđe mišljenje postane nevažno, e tek se tada možete iskreno posvetiti preobrazbi. Do tog trenutka sva su vaša razmišljanja zapravo usmjerena prema traženju izlike.

Kako ću vježbati?

Nakon što ste uspješno razriješili dilemu i odlučili da je vježbanje ipak pametna i korisna aktivnost, slijedi druga faza koja se još uvijek bazira na razmišljanju. Niste sigurni želite li vježbati posve sami kod kuće, ili ćete se ipak uključiti u neku od fitness, aerobic i sličnih grupa u vašem susjedstvu. Također, određujete koliko ćete vremena posvetiti vježbama i kako će one izgledati. Nabavljate literaturu, informirate se kod prijatelja i stručnjaka, eventualno mijenjate način prehrane i okrećete se zdravijem životu. Kažem eventualno, jer nije uvjet. Ako ste se odlučili za samostalan rad, bilo bi dobro kada biste odvojili barem pola sata svakoga dana za jednostavne vježbe. U te aktivnosti također možete uključiti partnera i djecu. Odredite sobu u kojoj ćete vježbati i iz nje uklonite sve stvari koje bi vas mogle ometati. Dovoljan vam je kasetofon, a televizor, mobitel i radio tih pola sata isključite. Sve ostalo je na vama. Ako ste se odlučili za fitness i tome slično, a to posebno preporučam onima koji često prekrše obećanja koja su si sami zadali, mjesečni iznos neće prelaziti više od 150 kuna. Trebat će vam tenisice, trenirka, obična majica i ručnik, a pri samom upisu, većina rekreativnih centara preporučit će vam program prilagođen vašim godinama, sposobnostima i potrebama. Također, dvorane takvih centara mjesto su na kojima stječete nove prijatelje, a nerijetko organiziraju i izlete te različita druženja za svoje polaznike. Dva do tri puta tjedno možete odvojiti šezdeset minuta kako bi se vaše tijelo osjećalo bolje i zdravije. I na koncu, sve ovo što ste proživjeli do sada, vodi vas do konačne promjene stila života.

U zdravom tijelu...

Posljednja, treća faza jest onaj trenutak kada ste odlučili napraviti prvu vježbu, krenuli na prvi sat u rekreacijskom centru. Postoji ona stara uzrečica da je prvi put najteže, i to je stvarno istina, ali isto tako nije razlog da posustanete. Prvih tjedan dana od kada ste svoju odluku proveli u praksu biti će najteže jer tisuću puta ćete pokušati odustati. Ali ustrajte, jer nakon toga uvidjet ćete da vam odgovara i da se nakon svake vježbe osjećate sve bolje i bolje. Nakon tjedan dana vi se vježbanje jednostavno uvrstili u dnevni raspored kao normalan dio obveza, i nakon nekog vremena, teško ćete odustati od novog načina života. (<http://moj.hinet.hr>)

HERPES

Pretjerane vrućine, sunčanje, povišena tjelesna temperatura, stres, šok, nagla promjena klime, problemi na poslu ili u obitelji, anksioznost, depresija, usamljenost, nagli pad imuniteta, samo su neki od okidača za izbijanje herpesa na površinu. Ništa ga ne može zaustaviti. Napada tamo gdje smo najranjiviji, a zna se da svatko ima svoju Ahilovu petu.

Na usni, ili oko nje, nešto nas zaskrbi. Počesmo se po tom mjestu, crvenijem i toplijem od okolne kože, stavimo malo kreme prije odlaska na počinak, misleći kako će sutra sve biti redu. Jutarnje buđenje vodi nas najprije u kupaočnicu i to ravno pred zrcalo. A u njemu vidimo nabubrene usne s dva lijepo oblikovana plika puna tekućine, i naravno, zabezeknut i očajan pogled. Prošlo je samo mjesec dana od zadnje groznice, a ona nas ponovno pohodi. Izgledamo kao da smo upravo preživjele neuspješnu plastičnu operaciju povećanja usnica. Sad ćemo ponovno petnaestak dana željeti da nas nitko ne vidi i da ne moramo otvarati usta. Ima li tome kraja, pitamo se ne baš sigurne u potvrđan odgovor?!

Ono što nas muči i ne da nam mira na različite načine iz obitelji je virus herpes. U tu grupu ubraja se: herpes simplex, genitalni herpes, Epstein-Barr virus (uzročnik mononukleoze) i herpes zoster ili varicela zoster. Naziv herpes grčkog je podrijetla. Znači puzati ili gmitati, što odlično objašnjava kako virus puže ili gmiže kroz cijelo naše tijelo. U tom svom osvajačkom pohodu povlači se i skriva u kutovima živčanih stanica, i ponovno, nakon nekoliko tjedana, mjeseci, ili godina izbija i uzrokuje manje ili veće teškoće. Možemo zaustaviti njihov rast i razvoj, ali nemoguće ih je potpuno uništiti kao ni ostale viruse. Prije neposrednog izbijanja, simptomima se mogu ublažiti primjenom kreme aciklovira.

Kada, gdje i zašto izbija herpes?

Herpes simplex najčešće izbija na usnama, nosu ili oko njih. Za veliku većinu ljudi napadi su rijedi ako organizam, kao domaćin, i herpes, kao uljez, nađu kompromisno rješenje. Stvarajući odgovarajuće obrambene mehanizme, odnosno smanjujući moguće okidače, sprječavamo često izbijanje virusa. Rijedak broj ljudi ima tu sreću da doživi samo jednu invaziju virusa, i to u trenutku kada ulazi u organizam i traži udoban smještaj. Nakon toga se kod njih više ne pojavljuje.

Istraživači bečkog sveučilišta pokušali su, 1928., hipnozom ublažiti djelovanje virusa. Retirajući emocionalno uznemirene bolesnike smanjili su stres, smirili organizam i podigli imunitet nakon čega se virus povukao. Izbijanje simptoma herpesa na licu počeli smo smatrati gotovo kozmetičkim problemom pa ga tako pokušavamo i liječiti.

Ono što je nevidljivo i uzrokuje još veće probleme jest genitalni herpes koji se obično prenosi spolnim putem. Dva deset pet do trideset jedan milijun Amerikanaca ima problema upravo s herpesom koji najčešće napada sluznicu genitalnih organa. Brižljiva higijena, analgetici, preparati aciklovira mogu samo ublažiti žarenje i bol koju on uzrokuje jer simptomi obično prelaze spontano.

Iz obitelji herpesa je i virus koji najčešće napada područja oko struka i duž lijeve ili desne strane leđa, a nazivamo ga herpes zoster ili varicela zoster. Svatko tko je u djetinjstvu prebolio ospice, pohranio je svoj virus u živčane stanice. Kod dvadeset posto tih ljudi tijekom života pojavi se herpes zoster. Jedan njemački znanstvenik još je 1909. godine shvatio da isti virus koji uzrokuje ospice, u odrasloj dobi, stvara vrlo slične probleme poput: svrbeži, boli, temperature, plikova punih tekućine i crvenila. Bol je često toliko izražena da su potrebni vrlo jaki analgetici kako bi je smirili. Steroidi i parenteralna primjena aciklovira u roku 72 sata od pojave prvih simptoma znatno će olakšati opće stanje. Problem je što podcijenjujemo sam početak oboljenja, pa nam prođu dragocjeni sati od početka liječenja. Svaki savjet i pomoć infektologa dobro je došao. Vrlo bolna neuralgija može trajati još dugo poslije prolaska simptoma, pa analgetici postaju sastavni dio života, što izaziva ovisnost i depresivna stanja. (Zaposlena žena)

Priredio: Dr. Darko Desaty

PRETPLATITE SE NA HRVATSKU ISKRU

Vijesti iz zajednice

BUDITE DOMAĆINI MLADIMA U TORONTU ZA SVJETSKI DAN MLADIH

Prema posljednjim primljenim informacijama, potrebne su još uvijek obitelji koje bi primile mlade iz cijelog svijeta u svoje domove u srpnju ove godine za vrijeme posjete Sv. Oca Ivana Pavla II Torontu. Ako pak želite da se registrirate kao učesnik WYD2002 (Svjetski dan mladih), pomoći na neki drugi način (npr. prevoditelji, čuvari itd.), javite se svojim župama ili kontaktirajte www.wyd2002 ili www.wyd2002.org i pogledajte rubriku 'volunteers'. (BM)

NOVE HRVATSKE NOVINE NA ENGLESKOM

Dobila sam prvi primjerak CROATIA MONTHLY, koji izdaje infoMedia d.o.o. iz Zagreba. Novine su na engleskom, a teme članaka obuhvaćaju podatke o Hrvatskoj, ekonomija, turizam, bankarstvo, informacije o dozvoli rada i boravka za strane državljane u Hrvatskoj...

Za predplatu ili obavijesti možete se obratiti elektronskim putem na infomedia@zg.tel.hr ili pogledati na internetu www.cratiamonthly.hr

PODSJETNIK

Hrvatsko Franjevačko i Kulturno središte "Kraljica Mira" Norval, slavi 25. godišnjicu postojanja. Uz duhovnu pripremu koja će trajati 3 dana, od 24-26 travnja, a koju vode gosti svećenici, bit će i svečani banket i proslava, 27. i 28. travnja. Svojim prisustvom uveličat ćete tu proslavu.

GARAGE SALE

Mladi župe Presvetog Trojstva organiziraju garage sale u subotu 20. travnja o.g. Dobit je namjenjena za pomoć mladima koji dolaze u Toronto za proslavu Dana Mladih u srpnju ove godine.

"PRELO"

Folkloro društvo župe "Presvetog Trojstva" iz Oakville, imat će proslavu 25. godišnjice postojanja u subotu 4. svibnja popodnevnom koncertom, a navečer prigodnim banketom u dvorani župe Presvetog Trojstva.

JADRAN

Župno folkloro društvo iz Toronta, priprema banket i koncert u nedjelju 28. travnja, poslije mise u 11:00 sati u župi Naše Gospe Kraljice Hrvata u Torontu. Dodite svi na ovaj banket i pomozimo ovu mladu grupu.

Preporučujemo Vam:

PETER DONKO & ASSOCIATES, OPTOMETRIST

EYE EXAMINATIONS
DESIGNER GLASSES & CONTACTS
LASER VISION CONSULTATION
NEW PATIENTS & WALK-INS WELCOME
OPEN EVENINGS & SATURDAYS

EYE
HEALTH
IS IMPORTANT

Located in the Medical Centre, Woodbine Mall
500 Rexdale Bl., Tel (416) 674 1165

News from Chicago

Chicago, Ill. Governor George H. Ryan sponsored a tribute to Illinois ethnic museums at the James R. Thompson Center. Croatian Ethnic Institute received an award for their participation.

Nevenka Jurkovic, Illinois First Lady Lura Lynn Ryan and Marina Rogina (left to right)

KLUB HRVATSKA ZAGORJE priređuje svečani banket u subotu, 27. travnja 2002. god. u Croatia Banquet Hall, 1898A Dundas Street East, Mississauga. Uz bogatu večeru zabavljat će vas V.I.S. "Treći stupanj". Početak u 7:00 p.m.. Ulaznina \$30.00.

Za ulaznice nazovite: gđu. Vesnu Horvat 905-826-6914
Gđu. Šteficu Ćorić 905-569-8445

Iz naše zajednice

Viki Tolley je izvrsno recitirala međimurske pjesme, "Društvo Međimurje", 6. travnja 2002.

Mostarski biskup Ratko Perić odbio susret s Wolfgangom Petritschem

MOSTAR, 9. travnja (Od Vjesnikova dopisnika) - Da odnosi Katoličke crkve u Bosni i Hercegovini i visokog predstavnika Wolfganga Petritscha nisu na nekoj posebnoj razini nije nikakva tajna, a kraj Petritscheva mandata mogao bi ostati upamćen po još jednom, kako je iz crkvenih redova ocijenjeno, skandaloznom detalju.

Visoki predstavnik posjetio je vjerske objekte u tim gradovima koji se obnavljaju a imaju izniman vjerski, kulturni i povijesni značaj. Tom prigodom susreo se s vladikom Grigorijem, muftijom Seidom Smajkićem i Zoranom Mandelbaumom, predsjednikom židovske općine, ali ne i s biskupom Ratkom Perićem.

Glavni razlog Perićeva odbijanja da bude u Petritschevoj pratnji, kako je priopćeno iz Biskupskog ordinarijata u Mostaru, Petritshev je posjet mjestu na kojem se gradi Careva džamija u Stocu, ali i sva ranije (Petritscheva) "učinjena poniženja i nepravde hrvatskom narodu" pa

se "ne želi davati povoda katoličkim vjernicima Hrvatima da se susreti bilo kojeg člana Ordinarijata s Petritschem tumače kao odobravanje toga" (nepravdi i poniženja koje je nanio Hrvatima u BiH).

Posebice je u očima Katoličke crkve u BiH i vjernika prijedlog Petritshev posjet Stocu, odnosno mjestu na kojem se gradi Careva džamija, oko čega su već vođene velike polemike i zbog čega je prije nekoliko tjedna došlo do velikih napetosti u tom gradu. Doživljeno je to kao pravi skandal i uvreda katolika zbog činjenica, kako biskup Perić naglašava, "da je na mjestu džamije u Stocu, na koju Vi pozivate biskupa ili njegova predstavnika, počinjen zločin u 16. stoljeću, kada je "na tlocrtu kršćanskog hrama" sagrađena Selimova džamija; da je 1993. počinjen zločin rušenjem džamije kao kulturne zgrade; i da se ponovno čini zločin obnovom džamije na istom mjestu kršćanskog hrama".

(Slobodna Dalmacija 10. 4.)

Ordinarijat biskupa Perića objašnjava zašto se nisu odazvali pozivu za obilazak Stoca: Nećemo s Petritschom na mjesto njegova zločina

MOSTAR - Vicekancelar mostarskog Ordinarijata don Dražen Kutleša uputio je visokom predstavniku u BiH Wolfgangu Petritschu dopis sljedećeg sadržaja:

"Poštovani gospodine visoki predstavniče!

Iz Vašega Ureda stigao je faksom na ovaj Ordinarijat nepotpisan dopis, od 3. travnja ove godine, s pozivnicom da mjesni biskup msgr. dr. Ratko Perić sudjeluje u Vašem obilasku manastira u Žitomisliću, džamije u Stocu, groba M. Danona i Havre, te "katoličke crkve u Potocima" u ponedjeljak 8. travnja.

Kad smo nakon opetovana traženja rekli da ne odgovaramo na papire koji nisu potpisani, primili smo danas faksiran dopis koji je potpisao gospodin dr. Anwar Azimov, viši savjetnik za međureligijske odnose OHR-a u Sarajevu.

U dopisu se iznosi program prema kojem Vi namjeravate posjetiti spomenuta mjesta, samo se ovdje više ne navodi "katolička crkva" nego "samostan u Potocima", sa željom da Vas prati biskup ili njegov predstavnik.

Čudimo se pozivnicama i očekivanjima, i to iz više razloga:

Kao prvo, prošle godine javno ste izvrijedali mjesnoga biskupa u svojim izjavama najprije u Večernjem listu, od 7. ožujka 2001., str. 5.: gdje ste istaknuli za sebe kako ste, uz organizatore Sabora, razočarani "i ponašanjem dijela Crkve, posebno govorom mostarskog biskupa Ratka Perića"; zatim u Globusu, od 9. ožujka 2001., str. 13: "Ogorčen sam i šokiran govorom biskupa Ratka Perića i nemam riječi za silnu mržnju i potporu osuđenim ratnim zločincima koju je u njemu iskazao."

PARLAMENT RS-A ODBACIO PETRISCHEVE "USTAVNE AMANDMANE"

Sarajevo, 5. Travnja - Kako se i očekivalo, Narodna skupština Republike Srpske odbacila je neke od ključnih točaka sporazuma o ustavnim promjenama, postignutog u Uredu visokog predstavnika. Parlament manjeg bosansko-hercegovačkog entiteta usvojio je amandmane na Ustav RS koje su predložili zastupnici iz reda srpskih stranaka, dok amandmani koje je Skupštini dostavilo entitetsko Ustavno povjerenstvo nisu dobili potrebnu većinu glasova.

Svih 68 srpskih zastupnika iz SNSD-a, PDP-a, Socijalističke partije RS, SDS-a, DSP-a, SNS-a, DNS-a, Demokratske stranke RS i Penzionerske stranke podržali su i tijekom skupštinskog zasjedanja amandmane na koje su ranije stavili potpis predlažući ih parlamentu. U takvoj situaciji, prijedlozi Ustavnog povjerenstva gdje su srpski članovi bili u manjini, nisu imali šansu za prolaz. Narodna skupština RS usvojila je i Odluku o proglašenju amandmana, a predviđeno je da se ona primjenjuje od dana stupanja na snagu amandmana na Ustav Federacije BiH.

Usvojenim amandmanima predviđeno je da se srpski, hrvatski i bošnjački (a ne bosanski!) jezik, te ćirilčno i latinično pismo ravnopravno koriste u RS, definiran je način izbora i kandidiranja entitetskog predsjednika, te sudjelovanje pripadnika konstitutivnih naroda i manjina u vlasti Republike Srpske i uvođenja Vijeća za zaštitu vitalnih interesa naroda.

Kada je u pitanju sastav vlade, usvojenim "srpskim" amandmanima definirano je da predsjednik i potpredsjednici vlade ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda. Najmanje 15 posto članova vlade treba biti iz jednog konsitutivnog naroda, a najmanje 35 posto ministara iz dva konstitutivna naroda. Ključna razlika u odnosu na prijedlog Ustavnog povjerenstva, osim naziva jezika (bošnjački umjesto bosanski), je i to da se izbor entitetskog predsjednika obavlja izravno. Bitna razlika je i o odlučivanju u Ustavnom sudu koji odlučuje o vitalnom nacionalnom interesu dvotrećinskom većinom. (Vjesnik 6. travnja)

Godišnja zabava Hrvatske župne folklorne grupe Marjan, Brampton

U subotu 6. travnja u prepunoj dvorani župe Hrvatskih mučenika bila je svečanost hrvatskog plesa i pjesme, veselje prijateljstva. Prepuna dvorana mladih članova "Marjana", učitelja, roditelja i prijatelja i gostiju iz Ottawe "Croatoan" uživali su ove večeri u zajedništvu.

Folklorna grupa "Marjan" radi od 1985. Godine i kao i svake godine i ove su godine izveli izvanredan program. Mlada Katarina Trogrlić uspješno je vodila program svoje grupe, koji su prisutnima predstavili razne pjesme i plesove iz svih djelova Hrvatske i Hercegovine. Mogli ste uživati u pjesama i plesovima Posavine, kola iz Ražanca, pa drmeša iz Draganića, ili plesa iz Letovanića, uz jasno lijepu pjesmu "Sjećanje na Velu Luku", koju je izveo mladi Matej Balen. Gosti ove večeri došli su iz daleka: čak iz Ottawe, folklorna grupa "Croatoan", koji su svojim domaćinima izveli izvanredan program.

Folklorna grupa "Marjan" ima dvije skupine, srednju i stariju, a učitelji plesa, Michael Kozina, Stephanie Ropar i Katarina Trogrlić (inače članovi "Marjana" u kojem su stekli sve svoje znanje) zaista se

Učiteljice plesa Mišel Kozina, Stephanie Ropar i Katarina Trogrlić

Kuharice, sve mame i prijatelji društva "Marjan"

Hrvatska knjižnica i čitaonica

Dobrovoljnim radom osnovana je nova hrvatska knjižnica i čitaonica u Mississaugi. Za ostvarenje tog, za hrvatsku zajednicu vrijednog projekta, potrebne su, jasno, knjige, te se mole ljudi dobre volje da pomognu s donacijom svojih suvišnih knjiga, a i pomoć na bilo koji način - DOBRO JE DOŠLA! Unaprijed HVALA! Nazovite, molim IVICU PUHALO, Tel 905- 507-1389

trude kako bi mladima predali sve što su naučili tijekom godina. I ovaj puta, roditelji su sa zadovoljstvom ustanovili da njihova djeca uživaju u ovom radu i da su uspjesi veliki.

Kako smo već rekli, gosti su došli iz Ottawe. Ova ideja gostovanja raznih hrvatskih folklornih grupa iz drugih gradova za njih nije ništa novo: "Marjan" je bio tri puta kod njih u posjeti, a i "Croatoan" često dolazi ovdje u Brampton. Lijepo je bilo vidjeti mlade kako plešu, razgovaraju, stvaraju prijateljstva koja će trajati cijeli život.

Kratko sam i razgovarala s predsjednicom "Marjana", gđom. Tonkom Trogrlić, koja me je srdačno dočekala i razgovarala samnom. Rekla mi je neka svakako zahvalim svima koji su na bilo koji način sudjelovali u pripremi ove godišnje zabave, jer svaki dolar koji je bio zarađen odlazi za potrebe grupe, nošnji, intrumenata ili mogućeg puta djece. Posebno je zahvalila gostima koji su došli iz Ottawe.

Napustila sam dvoranu oko deset sati navečer. Dvorana je bila zaista prepuna mladih. Svi nasmijani, svi užurbani u razgovoru, nisu me niti primijetili, jer ovo je bilo njihovo veče. Kako čujem, zabavljali su se do poslije ponoći. Uz zvukove V.I.S.-a "Plavog dima" svi mladi su plesali, a roditelji i funkcioneri "Marjana" uživali su u rezultatima svog rada.

Vilko Petruša i Mile Mandić radili su na baru

Za svakim stolom na ovoj večeri bilo je i veći broj djece.

UPOZORENJE

Nedavno je Dr. Edward Fujimoto, director Wellness Program u Castle Hospital, SAD, na televizijskom programu Channel 2, iznio vrlo zanimljive podatke u vezi mikrovalne pećnice (microwave oven). Preporučio je da se hrana nikako ne podgrijava u plastičnim posudama, tanjurima, jer plastika u kombinaciji sa hranom i masnoćama uzrokuje stvaranje dioksina koji prelazi u hranu. Dioksin je opasan jer izaziva rak Dokaz toga je da restorani kao što je McDonald's, više ne upotrebljavaju plastične tanjure i posude.

Upotrijebite posude koje je namijenjeno upotrebi u mikrovalnim pećnicama, a još zdravije - ugrijte na štednjaku (BM)

PRETPLATITE SE NA
HRVATSKU ISKRU

Međimurski proljetni banket

U subotu 6. travnja u dvorani slovenke župe naši Međimurci su imali još jedan uspješan događaj: tradicionalni proljetni banket bio je dobro posjećen, a rezultati će i ovog puta biti zbrinuta djeca u Međimurju.

Treba početi na samom početku: kako sam i ja Međimurka, članica sam tog društva (i ako nisam potpuno objektivna, oprostite mi), kao i neke druge članice društva pomagala sam u pripremi ove večere i moram vam nešto reći: potpuno sam zaboravila koliko posla je u pripremi jedne večere! Koji puta čujem prigovore na ovo ili ono, i često nisam reagirala kako treba, no sada, nakon jutra provedengo čisteći i pripremajući salate, gljive, režući luk i češnjak, kao i sve što je potrebno za juhu, znam sigurno koliko se radi za jednu večeru. Dok sam ja radila svoj posao, druge su žene radile one druge stvari pod nadzorom glavne kuharice, gđe. Ane Kos. Ne mogu vam reći koliko je posla učinjeno tog jutra, a nemojmo zaboraviti da je glavna kuharica priredila veliki dio večere prije same subote. Otišla sam kući oko 12 sati umorna - imala sam neke druge obveze - dok su druge žene ostale i dalje radeći. Nema riječi kojima bih mogla naglasiti posebnu vrijednost tih žena koje rade u kuhinji prije raznih večera, kao i poslije, a mislim da nema dovoljno zahvalnosti za ovo što rade. Često spominjemo razne radnike, društvene ili političke, no nikad nisam do sada čula išta o ženama koje rade po kuhinjama. Ne znam da li je i jedna od njih ikada dobila neku pismenu zahvalnost od ove zajednice. Sjetimo se samo onih koje su dnevno kuhale za vrijeme Domovinskog rata, i često bile nagrađivane samo kratkim pljeskom. Mislim da je vrijeme zahvaliti kuharicama koje rade po raznim društvenim prostorijama ove zajednice. Ja činim svoj dio, no kako bi bilo da i Vi, svatko od Vas, osobno zahvalite kuharicama i njihovim pomagačima koji rade na svakom organiziranom događaju naše zajednice? Hvala vam, žene i muškarci, koji ste dali sebe za ovu zajednicu u pripremama raznih društvenih večera, ne štedeći ni vremena, ni materijala, ni truda kako bi

se i vašim trudom sakupio novac za ono što je najpotrebnije u ovoj zajednici ili Hrvatskoj. Ženama Međimorskog društva, kao i glavnoj kuharici gđi. Ani Kos hvala na svemu čemu su me naučile prošle subote (iako nisam ni ja baš "mlada" kuharica!).

No, vratimo se večeri Međimuraca. Predsjednik Hrvatskog društva Međimurje gosp. Franc Gavez pozdravio je sve prisutne, zahvalivši im na dolasku govoreći kako je ovo društvo pomoglo mnogima zahvaljujući svima onima koji dolaze na organizirane događaje ovog društva. Kako je mnogima poznato ovo društvo se zadnjih pet godina vrlo uspješno brine za Dom za hendikepiranu djecu u Čakovcu, kao i djecu palih hrvatskih branitelja. Gost iz slovenske župe, župnik vel. Ivan Plazar blagoslovio je večeru i program je počeo.

Gosti večeri bio je ženski pjevački zbor CroArte pod vodstvom gđe. Betty Kovacs. Zbor nažalost nije dovoljno velik, tako da njihovo umijeće ne dolazi dovoljno do punog izražaja. Kao i obično zbor se je predstavio dobrim repertoarom hrvatskih pjesama kao što su "Dobro mi došao prijatelj", ili "Zvira voda", i negdje pri kraju svog programa "Ne dirajte mi ravnice". U svom kraćem govoru gđa. Betty Kovacz je pozvala prisutne žene neka se pridruže ovom zboru koji već radi preko deset godina.

Uz pjevanje hrvatskih pjesama, na programu zbora bile su i recitacije međimurskih pjesama, koje je vrlo uspješno pročitala gđa. Viki Tolley, članica zbora, ali i članica ovog Društva. Izvanrednim izborom pjesama i izvrsnim čitanjem u pravom međimurskom naglasku (Florijan Andrašec "Tak je", i pjesme Lidije Bajuk-Pecotić) zaista je iznenadila sve prisutne.

Nažalost, morala sam rano napustiti dvoranu, jer trebalo je ići dalje. Ispratili su me zvuci pjesme "Ne dirajte mi ravnice".

Cijelom Hrvatskom društvu "Međimurje" hvala na izvanrednom radu do sada. Gđi. Štanc treba čestitati na izvrsnoj organizaciji kuhinje i rada uopće, a ženama pod vodstvom kuharice gđe. Ane Kos - hvala na svemu. (VK)

Vijesti iz Haaga

Slučaj Blaškić:

Haaško tužiteljstvo zatajilo opsežne oslobađajuće materijale

Den Haag, 8. travnja (HIC) Branitelji Tihomira Blaškića, generala HVO-a, zatražili su oslobađanje bivšeg zapovjednika Operativne zone Središnja Bosna, jer drže da novootkriveni dokazi, koje su zatajili - kako haaško tužiteljstvo - tako i bivša hrvatska vlast - nedvojbeno pokazuju njegovu nevinost, navodi se u žalbi koju je objavio Haaški sud. "Namjerno su zadržali i zanižavali postojanje ključnih informacija i dokumenata koji nedvojbeno pokazuju nevinost žalitelja", navodi se u pročišćenom tekstu žalbe objavljenom u ožujku. Haaški sud obavezan je prije objavljivanja dokumenata ukloniti iz njih sve dokaze i svjedočenja koja su zaštićena odlukom sudskoga vijeća. Podsjećajući da je, za zločin u Ahmićima, Blaškić uvijek tvrdio kako ga je izvršila vojna policija bez njegova znanja i pristanka, branitelji navode da dokumenti, koje je zatajila Tuđmanova vlada, "zvonko pokazuju istinu žaliteljeva svjedočenja". Zadržavanje ovog oslobađajućeg materijala bila je proračunata politička odluka. Iako dokumenti oslobađaju žalitelja, oni jednoglasno impliciraju članove HDZ-a BiH, koji je imao izravne veze s Tuđmanovom strankom HDZ. U napori da sakrije svaku vezu Zagreba i zločina u Središnjoj Bosni i, uz neznanje žalitelja, Tuđmanova vlast hladno je i proračunato odlučila ponuditi žalitelja kao žrtveno janje. Zatajena izvješća identificiraju Darija Kordića, Ignaca Kostromana, Antu Sliškovića, Paška Ljubičića i Vladu

Čosića kao odgovorne za planiranje i izdavanje zapovijedi za zločin u Ahmićima, koji je izvela 4. bojna vojne policije. Nijedan od ovih dokumenata ne pokazuje da je žalitelj imao ikakvu odluku ili prethodna saznanja o tim zločinima. "Što se pak haaškog tužiteljstva tiče, obrana navodi da oslobađajući karakter dokaza, koje je skrivala Tuđmanova vlast, dobiva dodatnu potvrdu u dokazima koje je imalo Tužiteljstvo, ali ga nikad nije otkrilo. "U svojoj ambiciji da osudi žalitelja i suprotno obvezama" haaško tužiteljstvo je zatajilo opsežne oslobađajuće materijale, koji pokazuju da Blaškić nije odgovoran za većinu zločina za koje je osuđen, napisali su njegovi branitelji. U žalbi se navodi da dokazi potvrđuju stav obrane da je postojala paralelna zapovjedna linija, kojom je Kordić kontrolirao jedinice, uključivši vojnu policiju. U dodatku na to, obrana drži da je sudsko vijeće počinilo i niz činjeničnih i pravnih pogrešaka, koje traže odbacivanje prvostupanjske presude. Da podsjetimo, prvostupanjsko vijeće Haaškog suda je, 3. ožujka 2000. proglasilo generala Blaškića krivim i osudilo ga na 45 godina zatvora za ratne zločine počinjene nad Muslimanima u Lašvanskoj dolini od polovice 1992. do 1994., od kojih je najteži pokolj u selu Ahmićima., 16. travnja 1993. Žalba je predana 15. siječnja a tužitelji na nju moraju odgovoriti do 30. travnja.

(Vjesnik 6. travnja)

DR. MIROSLAV TUĐMAN, BIVŠI RAVNATELJ HIS-a:

Odvjetnik Nobilo dokazuje krivnju Tuđmanove vlasti, a ne Blaškićevu nevinost

ZAGREB - Objavljivanje dijela žalbe koju je obrana hrvatskog generala Tihomira Blaškića uložila na prvostupanjsku presudu, kojom je general nepravomoćno osuđen na 45 godina zatvora, izazvalo je bume reakcije u javnosti. Naime, obrana u svojoj žalbi tvrdi kako su "Tuđmanova vlast i Haaško tužiteljstvo zatajili dokaze koji oslobađaju generala Blaškića krivnje za pokolj u Ahmićima", a također u žalbi se navodi kako je dr. Miroslav Tuđman, kao tadašnji šef obavještajne službe HIS, hrvatskom predsjedniku, dr. Franji Tuđmanu, dostavio izvješća koja "zbimo identificiraju Darija Kordića, Ignaca Kostromana, Antu Sliškovića, Paška Ljubičića i Vladu Čosića kao odgovorne za planiranje i izdavanje zapovijedi za zločin u Ahmićima koji je izvela Četvrta bojna Vojne policije". Zamolili smo dr. Miroslava Tuđmana, bivšeg ravnatelja HIS-a, za komentar tog navoda iz žalbe generala Blaškića:

"Jedino u čemu se Anto Nobilo i ja slažemo jest da je Tihomir Blaškić nevin za ono za što ga se optužuje. U tome je general Blaškić imao potporu svih institucija Republike Hrvatske i to odvjetnik Nobilo i te kako dobro zna. Nobilo je imao pristup svim dokumentima koji su mu

trebali i koje je tražio. On sad svojim formulacijama tvrdi kako je cijela država bila organizirana gotovo na privatnoj osnovi, što samo pokazuje u kojoj je mjeri njegova obrana postavljena na krivim temeljima".

Tuđman nadalje kaže kako se Nobilo sada želi opravdati za pogrešno vođenje cijelog postupka. "Osim toga", rekao je, "ako već spominje mene i moju ulogu u HIS-u, onda treba reći i da je HIS osnovan krajem ožujka 1993. godine, a Ahmići su se dogodili u travnju te godine. Prema tome, HIS, koji je u vrijeme događanja u Ahmićima postojao tek desetak dana, nikako se nije mogao baviti tim događajima. Nobilove teze idu samo na opravdavanje njegovog neuspjeha. S druge strane, Nobilo bi trebao biti mnogo odmjereniji u svojim izjavama jer kaže kako ga je "Tuđmanova vlast angažirala da brani generala Blaškića", a očito zbog svojih osobnih razloga na sudu je išao dokazivati krivnju te "Tuđmanove vlasti", a ne nevinost svoga klijenta". Osim toga, on optužuje i Tužiteljstvo Haaškog tribunala da je imalo dokumente, pa u uroti protiv Nobila tako sudjeluje i Haaško tužiteljstvo. Ta konstrukcija pokazuje da Nobilove teze ne funkcioniraju. Uostalom, prema ratnom iskustvu u Hrvatskoj, a i u BiH, zna se da nekad nije postojala ni jedna linija, a kamoli dvije linije zapovi-

Vjerovali ili ne...

SNV: OBILJEŽJE UBIJENIM REDARSTVENICIMA U BOROVU SELU ZAJEDNO S POGINULIMA U NOB-U

SZAGREB, 4. travnja (Hina)- Nakon što je Općinsko vijeće Borova Sela odbilo da se u središtu naselja postavi spomen hrvatskim redarstvenicima ubijenim 1991., moglo bi prihvatiti da bude postavljeno u postojećem spomen prostoru poginulih u Drugom svjetskom ratu, odnosno NOB-u, ako bi to prihvatilo Ministarstvo unutarnjih poslova. O tomu je na današnjoj konferenciji za novinare izvijestio predsjednik Srpskog narodnog vijeća Milorad Pupovac.

Govoreći o raspodjeli novca iz državnog proračuna namijenjenih etničkim zajednicama ili manjinama Pupovac je rekao da je srpska zajednica ove godine

dobila 4,7 milijuna kuna, što je više nego prošle godine, ali još uvijek daleko ispod potreba.

Vladinu odluku o pokretanju još jednog lista za srpsku manjinu pod nazivom "Glas", u SNV-u smatramo nepotrebnim rasipanjem sredstava, rekao je. Pozdravio je stvaranje široke koalicije SDP-a, HDZ-a i SDSS u Vukovaru rekavši da je neophodna za obnovu povjerenja. Izrazio je zadovoljstvo nastavkom pregovora o pitanju manjina između predstavnika Republike Hrvatske s jedne, te SRJ s druge strane i uvjerenje da će dogovor biti postignut, a ključni elementi ugrađeni u budući Ustavni zakon o pravima etničkih zajednica ili manjina.

ZAKON O RADU UZBURKAO HRVATSKU

Prije nego što su uopće sjeli razgovarati o promjenama Zakona o radu, prvo su sindikati, a potom i Vlada, "zapucali iz svih vrsta oružja". Izmjena toga temeljnog propisa koji određuje prava zaposlenih načelno je dogovorena još prošle godine. Nedavno je Ministarstvo rada iznijelo tek okvimi plan promjena, temeljen na nedavno izmijenjenom zakonu o radu u Mađarskoj, na što je sa sindikalne strane, ponajprije iz SSSH, stigao iznenađujuće težak odgovor. Najvjerniji Vladin partner na sindikalnoj strani, sindikat koji je na prošlim izborima otvoreno stao uz ondašnju opoziciju, napustio je socijalni pakt i zauzeo obranaški stav: radnička se prava ne smiju smanjivati i pod cijenu nemira u zemlji.

Četiri sporne točke

* Otkazni rok sada se kreće od dva tjedna do šest mjeseci. Početna ponuda Ministarstva rada za promjenu: od dva tjedna do tri mjeseca.

* Otpremnine u slučaju otkaza: sada iznose pola neto plaće po godini staža. Ministarstvo predlaže da se najveća otpremnina ograniči na šest prosječnih bruto plaća, što bi za prosječno plaćene radnike s više od 20 godina staža značio pad oko 40 posto. Radniku s pet godina staža otpremnina bi porasla 15 posto.

* Rad na određeno sad je moguć najdulje tri godine. Predlaže se dizanje granice na pet godina.

* U malim poduzećima do 10 zaposlenih otkaz moguć bez navođenja razloga. Predlaže se dizanje granice za pojednostavnjeno otkazivanje u tvrtkama do 20 zaposlenih, što bi obuhvatilo oko 400.000 svih zaposlenih.

Ni s Vladine strane nije trebalo dugo čekati na odgovor, a najveću težinu svakako ima tvrdnja premijera Ivice Račana u intervjuu "Globusu" da je "danas najveća prijetnja Hrvatskoj nespremnost ili nesposobnost političkih i socijalnih partnera da osiguraju razvoj i podmetnu leđa pod reforme koje, jednostavno, moraju biti provedene".

Kupovna moć u prosjeku tranzicijskih zemalja

Dosad je vlast imala što prešutnu, što otvorenu podršku za niz poteza koje je povukla: smanjenje plaća u javnom sektoru i državnoj upravi, smanjenje broja zaposlenih u vojsci i policiji, restrukturiranje javnih poduzeća, daljnje ograničavanje rasta plaća, ali o izmjenama Zakona o radu sa sindikalne je strane, osim grupacije koju vodi Vilim Ribić, čelnik u Sindikatu znanosti, stizao negativan odgovor. Zasad su sindikati spremni

podržati jedino legalizaciju tzv. atipičnih oblika rada, kao što je, na primjer, rad u nepunom radnom vremenu, rad kod više poslodavaca, a podržali su i uvođenje doprinosa na sve oblike honorarnog rada. Iako taj projekt gura Vlada, jer će iz njega državni fondovi profitirati i financijski, sindikalna je strana dulje vrijeme pritiskala na vlast da udari po radu na crno i svim polulegalnim oblicima rada. U tom segmentu vlast je dobila zeleno svjetlo, ali što se sindikata tiče, crveno je još uvijek u pitanjima kao što su otkazni rokovi, otpremnine, zapošljavanje na određeno i pojednostavnjeno otkazivanje u malim poduzećima.

Nezavisne analize koje je na početku svoga mandata naručila ova vlada potvrdile su da u Hrvatskoj postoji niz zapreka jačem investiranju, i domaćem i stranom. To su prije svega nejasni propisi, nesredene zemljišne knjige, spora i troma administracija - od državne do lokalne - katastrofalno stanje u sudstvu, a tek potom spominjala su se i visoka davanja za zaposlene i njihova velika prava. U usporedbi s drugim tranzicijskim državama, cijena rada u Hrvatskoj je velika, na što, uz neto plaće, utječu i visoke stope doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. No, isto tako, kad se kupovna moć zarađenog u Hrvatskoj usporedi s kupovnom moći u drugim tranzicijskim državama, tada vrijednost robe i usluga koju za svoju plaću može kupiti hrvatski radnik ne odskaje od slične košarice u Bugarskoj i Rumunjskoj.

Ima prostora za promjene.

Kad bi se razgovor o visini otkaznih rokova i otpremnina s ugrijane političke razine spustio na zemlju, pokazalo bi se da i u tom dijelu ima prostora za promjene. Po visini otkaznih rokova i otpremnina Hrvatska prednjači pred drugim tranzicijskim državama, a osnovni problem u Hrvatskoj nije u tome što će netko izgubiti posao, jer ga svakodnevno gubi na tisuće ljudi, nego što brzo ili, za starije skupine, nikako ne može naći novi. Svidjelo se to sindikatima ili ne, najveći gubitnici u Hrvatskoj nisu oni koji rade i redovito primaju plaću (dokaz za to je činjenica što godinama nije bilo ozbiljnijeg štrajka za povišicu, već samo zbog neisplaćenih plaća) već masa nezaposlenih - oko 415.000 ljudi - koji su bez posla.

Međutim, problematična je i teza, koju gura vlast, da bi se oni brže zapošljavali kad bi zaposleni lakše ostajali bez posla. To je problem cjelokupne ekonomske politike, a ne samo radničkih prava.

(Večernji list 4. travnja)

UNATOČ NAJAVAMA OPĆEG ŠTRAJKA SJEDNICA GOSPODARSKO-SOCIJALNOG VIJEĆA ZAVRŠILA MIROLJUBIVO

Sindikati se ipak nagodili s Vladom

ZAGREB - Nakon što su najveći hrvatski sindikati objavili ultimatum Vladi da odustane od najavljenih izmjena Zakona o radu, zaprijetivši općim štrajkom, na jučerašnjoj sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća s Vladom i poslodavcima dogovorili su se, kako je izvijestio predsjednik GSV-a Goran Granić, da se formira zajednička radna skupina koja će pripremiti polazišta za izmjene Zakona o radu.

"Svi prijedlozi oko izmjena ZOR-a bit će ravnopravni i zajednički ćemo tražiti prava rješenja", najavio je potpredsjednik Vlade i novostari predsjednik GSV-a Goran Granić.

Upitan za najavu sindikata o općem štrajku, Goran Granić je ustvrdio kako nije čuo za takvu najavu. Potpredsjednik Vlade naglasio je da će u zajedničkoj radnoj skupini biti pet predstavnika sindikata, troje predstavnika Vlade i jedan predstavnik poslodavaca. Najavio je da će radna skupina izići s prijedlozima izmjena Zakona o radu u roku od idućih 15 dana, nakon čega će GSV razmotriti predloženo. "Složili smo se oko toga da rasprava o radnom zakonodavstvu ne može biti jedino polazište u raspravi o općoj konkurentnosti hrvatske privrede. Moramo početi s više točaka i o tome će Vlada uskoro raspravljati", naglasio je Granić.

Sjednica GSV-a potrajala je jer je prije rasprave o izmjenama Zakona o radu bio izbor novog-starog predsjednika GSV-a te analiza izvješća državnog inspektorata o radu na crno. GSV-om će idućih godina dana predsjedati Goran Granić, koji je na čelu tog tijela lani zamijenio Vitomira Begovića, tadašnjeg glavnog tajnika Saveza samostal-

nih sindikata, a sada predstojnika Vladina Ureda za socijalno partnerstvo. Granić ostaje na čelu Vijeća zaslugom hrvatske udruge poslodavaca, koja se odrekla mogućnosti da postavi svog čovjeka na mjesto predsjednika GSV-a u korist Gorana Granića.

Predsjednik nezavisnih hrvatskih sindikata Krešimir Sever izrazio je novinarima nezadovoljstvo zbog poteza HUP-a, rekavši kako je HUP iznenadio ovakvom odlukom i doveo GSV pred svršen čin. Sever se kritički osvrnuo i na formiranje radne skupine o izmjenama ZOR-a, ocijenivši da je ostalo nepoznato i neodređeno s kojih će polazišta raditi ta skupina i što će biti s prijedlozima za koje sindikati smatraju da su neprihvatljivi. Pritom je izrazio bojazan da će Vlada pripremati izmjene ZOR-a mimo radne skupine.

Glavni ravnatelj HUP-a Željko Ivančević pojasnio je da su se poslodavci opredijelili za reizbor Gorana Granića jer smatraju da Vlada i u idućih godinu dana treba voditi glavnu riječ u GSV-u. A kao jedan od argumenata za to Ivančević je naveo činjenicu da je Vlada poslodavcima prepustila predsjedajuće mjesto u novoosnovanom Vijeću za konkurentnost.

Vijeće je saslušalo izvješće Ilije Tadića iz Državnog inspektorata o kršenju Zakona o radu, odnosno radu na crno u Hrvatskoj u 2001. godini. Prema podacima Državnog inspektorata, poslodavci su lani "zaradili" približno osam tisuća prijava za nezakonito zapošljavanje.

(Glas Slavonije 4. travnja)

Događaji iz naše zajednice

PROSLAVA 10. TRAVNJA 2002

Ovogodišnja proslava dana 10. travnja bila je upriličena banketom u subotu, 6. travnja 2002, u Croatia Banquet Hall, Mississauga. Program su izveli vrlo poznata folklorna grupa "Zrinski Frankopan" iz Toronta uz svog uvijek mladog učitelja i voditelja grupe gosp. Nikole Vrdoljaka. Pridružili su im se i izvrstan tamburaški sastav "Bonaca" koji su izveli za prisutne hrvatske narodne pjesme. Nakon izvođenja kanadske i hrvatske himne koje je otpjevala gđica. Pavičić, minutom šutnje odana je počast svim palim Hrvatima i Hrvatima za slobodu domovine. Blagoslov prisutnih i molitvu prije večere predvodio je Fra. Stjepan Pandžić, župnik Franjevačkog Hrvatskog Centra "Kraljica Mira", Norval. On je u svojem kratkom pozdravu naglasio da su sloga, poštenje i ljubav one koje trebaju vezati i biti prisutne u našim životima. Kao i uvijek vrijedne kuharice s glavnom kuharicom Veronikom Kukolić, te poslugom mladih i veoma dobrim sastavom Hrvatska mladost, pridonijeli su ugodnoj atmosferi i proslavi tog važnog datuma iz hrvatske povijesti.

Program je vodio gosp. Ivo Jolić, koji je u govoru prikazao kroz povijesne dokumente i događaje koji su bili razlozi i zašto je došlo do 1. travnja. 1941. godine. U svojem izlaganju gosp. Jolić iznio je povijesnu važnost tog datuma u životu hrvatskog naroda. Dokumente vremena, povijesne govore hrvatskih velikana koji su bili povezani sa danom 10. travnja pročitali su Ilica Muhar i Magdalena Šmantić.

Gosp. Jolić je dalje u svome izlaganju iznio važne činjenice vezane uz taj datum. Evo nekih od misli koje je iznio gosp. Jolić: "Proslava 10. travnja važna je, jer bez tog događaja ne bilo ni 1991. godine niti današnje Hrvatske. Naravno da je Drugi svjetski rat bio nepravedan i zločinački zbog fašističkih i nacističkih planova Hitlera i Musolinija, ali to nema veze s borbom hrvatskog naroda za prijetku potrebnu Državom

i slobodom. Propašću Jugoslavije i dokućem samog imena nakon 84 godine postojanja, dokazano je kako taj projekt Engleske i Francuske nije imao razumnu političku podlogu (common sense). Zato mi danas moramo prati sa sebe ljagu bilo kakvog fašizma i drugih izama, kao i sve što je državna vlast radila da bi očuvala Državu za hrvatski narod ima svoje opravdanje.

Hrvatski narod je uvijek bio najdemokratskiji od svih naroda Europe, zato je bio naj multi vjerskiji i naj multinacionalniji i zato je hrvatsko nacionalno tkivo do te mjere razoreno da su te 'emigrantske narodnosti' u Hrvatskoj počele stvarati svoje vlastite 'države u državi' i komadati našu državu. Sjetimo se 'Talijanske Istre i Dalmacije, mađarskog Srijema i Međimurja, srpske Bosne i Slavonije, te Like i crnogorskog Dubrovnika'.

Da li se je i jedna europska država ikada zabrinula za sudbinu Hrvata i maknula prstom kako bi zaštitila naš potlačen narod? Nije. Zato mi Hrvati smo imali puno pravo "srediti" stanje u svojoj kući, što je djelomično pošlo za rukom tek Predsjedniku dr. Franji Tuđmanu.

Dodajmo k tome još par misli izrečenih te večeri: "Hrvatski narod je kroz svoju prošlost imao Sabor i kroz to demokratski ga je vodio. Hrvatski je narod imao svoju državu, počevši od davnih dana 753. godine, kad je na Duvanjskom polju bio izabran kralj Budimir pa preko vladavine kralja Tomislava do one kobne 1102. kad je ta samostalnost prestala po Pacta Conventa, pa sve do 1941. i konačno do 1991. godine." Ne smijemo nikad zaboraviti svoju prošlost! Učimo od nje da bismo znali živjeti danas te na tom znanju i iskustvu znali graditi bolju budućnost.

Novac od ovog banketa bit će dijelom darovan za potrebe katedre hrvatskog jezika na Toronto Sveučilištu, a dio za uređenje zgrade na zemljištu "Zelengaj" u okolici Toronta, popularnom mjestu, gdje se ljeti okupljaju Hrvati na piknicima i proslavama. Hvale vrijedna akcija ovdašnjih Hrvata. Čestitamo na dobro organiziranoj proslavi, na zajedništvu udruga koje su sudjelovale u organizaciji! (BM)

Ivica Muhar i Magdalena Šmantić

Gđica. Pavičić i jedan od glazbenika "Hrvatska mladost"

Glavna kuharica Veronika Kukolić i Ana Miličić

Folklorni ansambl "Zrinski-Frankopan"

Tamburaški sastav "Bonaca"

Višnja Geoheli: Razmišljanje uz 10. travanj Dva petka za četvrtak

Na putovanje i promjene nas izaziva traženje novog ili želja za novim spoznajama. Na putovanje nosimo ono što smatramo da je neophodno potrebno, ono što će nam u promjenjenim okolnostima trebati. Nije to samo ono što nosimo u džepu i kovčegu, nego je to i iskustvo, spoznaja, znanje, steknute sposobnosti i sl. Sve to dobro dođe putniku na relacijama od A do B i natrag, kao i na životnom putu koji nažalost se ne putuje s povratnom kartom. Kažem nažalost, jer ako se na životnom putu pojedinca, društva ili naroda putuje nesporno ili se nešto izgubi, povratka nema, jer svako putovanje je vezano uz vrijeme, a vrijeme se ne može povratiti.

U predvečerje još jednog Desetog travnja, što se čak i u iseljeništvu slavi s manje žara nego u vrijeme tamnice naroda, kad nismo imali neovisnu Republiku Hrvatsku, teško je preskočiti metaforični izraz za ostvarenje državotvornosti, a to je Hrvatski Uskrs. Doista 10. travnja 1941. objavom NDH je proslavljen vjerski i nacionalni Uskrs. Kao što je u Židova snaga iste vjere i nacionalne pripadnosti, tako je i poklapanje velikog vjerskog katoličkog blagdana Uskrsa s proglašenjem nezavisnosti nakon tisuću godina, konglomerat snage, radi čega je opravdana tvrdnja "da nije bilo NDH, ne bi bilo ni današnje Republike Hrvatske". U vremenskom nizu događanja ne može se negirati prethodnica posljednici. Stvaranjem Republike Hrvatske, Deseti travanj je dobio na svom značaju jer je taj povijesni dan utvrđen kao neizbrisiva prethodnica današnjoj državnosti. Proslava Desetog travnja je hrvatska pashalna večera, kada slavimo tisućljetno kidanje lanaca neslobode i prijelaz u pravo na državu i nacionalnu opredjeljenost. Kao što nema Uskrsa bez Velikog petka, tako nema ni Velikog petka bez Velikog četvrtka. Omalovažavanjem značaja Desetog travnja gura nas se da moramo ponavljati nenaučenu lekciju iz povijesti koja se odvija kronološki i nedozvoljeno je preskakivati vrijeme, omalovažavati zbivanja i brisati povjesne dane kao da nisu postojali.

Pri prijelazu vremenske zone na nedavnom putovanju u Australiju, krenula sam u srijedu navečer i nakon dvadeset sati putovanja stigla sam u petak u Sydney. Izgubila sam četvrtak! Priložila sam prigovor, pa mi je ljubazno ponuđen povratak u petak, te nakon dvanaest sati leta ušla sam dvadesetčetirisatni još jedan petak. Dakle dva petka za jedan četvrtak. Kad bi to bili samo dani bez svoje simbolike i dubokog vjerskog značaja, a i povezivanja s odvijanjem hrvatske povijesti, ne bi me taj "incident" potakao na povlačenje paralele u ove dane značajnih državotvornih datuma.

Četvrtak je dan slavlja i gozba Sedar večerom. Isus Nazaretski je na dan četvrtka slavio Pashu, izlazak Židova iz egipatskog robljstva i prijelaz u Domovinu. Slavio ju je tradicionalno simboličnim pranjem

nogu, služeći, ne da bude služen, ponudio sebe kao žrtvu. Isusova Posljednja večera je predhodnica Velikom petku, kad je izdan, osuđen, razapet i umro, da bi uskrsnuo u nedjeljno jutro i otvorio robovima tmine prijelaz u Dom Boga Oca.

Tisuću godina je Hrvatska bila bez slobode, često puta "niskog čina žrtva" kako je u okovima slikovito bila prikazana u vrijeme mađarona u jednom hrvatskom tjedniku, a uprkos niskom činu "još nije mrtva". Nakon tisuću godina robljstva naš Prijelaz u domovinu je trajao četiri godine do 1945. kada su svjetski dmatori osudili Hrvatsku i predali je bezbožničkim internacionalistima neka je razapnu. Tada je Deseti travanj postao predmetom proslave hrvatske Pashe. Znakoviti biblijski broj četrdeset nas nije mimoišao. Četrdeset godina robovanja pod komunističkom totalitarnom vlasti nas je lišilo proslave Desetog travnja-Velikog četvrtka. U porobljenoj domovini nije se smjelo niti spomenuti taj povijesni dan. Slavila ga je hrvatska dijaspora u duhu vjere u povratak slobode Domovini. Totalitaristički jugoslavenski režim je zabranom uspomene na Deseti travanj nastojao stvoriti rupu u nacionalnom sjećanju, te poremetiti usmjerenost u državotvornim nastojanjima. Brisanjem nacionalnog Velikog četvrtka, priprema nam se u zamjenu dana dva Velika petka? Mora li Hrvatska biti dva puta izdana, dva puta osuđena, dva puta pod križem poplunjvana ići do svoje Golgote, dva puta biti žrtvovana, da bi osvanula slobodna na Uskrsnje jutro?

Sadašnja Vlada RH nije ispunila ništa od svojih predizbornih obećanja, za razliku od svog prethodnika dr. Franje Tuđmana, koji je obnovio Hrvatsku, stavio pušku na rame hrvatskom vojniku, postavio Kunu kao valutu za džep hrvatskog građanina, proglasio slobodu i neovisnost Republike Hrvatske svijetu. Vladajuća ekipa Račan-Mesić, ne samo da nastoji pretvoriti iseljeništvu u odrezanu granu, onemogućavajući aktivno sudjelovanje u političkim promjenama, nego mu i ponoviti pridjev iz vremena SFRJ "neprijateljske emigracije". Što se vrijeme izbora više približava Vlada RH je sve nemirnija, jer više se ne mogu izgovarati da su preuzeli vlast u nesređenom stanju, kad za više od polovicu svog mandata su samo pogoršali stanje. Priželjkiju rane izbore jer puni mandat će samo pokazati puniji neuspjeh. Namjeravaju li nam oni dati i drugi petak kao nadomjestak brisanom četvrtku? Sve ovisi o mudrosti hrvatskog biračkog tijela. Vjerujem da u traženju promjena neće krenuti na put u trku s vremenom i ostati prevareni. Naša zahvalnost i sjećanje nakon tisućljetnog ropstva treba biti izražena slavljem našeg izlaska i pashalnog prelaza dostojanstvenom proslavom Desetog travnja.

GORAN GRANIĆ, POTPREDSJEDNIK VLADE

Hrvatska je lakiran stari auto

Potpredsjednik Vlade dr. Goran Granić i dalje se bavi najosjetljivijim pitanjima Vlade, od odnosa s Haaškim sudom, do odnosa sa sindikatima koji su ovih dana zaoštrili odnose.

Savez samostalnih sindikata istupio je iz socijalnog partnerstva i najavljuje prosvjede.

- Savez samostalnih sindikata istupio je iz partnerstva iz unutarnjih razloga. Sve institucije u tranzicijskim zemljama prolaze vrlo teška razdoblja funkcioniranja, odlučivanja, preuzimanja odgovornosti. Vjerojatno je i Savez u istoj situaciji, jer sada ne postoji nikakav razlog za takav korak. Ljudi se u Hrvatskoj lakše udružuju za neuspjeh nego za uspjeh. Nakon dvije godine rada u Vladi i godinu dana vođenja Gospodarsko-socijalnog vijeća, mogu reći da mnoge institucije, uključujući i sindikate, ne žele preuzeti odgovornost, nisu našle način kako da odlučuju o preuzimanju odgovornosti. Posebno je tako u složenim sustavima, gdje je prava vlast u sindikatima, a ne u središnjicama. Središnjice su često samo koordinacija različitih interesa, a ne subjekt odlučivanja. Samo je jedan put za uspjeh, a to je partnerstvo, i postoji tisuću putova za neuspjeh, za izbjegavanje odgovornosti. Partnerstvo obvezuje i poslodavce, i sindikate, i Vladu, obvezuje na dijalog, na preuzimanje odgovornosti. To je nešto novo u modernoj Hrvatskoj i pokazuje se da su u izgradnji institucija svi još previše okrenuti prema Vladi, a ne prema sebi. To se pokazuje i kod sindikata i kod poslodavaca, kod političkog i državnog sustava, jer se izbjegava do kraja napraviti svoj dio posla.

Sindikati izlaze iz partnerstva i zbog najavljenih izmjena Zakona o radu. Treba li Hrvatska zaista svesti prava radnika na minimum, smanjiti otpremnine, omogućiti otpuštanje bez objašnjenja?

- Izlazi iz partnerstva samo zato što se želi otvoriti dijalog? Mislim da je to smiješan razlog, značilo bi to da Hrvatska ne može funkcionirati u dijalogu. Druga stvar je pitanje kako zaštititi radnika, kratkoročno ili dugoročno. Previše se pokušava držati određenih statičnih odnosa, kroz prizmu postojećih odnosa i shvaćanja uloge sindikata u tim odnosima. Ako se na to gleda realno, prava zaštita radnika ne osigurava se zakonom, nego samo uspjehom tvrtke i uspjehom hrvatskoga gospodarstva. Kad je tvrtka neuspješna, vidjeli smo to toliko puta, nema izgleda da se zaštiti bilo tko. Središte problema nije u tome hoće li neki radnik otići iz tvrtke, nego u tome koliko će brzo naći novi posao. Sve ostalo je samo fikcija, a ne i bit.

Istupa li SSSH iz partnerstva zato što se ocjenjuje da je pozicija Vlade u ovom trenutku oslabljena?

- Ne bih o tome nagađao. No, reakcija sindikata nije puno lošija od reakcija ljudi iz politike, jer u trenutku kad smo išli u nepopulame mjere bilo koje vrste, teško je bilo dobiti saveznike jer se želi pobjeći od realnosti. Svi očekuju da će se u Hrvatskoj dogoditi čudo za koje mi ne moramo ništa učiniti. Nećemo se otvoriti svijetu, nećemo se reformirati, jer mi smo Hrvati najgenijalniji. Naprotiv, Hrvatska je danas demokratski lakiran stari auto koji je zadržao u cijelosti sustav i mentalni sklop iz prethodnog vremena i nema institucije koja ne treba generalnu reparaturu, nužno da bismo mogli prihvatiti utrku na otvorenom tržištu. Hrvatska nema institucije modernog društva, ne može uspješno rješavati probleme modernog društva i reforme koje smo počeli i koje ćemo početi ove godine trebale bi dati viziju organiziranosti modernog društva koje bi trebalo biti dinamično, brže se mijenjati, brže ulaziti u utakmicu s okruženjem, i to zahtijeva izgradnju svih institucija. I predstavnicima poslodavaca rekao sam da Vlada ne može sama iznijeti bitku. Borba protiv siive ekonomije, nelegalnog zapošljavanja, neplaćanja obveza, neisplate plaća ne može biti samo interes Vlade i sindikata, a da ne bude i interes poslodavaca. Zašto ne bi udruga poslodavaca takve isključivala?

Koje će još reforme početi ove godine?

- U prvom redu tu mislim na reformu državne uprave, koja je u zaostatku barem 20-30 godina. Valja odvojiti poslove uprave od servisa koji bi trebale provoditi agencije. Primjerice, oko 1500 ljudi u tri agencije brine se o gospodarskom razvoju Irske, o stranim ulaganjima, poduzetništvu, izvozu i tehnološkom razvoju. U modernim društvima ništa se ne prepušta slučaju, ne temelje se ni na improvizaciji ni na genijalnosti pojedinaca. I naš sustav obrazovanja i znanosti jednako je zastario kao i državna uprava i ne odgovara potrebama Hrvatske. Zato je nužna reforma obrazovanja i znanosti koja može osigurati bolju budućnost Hrvatskoj.

Kakvi su sad vaši odnosi sa strankom?

- Ostajem član HSLS-a jer sam liberal, ne samo formalno nego i po opredjeljenju. Iz Vlade sam izašao kao član HSLS-a, razriješen sam i u Vladu sam ušao kao Goran Granić, da sudjelujem u ostvarenju njezina programa, i po svom radu u Vladi nemam obveza prema svojoj stranci i odluke ću donositi samostalno. Teško mi je procjenjivati kako će se stvari dalje razvijati, mogu samo poželjeti da ova vlada postigne onu nužnu usklađenost koja će omogućiti da sve ono što je potrebno u reformskom smislu stvamo i napravi.

Uskoro počinje smanjivanje broja zaposlenih u vojsci za 13,5 tisuća.

- Sve su pripreme obavljene. Bit će tu i koordinacija između sindikata i Ministarstva obrane, zatim kontrolni mehanizam da se spriječe zloporabe i da pravila budu jasna.

Koliko će onda biti prosvjednika pod prozorima Vlade?

- To je stvar i političkih spekulacija, a i pravo svakoga da bude nezadovoljan. Čim se ulazi u takav proces, onaj na koga se odnosi smatraat će da mu se čini nepravda i taj je osjećaj teško smanjiti. S druge strane, Hrvatska ne može imati više od 25 tisuća pripadnika oružanih snaga, a i to je gomja granica koja će se u idućim godinama smanjivati.

Glasnogovornica haaškog tužiteljstva tvrdi da nema temelja za izmjenu optužnice protiv Gotovine.

- U raspravi o tome preko medija ne želim sudjelovati. Ničiju poziciju preko medija ne želim problematizirati. Očito je da mnogi žele zadobivati političke poene preko sudbina pojedinih ljudi.

Je li postojao neki povod za vaš nedavni sastanak s Carlom del Ponte?

- To je samo jedan od naših redovitih sastanaka. Nakon dvije godine rada, prvi smo put zajednički konstatali da u toj suradnji nema problema, što je dobra pozicija za hrvatsku Vladu. Prije dvije godine, startali smo s apsolutnim nepovjerenjem prema hrvatskim vlastima, bez obzira na promjenu vlasti. Danas se cijeli sustav hrvatske vlasti prihvaća kao vjerodostojan, što smanjuje potrebu i rada toga suda, od istraga do suđenja, poštovanja zakonitosti, nemiješanja politike u procese. Na početku, bilo je puno problema oko ekshumacija, na razini drame. Danas to obavlja hrvatski Ured za potrebe Tribunala, ocijenili su da dolazak njihovih ekipa više nije potreban. Najbolja je obrana u suradnji i osiguranju dokumenata za sve. Ne bi bilo moralno ni pravedno da bilo tko u Vladi s odlukom koji će dokument dostaviti, a koji ne, utječe na bilo čiju odgovornost.

Hoće li uskoro biti novih optužnica, kako su mediji nagađali?

- Sve što bih rekao bila bi spekulacija. Tribunal radi istrage. Hoće li istrage dati dokaze za nove dokaze, nešto je o čemu odlučuje tužiteljstvo i sud. Posebno je nekorektno što mediji navode imena osoba i apelirao bih na njih da ne iznose neprovjerene podatke.

Jeste li razgovarali sa zamjenikom premijera Draženom Budišom o odnosima s Haagom, jer to je bio ključni razlog od kojega je počela kriza koalicije?

- Koalicijski partneri potpisali su usklađenost s programom ove vlade koja uključuje i suradnju s Haagom. Nakon povratka iz Haaga, izvijestio sam i premijera i zamjenika premijera o razgovorima. (Večernji list 2.travnja)

Preporučujemo vam:

Emil Simunovic
Graphic Designer

Tel/Fax: (416) 532 6106
Cell: (416) 858 6231

esimunovic@yahoo.com
www.cherry.nicewebs.com

Radim: brošure, prospekte, kalendare, pozivnice za vjenčanje web stranice, naljepnice, te kompletnu pripremu za tisak.

Želite li zakupiti poznati dvorac Maruševec?

Vjerojatno ste nekad u životu sanjali o životu u dvorcu. Pred neko vrijeme objavljen je natječaj za zakup dvorca Maruševec, kraj Varaždina. Iako je rok natječaja prošao, nikad ne znate. Tko zna, možda ipak postoji šansa za zakup dvorca Maruševec, kraj Varaždina. Uvjeti zakupa su sljedeći:

Kulturno dobro I. kategorije i ima u prizemlju 424 m², na prvom katu 466 m², na drugom katu 533 m², na trećem 107 m², i četvrtom 67 m², i u podrumu 100 kvadrata. Osim toga daje se perivoj.

Rok zakupa 50 godina uz moguće produženje

Zakupnina je 7000 Eura mjesečno. Zakupac uzima obavezu sanacije, adaptacije i uređenja dvorca kao i tekućeg održavanja. Zakupac je dužan pristupiti i uređenju okoliša. Za vrijednost ulaganja i adaptaciju, sanaciju i uređenje zakupcu se smanjuje iznos zakupnine.

Natjecateljsku dokumentaciju mogu zainteresirani podići uz plaćanje naknade od 5000 kuna (oko 700 eura). Za sudjelovanje u natječaju daje se polog od 2500 Eura itd...itd, uz još dosta pravnih tekstova. Rok je 30 dana za podnošenje dokumentacije a to znači do 26. ožujka 2002.

Ako ste zainteresirani, pronaći ćemo i mjesto gdje možete više saznati.

Uredništvo

HRVATSKA ISKRA

Dvorac Maruševec

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 102, 28. II 2002.

Gospodarstvo

POTPREDSJEDNIK VLADE SLAVKO LINIĆ

Država izgubila 40 milijardi kuna

KOPRIVNICA - Vlada će zbog stečajeva i likvidacija mnoštva tvrtki koje više ne mogu opstati imati vruće ljeto, a posebno će teško biti u srpnju. Izjavio je to jučer u Koprivnici potpredsjednik Vlade RH Slavko Linić na sastanku s gospodarstvenicima iz Koprivničko-križevačke županije.

Linić je izjavio da je država zbog neodgovorna ponašanja poslovnih subjekata dosad izgubila oko 40 milijardi kuna nepodmirivanjem poreza i obveza prema fondovima te neplaćanjem dugova Ini i HEP-u. To je gotovo cijeli godišnji državni proračun, upozorio je Linić.

Potpredsjednik Vlade najavio je do kraja godine sređivanje stanja i u javnim poduzećima Hrvatskim šumama i Hrvatskim vodama, u kojima bi više utjecaja trebala imati lokalna samouprava.

Na primjedbu vlasnika koprivničkog robnog centra Spektra Ivana Šantaka da je Metrou oprošten rad na crno, a istodobno se zatvaraju obrti zbog nekoliko kuna viška u blagajni, Linić je odgovorio:

- Da je Državni inspektorat bio pravi, zatvorio bi Metro i potjerao ga iz Hrvatske! Korumpirana smo država i bit ćemo još više bude li se nekom oprastalo. No, to vrijedi i za višak novca u blagajni, tu ne smije biti milosti.

S druge strane, upozorava Linić, kada Jordanićev Državni inspektorat zaplijeni tri slovenska kamiona kojima se krao šljunak u Hrvatskoj, sud donese presudu da se kamioni vrate!

- Sucu je očito bilo normalno da stranac krade naš šljunak. Živimo u državi u kojoj pojedinci imaju previše moći i to se mora promijeniti. Moramo se bespoštedno boriti protiv mita, korupcije i volje pojedinaca - zaključio je Linić. (Večernji list 4. travnja)

DRUŠTVENU ELITU NE ZANIMA NEZAPOSLENOST

ZAGREB - Na jučer održanoj Skupštini zdravlja Zagreba, koju je organizirao Gradski ured za zdravstvo rad i socijalnu skrb, kao gorući problem metropole naznačena je nezaposlenost. Prema iznesenim podacima, u ožujku tekuće godine posao je tražilo 54 tisuće Zagrepčana, dok je u istom razdoblju prošle godine Zagreb brojio četiri tisuće nezaposlenih manje.

Predstavnica Centra za socijalnu skrb Branimira Šetka upozorila je da se sve veći broj građana obraća za pomoć centrima za socijalnu skrb, dodavši kako se 10 posto nezaposlenih obratilo za pomoć socijalnoj skrbi. Koordinator rada skupštinar Slobodan Lang optužio je društvenu elitu da ne djeluje na rješavanju problema nezaposlenosti te napomenuo kako u Skupštini zdravlja nema niti jednog predstavnika vodećih političkih stranaka.

Radna skupina zadužena za pitanja okoliša uočila je da su zahvaljujući nesavjesnim industrijskim i drugim zagađivačima ugrožena gradska vodocrpilišta, a velike probleme građanima stvara i pregust promet, nedostatan broj parkirališnih mjesta te premala pješačka zona. Također, utvrdila je ova radna grupa, sustav kontrole kakvoće vode, zraka, buke i vibracija u gradu je nezadovoljavajuć. Sudionici skupštine upozorili su i na kvalitetu hrane koja je, tvrde, često nezadovoljavajuća iako ispunjava osnovne zdravstvene standarde. Nedovoljno je procijenjena i briga za starije, osobe s posebnim potrebama i djecu.

Od 54 tisuće nezaposlenih Zagrepčana oko 35 posto staro je između 20 i 29 godina, dok 21,90 posto njih ima između 30 i 39 godina. U posljednja tri mjeseca tekuće godine na burzu se prijavilo 10.342 građana, dok su u isto vrijeme poslodavci preko burze radnika tražili 11.530 ljudi. U prvom tromjesečju godine zaposlilo se 5.533 radnika. U odnosu na prošlu godinu nezaposlenost je porasla za sedam posto. (Novi List 12. travnja)

Hrvatski inozemni dug manji od 11 milijardi dolara
ZAGREB, 11. travnja - Hrvatski inozemni dug na početku ove godine smanjen je, te je krajem siječnja iznosio nešto više od 10,9 milijardi USD. To je za 217 milijuna dolara manje nego krajem lanjskog prosinca. (Razni izvori)

UGOVORENA GRADNJA TUNELA NA AUTOCESTI ZAGREB - GORIČAN

ZAGREB, 9. travnja - Tvrtka Hrvatske autoceste potpisala je s izvođačima radova dva ugovora o gradnji tunela na dionici Novi Marof - Varaždin autoceste Zagreb - Goričan. Vrijednost radova na oba tunela je oko 427 milijuna kuna bez PDV-a, a rok za dovršetak je studeni 2003. (Vjesnik 10. Travnja)

Ina traži nova naftna polja

ZAGREB, 2. travnja - Stalan rast potrošnje ne prati i odgovarajuće povećavanje Ininih domaćih i stranih zaliha nafte. A s prosječnom godišnjom proizvodnjom od 710 tisuća prostornih metara će se u narednih deset godina iscrpiti sve trenutno raspoložive zalihe nafte na domaćim poljima, istaknuo je Josip Sečen iz Ina-Naftaplina na nedavnom okruglom stolu o budućnosti hrvatske energetike u HAZU.

Domaća naftna polja sve su starija i iscrpljenija. Tako je početkom ove godine napušteno i prvo veće hrvatsko naftno polje - Gojlo nedaleko Kutine nakon što su iscrpljene sve zalihe nafte i plina koje je bilo isplativo proizvesti, a prošlogodišnja proizvodnja na domaćim poljima je bila desetak posto manja nego u 2000.

Zato Ina nastoji s jedne strane posebnim tehnološkim postupcima povećati proizvodnju na postojećim naftnim poljima, a s druge pojačanim istraživanjima u Hrvatskoj i inozemstvu i kupovinom osigurati nove zalihe "crnog zlata".

Prema Sečenovim riječima, proizvodnja iz postojećih domaćih naftnih polja se može povećati kroz optimizaciju crpljenja, traženje dosad neotkrivenih dijelova ležišta te utiskivanjem ugljičnog dioksida u naftna ležišta. Sa povećavanjem iscrpka samo za tri posto na osam najvećih domaćih naftnih polja bi se moglo osigurati dodatnih osam milijuna prostornih metara nafte, kaže Sečen, a kad se dodaju ostali tehnološki postupci moglo bi se, tvrdi, osigurati ukupno dodatnih 13 milijuna prostornih metara nafte.

Međutim, mogućnosti povećanja proizvodnje na postojećim poljima treba napraviti dok su ona još aktivna jer to, nakon njihovog zatvaranja, više nije isplativo, upozorava Sečen.

Osim toga, Ina nastoji revitalizirati i već napuštena nalazišta te novim bušotinama povećati proizvodnju na postojećima. Tako su ovih dana dovršili novu tzv. razradnu bušotinu na postojećem naftnom polju Mrmor Brdo kod Kutine kako bi omogućili veću proizvodnju preostalih rezervi nafte.

Ali Inini stručnjaci upozoravaju da iz te bušotine neće moći izvaditi novih 300 tisuća prostornih metara nafte kako su to objavile jedne dnevne novine. Naime, zbog tehničkih i ekonomskih razloga moći će izvaditi samo oko 25 tisuća prostornih metara.

Kako se nove zalihe nafte ne mogu osigurati bez velikih ulaganja nije ni čudo da Ina, prema riječima dr. Steve Kolundžića, savjetnika predsjednika Uprave, do 2011. godine namjerava uložiti gotovo tri milijarde dolara, od čega čak 73 posto u proizvodnju nafte i plina.

Tako su, na primjer, stručne analize pokazale da bi se utiskivanjem ugljičnog dioksida u naftna ležišta na poljima Ivanić, Žutica i Beničanci moglo osigurati čak do 10 milijuna tona nove nafte, ali se radi o skupim projektima za koje bi trebalo uzeti međunarodne kredite.

Istodobno s pokušajima povećanja proizvodnje na domaćim poljima Ina sve više pokušava otkriti nova ležišta u inozemstvu ili kupiti već otkrivene zalihe. Tako su nedavno, zajedno s još četiri strane naftne kompanije, započeli bušenje u vodama Atlantskog oceana, 87 kilometara od obala Angole, području koje stručnjaci svrstavaju u jedno od najatraktivnijih istražnih područja na svijetu. Ina je 2000. godine u Angoli na svojim koncesijskim područjima proizvela oko 200 tisuća tona nafte, oko deset posto ukupne proizvodnje.

No ulaganja u takva istraživanja je prilično velik rizik jer se radi o velikim ulaganjima koja najčešće ne rezultiraju otkrićem. Tako je Ina posljednjih desetak godina dosta ulagala u istraživanja, a otkrivene su samo manje zalihe. Ali kad se ipak otkriju veće zalihe onda je zarada velika.

Tako je, prema riječima člana Uprave Ine Željka Belošića, Ina-Naftaplin dosad u Angoli proizveo više od tri milijuna tona nafte čija vrijednost znatno premašuje uloženo u istraživanje, razradu i proizvodnju. Do isteka koncesije očekujemo dobit veću od 100 milijuna dolara, kaže Belošić.

Ivo Perić: Povijest Hrvata (Odlomak iz knjige)

Političko stanje i odnosi na hrvatskom prostoru 1868.-1903. (2. dio)

Neodvisna narodna stranka i Stranka prava nastojale su se kao oporbene stranke ujediniti. Godine 1894. prihvatile su zajednički program. Taj program zalagao se za trijalističko rješenje hrvatskog pitanja, naime za ujedinjenje Banske Hrvatske, Međimurja, Rijeke, Istre, Dalmacije, Bosne i Hercegovine, a možda i slovenskih zemalja, u jednu samostalnu, treću državu cjelinu u sklopu Habsburške Monarhije. Stranku prava potresale su unutarnje razmirice između njezinih prvaka, uzrokovane i njihovim različitim pogledima na daljnji tijek političke borbe. Ta podvojenost u njezinim redovima dovela je 1895. i do rascjepa stranke. Jedan dio stranke zadržao je dotadašnji naziv stranke - Stranka prava. Njihovi pristae, prema svom novopokrenutom glasilu 'Hrvatska domovina', bili su nazvani domovinaši. Drugi, odvojeni dio stranke, nazvao je svoju zasebnu stranku Čistom strankom prava.

Obzoraši i domovinaši nastupali su 1896.-1903. dogovorno kao koalirana hrvatska oporba, a 1903. sjedinili su se u zajedničku, novu stranku - Hrvatsku stranku prava, na temelju programa prihvaćenog 1894.

Od ožujka do kolovoza 1903. odvijao se u Banskoj Hrvatskoj narodni pokret, koji je imao i snažnu podršku dalmatinskih Hrvata. Taj pokret bio je potaknut nastojanjem da se izbore financijska samostalnost i političke slobode. Banovinski Hrvati u tom su pokretu na razne načine iskazivali svoje ogorčenje zbog podređenog položaja u kojem su se nalazili u vlastitoj domovini. Održavali su prosvjedne skupštine, palili Khuenove slike i mađarske zastave i napadali sve ostalo u čemu su vidjeli nazočnost mađarske supremacije. Khuenov režim, služeći se primjenom sile, oštro se suprotstavljao sudionicima hrvatskog narodnog pokreta. U tijeku tog pokreta Khuen je - ne zbog pritiska tog pokreta, nego zbog odluke u Budimpešti da preuzme funkciju ugarskog ministra-predsjednika - napustio bansku službu u Hrvatskoj i otišao na novu dužnost u Ugarskoj.

Politička nastojanja Narodne stranke u Dalmaciji donosila su sve vidljivije rezultate. Proces pohrvaćenja općina i škola, uz sva režimska i autonomaška ometanja, odvijao se ipak uspješno. Godine 1870. narodnjaci su postali zastupnička većina u Dalmatinskom saboru. I među dalmatinskim zastupnicima u Carevinskom vijeću od 1870. narodnjaci su imali većinu. Iz Dalmacije je na ustanička područja za trajanja bosansko-hercegovačkog ustanka 1875.-1878. odašiljana velika pomoć u lijekovima, odjeći, hrani i oružju. U Dalmaciji je bilo udomljeno mnogo bosansko-hercegovačkih izbjeglica. Dalmatinski a i banovinski Hrvati željeli su da se napokon od Turaka oslobođena Bosna i Hercegovina priključi hrvatskim zemljama u sklopu Austro-Ugarske. Ali, to se nije dogodilo.

I Srbija je nastojala privući Bosnu i Hercegovinu k sebi, u duhu svoga velikosrpskog programa koji je još 1844. u 'Načertaniju' iznio Ilija Garašanin, tadašnji srbijanski ministar unutrašnjih poslova i organizator velikosrpske propagande. Dalmatinski i banovinski Srbi podržavali su tu težnju Srbije. Obuzeti velikosrpsvom, dalmatinski i banovinski Srbi otada su otvoreno počeli istupati protiv Hrvata i protiv sjedinjenja Dalmacije s Banskom Hrvatskom. U Dalmaciji su 1879. istupili iz Narodne stranke i osnovali svoju zasebnu Srpsku stranku, a 1880. pokrenuli i glasilo te stranke - 'Srpski list', koji je izlazio u Zadru. U Banskoj Hrvatskoj osnovali su 1881. Srpsku narodnu samostalnu stranku i od 1884. izdavali njezino glasilo - 'Srbobran', koji je izlazio u Zagrebu.

Radeći protiv Hrvata i hrvatske političke misli, dalmatinski su Srbi surađivali s dalmatinskim autonomašima (talijanašima), a banovinski su Srbi podupirali režim i politiku Khuena-Héderváryja. Njihova stranačka glasila poticala su i razvijala mržnju Srba protiv Hrvata, vrijeđala su Hrvate i širila velikosrpsku propagandu. Pritom su svojatala i hrvatsku kulturu i hrvatske teritorije. Među Hrvatima koji su se suprotstavljali takvom djelovanju velikosrba na hrvatskom tlu naročito su se isticali pravaši. U Dalmaciji je osnovana dalmatinska Stranka prava tek 1894. Do tada su postojale pravaške grupe, okupljene u Zadru oko Iva Prodana, u Splitu oko Ante Trumbića i u Dubrovniku oko Frana Supila.

U obrani hrvatstva i hrvatske političke misli velike su zasluge imali pravaški listovi u Banskoj Hrvatskoj i u Dalmaciji. Među dalmatinskim pravaškim listovima bili su najutjecajniji zadarska 'Hrvatska kruna' pod uredništvom Iva Prodana i dubrovačka 'Crvena Hrvatska' pod uredništvom Frana Supila.

Dalmatinski su pravaši oštro napadali oportunističku politiku dalmatinske Narodne stranke i njezino pritajivanje hrvatskog imena.

Stoga se ona napokon 1889. nazvala Narodnom hrvatskom strankom. Krajem 19. i početkom 20. stoljeća dalmatinski narodnjaci i dalmatinski pravaši počeli su međusobno bliskije surađivati, što se vidjelo i u njihovim izbornim sporazumima prigodom izbora za zastupnike u Dalmatinskom saboru i Carevinskom vijeću.

Za narodni preporodni pokret u Istri od osobite je važnosti bilo pokretanje lista 'Naša sloga', koji je pod uredništvom Matka Baštijana izlazio od 1870. u Trstu. U Trstu je od 1876. počeo izlaziti i slovenski list 'Edinost'. Hrvatski i slovenski politički aktivisti iz Istre, koji su se okupljali oko tih listova, osnovali su 1878. svoju zajedničku Hrvatsko-slovensku narodnu stranku. Slijedeći njihov primjer, ubrzo potom stranački su se organizirali i istarski Talijani i talijanaši. Oni su 1883. počeli izdavati svoj list 'L' Istria', a već iduće, 1884. godine ustrojili su i svoju Talijansku nacionalnu liberalnu stranku.

Stariji hrvatski istarski preporoditelji - Juraj Dobrila, Matko Baštijan i dr. - obavili su svoj dio preporodnopolitičkog posla: utrlu su put političke borbe za nacionalno osvještanje i narodna prava Hrvata. S njima je u tome surađivao i njihovo djelo nastavio Dinko Vitezić, koji je tri puta biran kao istarski zastupnik u Carevinsko vijeće (1873., 1879. i 1885.). U političku borbu u Istri uključili su se potom i pripadnici mlađe generacije hrvatskih političara: Vjekoslav Spinčić, koji je od 1882. zastupnik u Istarskom saboru, te Matko Mandić i Matko Leginja, koji su od 1883. također djelovali kao zastupnici u Istarskom saboru. Od 1883. Matko Mandić bio je novi urednik 'Naše sloge'. Za razliku od Jurja Dobrile, Matka Baštijana i Dinka Vitežića, koji su prihvaćali koncepcije J. J. Strossmayera, Vjekoslav Spinčić, Matko Mandić i Matko Leginja prihvaćali su politički nauk Ante Starčevića.

Političko jedinstvo istarskih Hrvata i Slovenaca bilo je nužno za uspjeh njihove narodnosne borbe, a to jedinstvo najdjelotvornije je postignuto njihovom zajedničkom Hrvatsko-slovenskom narodnom strankom. Spinčić, Mandić i Leginja pripadali su toj stranci, a nisu osnivali svoju zasebnu pravašku stranku, iako su po svom političkom odgoju i političkoj orijentaciji bili pravaši.

U Istri su u zadnjim desetljećima 19. stoljeća počela djelovati i irendentistička društva - najprije 'Pro Patria', a kad je to društvo bilo zabranjeno, osnovano je, umjesto njega, društvo 'Lega Nazionale'. Ta su društva imala svrhu da putem svojih dječjih vrtića i osnovnih škola na talijanskom jeziku provode daljnu talijanizaciju, a isto tako da šire talijansku političku misao u njezinu irendentističkom duhu. Suprotstavljajući se tim namjerama, istarski su Hrvati 1893. osnovali Družbu sv. Ćirila i Metoda za Istru sa zadatkom da prikuplja novac za osnutak i uzdržavanje osnovnih škola na hrvatskom jeziku te za stipendiranje đaka iz hrvatskih obitelji u srednjim školama. Sjedište Družbe bilo je najprije u Puli, a od 1895. u Opatiji. Prvi predsjednik Družbe bio je Dinko Vitezić. Ostvarivanju Družbine misije osobito mnogo pridonio je njezin tajnik Viktor Car-Ermin.

Iz naše zajednice

Čestitamo bračnom paru Kireti, Rozaliji i Vladi, 35. Godišnjicu braka! Sve najbolje!

Zanimljivosti

HELENA JASNA MENCER, PRVA ŽENA NA ČELU SVEUČILIŠTA

Nova rektorica zagrebačkog Sveučilišta je profesorica na Fakultetu kemijskog inženjerstva i višegodišnja prorektorica za znanost 59-godišnja Helena Jasna Mencer. Ona je u povijesti Sveučilišta prva žena koja preuzima tu dužnost, osamdeseti je rektor po redu u 93. mandatu.

Izabrana je u drugom krugu jer u prvom, kako je na konferenciji za novinare objasnio predsjednik Izbornog povjerenstva prof. dr. Neven Budak, nitko od pet kandidata nije dobio potrebnu natpolovičnu većinu od ukupno 43 glasa u Senatu Sveučilišta. U prvom krugu kandidat prof. Nikola Ružinski dobio je pet glasova, bivša ministrica zdravstva prof. Ana Stavljenić Rukavina i prof. Boris Vukonić po dva glasa, a prof. Hildegard Auf-Franić 14, te profesorica Mencer 20 glasova. U drugom, odlučujućem krugu, profesorica Mencer rektorsko mjesto dobila je sa 24 osvojenih glasa, a profesorica Auf-Franić dobila je 19 glasova.

Obraćajući se novinarima, nova rektorica podsjetila je da će se zalagati za moderno, kvalitetno i napredno sveučilište, da će se boriti za razvojne programe te u središte svakog sveučilišnog djelovanja staviti s jedne strane studente a s druge profesore. Dodala je također da se za prorektore još nije odlučila, da o njima tek treba razmisliti te da nije isključeno da jedan od njih bude i njezina protukandidatkinja prof. Auf-Franić. Objasnila je također da ima određene uvjete za buduće prorektore - ne smiju biti mladi kako ne bi poremetili svoju znanstvenu karijeru, ali ni prestari. Dosadašnji rektor prof. Branko Jeren naglasio je da on nije u igri za prorektora te je izrazio zadovoljstvo što je konačno na čelo najvećeg hrvatskog sveučilišta došla žena. Nova rektorica, prema riječima dosadašnjeg rektora prof. Jerena, trebala bi biti inaugurirana u prvom tjednu travnja, najvjerojatnije 4. ili 5. travnja, a do tada bi trebala napustiti svoju dužnost predsjednice Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu budući da su te dvije funkcije nespojive. (Večernji list)

U ČIGOĆ, EUROPSKO SELO RODA, STIGLE PRVE DUGONOGE PERNATE LJEPOTICE

Čak i ranije nego što je to istančanim osjetilima ptica inače programirano, u Čigoć, europsko selo roda u Parku prirode Lonjsko polje, iz juga Afrike stigle su prve bijele rode. Od ukupno 56 rodinih gnijezda na krovovima starih seoskih drvenih kuća, petnaestak ih je već zauzeto.

Inače, prve rode dolaze za Josipovo, a ove su godine, na iznenađenje stotinjak stanovnika sela, stigle čak i nešto ranije. Nakon nekoliko mužjaka, koji su pripremili gnijezda, upravo stižu i prve ženke. Iako je razdoblje parenja roda početak travnja, objektiv našeg fotoreportera zabilježio je taj trenutak jučer, upravo na Josipovo. Za mjesec dana mogu se očekivati i prve mlade rode.

Inače, u Čigoću je ljeti roda dvostruko više nego stanovnika, što je jedinstven slučaj u Europi. Od ukupno 1500 parova bijelih roda u Hrvatskoj, u Posavini ih se gnijezdi više od 500. Zbog relativno najvećeg broja roda u odnosu prema broju stanovnika, Čigoć je Europska zaklada prirodne baštine još 1994. proglasila prvim (od ukupno sedam) Europskih sela roda.

Prve ovogodišnje rode u Čigoću je dočekao Bartol, roda koja lani nije "uhvatila vlak" i ostala je na imanju Zvonka Rastovca. Ponaša se domaćinski, upućujući pridošlice na uvjete smještaja i prehrane. Nakon prvih roda, u Parku prirode Lonjsko polje očekuju i prve turiste. (Večernji list)

OBIJELJEŽAVA SE 20. OBLJETNICA GALERIJE KLOVIČEVI DVORI

Točno na jučerašnji dan prije dvadeset godina, 15. ožujka 1982, održana je probna, tzv. nulta izložba u Muzejskom prostoru na zagrebačkom Jezuitskom trgu. Taj prostor, koji se od 1996. naziva Klovičevim dvorima, ove godine obilježava 20. obljetnicu rada, a jučer je u povodu te svečanosti predstavljen CD-ROM na kojem autorice Koraljka Jurčec-Kos i Dubravka Tomljenović predstavljaju povijest, najznačajnije pro-

jekte i zbirke koji svjedoče o protekla dva desetljeća te ustanove.

O prostoru u kojem je Ante Topić Mimara isprva želio smjestiti svoju zbirku ali je naposljetku odustao, i u kojem je kasnije provedena prava "kulturološka revolucija" u Zagrebu, govorila je urednica "Vjesnikove" kulture rubrike Vesna Kusin, koja je zbivanja vezana uz bivši jezuitski samostan pratila od samoga početka. Kao osnovne značajke toga izložbenog prostora V. Kusin je istaknula praksu suradnje među muzejskim institucijama, primjenu marketinga u kulturi, uvrštavanje njihovih izložbenih projekata u turističku ponudu grada, osvajanje okolnih prostora kao što su Gradec, kula Lotrščak, Muzej "Mimara" (koji je 1999. postao samostalna muzejska institucija).

Brojni su projekti u tom prostoru koji su Zagreb urezali na kulturnu mapu Europe: od izložbe "Riznica zagrebačke katedrale" 1983, preko po posjetu nezapamćene "Drevne kineske kulture", pa do posljednje "Blago trogirskih riznica". Galerija Klovičevi dvori u ovoj svečarskoj, jubilarnoj godini već najavljuje nove: retrospektivu Mladena Pejakovića, koja se otvara već sutra, veliku retrospektivu Maksimilijana Vanke 26. ožujka i retrospektivu Marie Toyen. (Večernji list)

FILM "CHICO" U HRVATSKIM KINIMA

Film mađarske redateljice Ibolye Fekete "Chico", s izmišljenim i stvarim događajima iz života Eduarda Rosze Floresa, koji je u sklopu Internacionalnoga voda Hrvatske vojske sudjelovao u obrani Osijeka, ovih dana kreće u distribuciju po hrvatskim kinima. Redateljica filma Ibolya Fekete taj film naziva "ideološko-pustolovnim" i "dugim putovanjem ispunjenom revolucijama i ratovima diljem zemalja i kontinenata". Glavni junak, napola Španjolac, napola Mađar, katolik i Židov, rodio se 1960. u Latinskoj Americi. Djetinjstvo provodi u Boliviji i Čileu, te nakon propasti Che Guevarine i Allendeove revolucije s obitelji bježi u Mađarsku. Bio je odgajan kao komunist i revolucionar, a jedno vrijeme radio je i kao obavještajac u Mađarskoj. Početkom Domovinskog rata zatekao se u Osijeku kao dopisnik španjolskih novina, no slijedom događaja (tri dana bio je u zarobljeništvu JNA) odlučuje se pridružiti gardistima, gdje dobiva nadimak Chico, po liku iz stripa "Žagor". Flores u filmu glumi samog sebe, u ulozi zapovjednika internacionalnoga voda u obrani Laslova.

Prije nekoliko godina u pojedinim hrvatskim medijima pojavili su se napisi koji, na temelju dokumentarca BBC-a, optužuju Floresa da je sukrivac za ubojstva suborca Christiana Wuertemberga i novinara Paula Jenksa. Flores je još prije to opovrgnuo, a redateljica je te napise nazvala neumjesnim tračevima. Film je dobio nagrade za režiju i ekumenizam na festivalu u Karlovym Varyma, a prikazan je i na brojnim drugim svjestkim filmskim festivalima. (Vjesnik)

Prva pričest, 7. Travnja 2002., Župa "Hrvatskih mučenika"

Kao što je ulaganje u istraživanje novih ležišta svojevrсно kockanje koje može donijeti i veliki gubitak ali i zaradu, to vrijedi i za kupovinu već otkrivenih stranih naftnih polja. Naime, povrat uloženog novca (radi se o desecima i stotinama milijuna USD) i zarada ovise o kretanju svjetskih cijena nafte, preciznosti procjene iskoristivih zaliha, ali nerijetko o lokalnim pravilima igre kao što se pokazalo i kod Ininih sibirskih polja Bijele noći.

No, problem je u tome što se rijetko nude nova i dobra polja, nego uglavnom polja gdje postoje razni tehnološki problemi, kaže Belošić. Dosad je Ina imala ponude za kupnju više polja u Rusiji, Gruziji, Azerbejdžanu, Kazahstanu, Siriji i Egiptu. Sada im je ponuđeno da prošire svoj udjel na jednoj koncesiji u Egiptu, a sa tvrtkom Potencial Trust pregovaraju i o preuzimanju ruskog naftnog polja Meretojaha te još nekih polja u Gruziji i Siriji. (Vjesnik 3. travnja)

PRIVATIZACIJA NAJVEĆE HRVATSKE NAFTNE KOMPANIJE

Inu žele Rusi, Kuvajćani, Talijani, MOL, OMV, Kinezi Talijanski koncern ENI, odnosno Agip Petroleum, Omanska nacionalna kompanija, Kuvajtska nacionalna kompanija KIA, nekoliko ruskih naftnih kompanija, kineski Chinochem i nekoliko stranih investicijskih fondova zainteresirano je za privatizaciju i kupnju Ine! No, ovaj neočekivano velik popis uglednih i svjetski poznatih kompanija koje se bave naftom i plinom nije konačan. Tu su i austrijski OMV i mađarski MOL, kompanije koje se već dugo spominju u vezi s privatizacijom najveće hrvatske naftne kompanije. Kako doznajemo iz naših izvora, i domaći su menadžeri pomalo iznenađeni popisom uglednih tvrtki koje bi se uskoro trebale pojaviti na listi potencijalnih i strateških partnera Ine. Velik porast zanimanja uslijedio je nakon što je prihvaćen Zakon o privatizaciji Ine, čime su stvorene sve pretpostavke da kompanije s kojima je Ina i inače u dobrim poslovnim odnosima prijave svoju neslužbenu kandidaturu za kupnju te hrvatske kompanije.

Ponude svih zainteresiranih kompanija i fondova trebale bi, kako doznajemo, stići već u lipnju i nakon toga će se napraviti određena selekcija ponuda i neke će od kompanija ući u užu izbor. Naravno, vodit će se računa o cijeni koja je ponuđena, ali i spremnosti pojedinih kompanija da prihvate strategiju koju je Ina već donijela i koja jamči uspješnost na tržištu. Svi pregovori o tome trebali bi biti vođeni uz sudjelovanje predstavnika Ine i hrvatske Vlade, te Deutsche Bank i Price Waterhousa kao specijaliziranih konzultanata hrvatske kompanije. Uz sasvim sigurno prihvaćanja svih odluka i elemenata od strane hrvatskog Sabora kako bi se izbjegle bilo kakve manipulacije u prodaji i privatizaciji najveće hrvatske kompanije. (Večernji list 5. travnja)

Državno odvjetništvo

RADOVAN ORTYNSKI PODNIO JE OSTAVKU NA DUŽNOST GLAVNOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Podnosim ostavku jer je i prije Godišnjeg izvješća o radu Državnog odvjetništva u medijima lansirana teza da ono neće biti prihvaćeno, izjavio je Ortynski nakon svečane prisega novoimenovanih zamjenika državnih odvjetnika.

Predsjednici stranaka vladajuće petorke izrazili su i prije sutrašnje rasprave u Vladi o izvješću Ortynskog nezadovoljstvo radom Državnog odvjetništva. (HRT, 10. travnja)

Tajne službe

OD 1. TRAVNJA VIŠE NE POSTOJE UNS, SZUP I SIS

Preustroj obavještajne zajednice, smanjenje broja tajnih službi te drukčiji nadzor nad njima počinje 1. travnja, kada se, prema novom Zakonu o sigurnosnim službama, zauvijek gase tajne službe - Ured za nacionalnu sigurnost (UNS), Služba za zaštitu ustavnog poretka (SZUP), Sigurnosno-informativna služba (SIS) te Obavještajna uprava Glavnog stožera (OU GS).

U idućih trideset dana donijet će se podzakonski akti o unutarnjem ustroju, te Pravilnik o radu Ureda Vijeća nacionalne sigurnosti, što je povjereno predsjedniku Republike. Ti bi dokumenti do 1. lipnja, kad je postavljen krajnji rok za imenovanje čelnika službi, trebali predvidjeti tko od "preustrojenih špijuna" ima pravo nositi pištolj, iskaznicu i značku koje službe te u kojim okvirima, kako i gdje postupati. Nakon imenovanja šefova novih službi znat će se tko će biti u Savjetu nacionalne sigurnosti, kojem će na čelu biti resomi potpredsjednik Vlade, a tko na čelu Ureda Vijeća nacionalne sigurnosti.

Dosadašnji zaposlenici UNS-a i SZUP-a od ponedjeljka su zaposlenici OA-e (Obavještajne agencije), a zaposleni u SIS-u i Obavještajnoj upravi GS-a djelatnici POA-e. Na isti način dijelit će se prostor, oprema i tehnika. (Večernji list 30. ožujka)

Konačno...

GRADSKO VIJEĆE ZAKLJUČILO:

NOVOKOMPONIRANI PJEVAČI GLAZBE IZ SRBIJE NEPOŽELJNI U SAMOBORU

Gostovanja pjevača novokomponirane glazbe iz Srbije neprihvatljiva su i neprimjerena - zaključeno je na jučerašnjoj sjednici samoborskog Gradskog vijeća. Vijećnici će stoga uputiti prosvjed Ministarstvu vanjskih poslova protiv izdavanja radnih i boravišnih dozvola srbijanskim pjevačima. Kako bi u Samoboru uskoro trebala nastupati i pjevačica Ceca Veličković, vijećnici zahtijevaju da Gradsko poglavarstvo razmotri njihove primjedbe. - Samoborska diskoteka "Grič" kao privatno vlasništvo nema obvezu tražiti dozvolu od Poglavarstva o gostovanju srbijanskih pjevača poput Miroslava Ilića. Ipak se slažem s ocjenom da bi Ministarstvo trebalo zabraniti dolazak pjevača koji su na bilo koji način sudjelovali u agresiji na Hrvatsku - istaknuo je dogradonačelnik Drago Plečko. (Večernji list 10. travnja)

HRVATSKA ISKRA

Uredništvo: 1137 Centre Street
Thornhill, ON, L4J 3M6
CANADA
Tel: (416) 894 9235
(905) 738 4797
Fax: (905) 738 9853
E-mail: iskra1@look.ca

Milijuni eura za obnovu jadranskih hotela

ZAGREB, 2. travnja - Iako Uskrs označava početak turističke sezone, hotelijeri će još određeno vrijeme dotjerivati i preuređivati svoje objekte prije nego što krenu s konkretni(ji)m poslovanjem. Neki su, naravno, završili planirane poslove i za njih puna sezona već može početi, no u većem dijelu turističke Hrvatske radovi su tek sada u punom tijeku.

Predsjedništvo Hrvatske udruge hotelijera (HUH) ističe da će u pripremu i preuređenje objekata za ovu sezonu poduzeća ukupno investirati (ili su već investirala), više od 125 milijuna eura.

U Istri se u objekte ukupno ulaže oko 500 milijuna kuna. Pritom samo Arenaturist troši respektabilnih 265 milijuna kuna i to u hotele Histria i Medulin, autokamp Stoj, apartmansko naselje Zlatne stijene te apartmane Medulin.

Umaški Istraturist u svoje objekte investira 80 milijuna kuna. Najveći dio, 58 milijuna, odlazi u umašku Auroru koja će umjesto dosadašnjih 501 imati 743 kreveta, novi bazen i kvalitetnije sigurnosne standarde. Laguna Novigrad u Lagunu i Maestral te u dva autokampa ukupno ulaže 7,5 milijuna kuna. U Laguni se uređuje bazen, a u Maestralu sobe.

U apartmansko naselje Bellevue-Citadela, Plava laguna investira 49 milijuna kuna, a u uređenje kampova sedam milijuna. Plava laguna, inače, u sezonu ulazi sa 70 milijuna kuna investicija što je dvostruko više od susjedne Rivijere gdje će se najviše uložiti u hotele Diamant (podizanje na razinu tri zvjezdice), Rubin te autokamp Lanternu.

TDR, odnosno Jadran-Turist i Anita Vrsar u sezonu 2002. ulaze sa 30 milijuna kuna, NP Brijuni tri milijuna, dok se u kamping naselje Bi-village ulaže solidnih 22 milijuna kuna (bazeni, apartmani, 35 pokretnih kućica).

Za renoviranje starog dijela Istarskih toplica (120 soba) potrošiti će se milijun eura, hotela Castor 14 milijuna kuna, odnosno hotela Narcis, Hedera i Mimoza (Rabac) 18 milijuna kuna.

U susjednoj Primorsko-goranskoj županiji u pripremu se ukupno ulaže 48,66 milijuna eura, od čega 21 milijun eura za podizanje hotelske kvalitete dok će 27 milijuna "odnijeti" infrastruktura i ostala komunalna održavanja.

Opatijska vila Millennium dotjeruje se sa 1,1 milijun eura, četiri hotela poduzeća Libumia Riviera Hoteli sa pet milijuna eura (hotel Ambassador imati će pet, a Imperial, Palace-Bellevue i Bristol po tri zvjezdice). Hoteli Punat investiraju 2,5 milijuna eura, najviše u hotel Park gdje se potpuno obnavljaju 132 sobe u depandansi Park te 28 soba u hotelu Park I.

Mnogo se manje ulaže u dalmatinske hotele gdje je, zbog ratne stanke, situacija kritičnija nego u Istri ili na Kvarneru. Nakon preuređenja, hotel Novi park (Borik) uskoro će nuditi all inclusive i

imati će četiri umjesto dosadašnje dvije zvjezdice (Hrvatska je deficitarna all inclusive hotelima koji su trend na međunarodnom tržištu). Isti kategorizacijski skok čeka i Adrianu gdje se uređuje 44 apartmana.

Hoteli Božava u Lavandu ulažu 1,5 milijuna eura, dok je u nedavno preuređenu Piniju domaći vlasnik investirao 4,5 milijuna eura.

HP Jelsa u svoje hotele Jadran (vanjski radovi ispred restorana hotela) i Puntana (uređenje parkirališta hotela) ulaže milijun kuna.

U četiri objekta dubrovačkog Maestralskog ukupno se investira pet milijuna kuna. Hotel Splendid dobiva klima u sobe, uređuje se kuhinja i mijenja inventar dok se, nadalje, u Adriaticu preuređuje 37 soba. U Lukšićevu Argentinu planira se utrošiti 7,5 milijuna eura, dok će The Pucić palace Dubrovnik (ex hotel Dubrovnik) zasjati u novom svjetlu nakon što se oplemeni sa 3,25 milijuna eura.

Slijede objekti koji se preuređuju, ali bez podataka o visini investicija. U hotelima Meridien i Mirage (Solaris) obnavlja se dotrajali bazen i talasoterapija, u hotelu Skradinski buk kreveti i apartmani.

U bolskoj Bretanidi, koja je prošle godine prešla u ruke austrijskog Grubera, obnavljaju se kuhinja, restoran i bazen, sobe u paviljonima...

U modernijem izdanju goste će dočekati i hotel Lavanda (Stari Grad), depandansa dubrovačkog Neptuna te mljetski Odisej. (Vjesnik 3. tavnja)

BLISKOISTOČNA KRIZA NEGATIVNO SE ODRAŽAVA I NA HRVATSKI TURIZAM Storniran dolazak gostiju iz Izraela u Pulu i Dubrovnik

SPLIT - Realizacija ambicioznog plana o dolasku oko 44 tisuće izraelskih gostiju na Jadran ove godine ozbiljno je dovedena u pitanje ovih dana odlukom izraelske čarter-kompanije da stornira svoje letove za Pulu do 2. svibnja, a za Dubrovnik do 25. travnja! Takva odluka, iako službeno nije potvrđen njezin razlog, dovodi se u najužu vezu s izraelskom ofenzivom na Zapadnoj obali, zbog koje je u toj zemlji proglašena i opća mobilizacija za muškarce i žene.

Jedino tako se može objasniti i prva najava poremećaja u turističkom prometu prema Hrvatskoj iz te zemlje, zbog koje su u srijedu iz Rapca, dan prije završetka sedmodnevnog aranžmana, iznenada otputovali izraelski gosti u Tel Aviv. Pa, iako su ovih dana informacije govorile o brojnim izraelskim gostima na području Istre i Dubrovnika, situacija se gotovo preko noći promijenila odlukom Izraelaca o storniranju svojih letova. Istodobno, međutim, za takvom mjerom nisu posegnule i druge europske aviokompanije, koje i dalje svakodnevno voze prema zračnoj luci "Ben Gurion" u Tel Avivu. Naime, prema službenim dnevnim informacijama Europske udruge avioprijevoznika, ta zračna luka sigurna je za promet, a osoblju zrakoplova se preporučuje ne noćiti u Tel Avivu.

Jednako kao i drugi avioprijevoznici, ni Croatia Airlines nije prekinula svoje turističke mostove s glavnim gradom Izraela, pa će se oni i dalje, dok to sigurnosni razlozi dopuštaju, odvijati prema planu jed-

nom tjedno, iako je prodaja opala. Prema riječima Svemira Radmila, direktora prodaje nacionalne zrakoplovne tvrtke, njihov Kolegij je donio odluku da se s letovima nastavi normalno, a radi poticanja bolje prodaje organizatorima putovanja iz Izraela snizili su cijene svojih usluga za 10 posto, vjerujući ipak u ostvarenje plana o dovođenju oko 3,5 tisuće gostiju iz te zemlje na odmor u Hrvatsku.

Najveće štete zbog otkazivanja čarter-letova iz Tel Aviva prema Hrvatskoj trpi dubrovačka agencija "Elite" koja je planirala dovesti ove godine oko 12 tisuća Izraelaca, i to prijevozom s izraelskom kompanijom. Međutim, do 2. svibnja oni su otkazani, a trebali su tjedno u Istru dovesti dva puta po 180 gostiju, te za Dubrovnik dva puta tjedno po 120 Izraelaca.

Koliko je program za Istru dobro krenuo najbolje govore planovi o stizanju oko 30 tisuća Izraelaca samo na pulski aerodrom, dok se za iduću godinu taj broj planirao povećati na čak 100 tisuća gostiju. Izraelci su se tijekom četiri tjedna koliko traju njihovi organizirani dolasci u Hrvatsku na našoj obali osjećali ugodno i sigurno, što je u ovim okolnostima bio dodatan razlog još ambicioznijeg planiranja. Turistički djelatnici vjeruju, međutim, da će sa ovim "kratkim prekidom" letova sve biti i završeno, te da će se potom sezona od svibnja nastaviti prema očekivanjima.

oko neake dječice pozdravljaju i propitkuju se za njihovo zdravlje i život u ovoj instituciji koja je za razliku od onih što sam vidjela u Kanadi ispunjena kršćanskom brigom za svoje starce. Uredno odjeveni i poredani u invalidskim kolicima u sjeni sočnog zelenila te staračke oči mimoćom promatraju maskirano osoblje koje ih uveseljava. Oni koji su pokretni sjede za piknik stolovima s posjetiteljima. Neki razgovaraju a neki samo promatraju. Na njihovom izrazu lica vidi se da su iza zavjese svog unutarnjeg života, što radi bolesti ili stanja u koje su ušli procesom starenja, ili pak se zatvorili u svoj svijet umomi od nemilog iseljeničkog života.

Kroz dvorište prolazimo u zgradu sa strane crkve gdje je župni ured, tu su dvije uredske prostorije; časne sestre Anđele Jurinić i župnika fra Marijana Glamočaka. Sestra Anđela je rođena u Sydneyu u blizini današnje crkve. Odazvala se Božjem pozivu, te posvetila svoj život Bogu u družbi sestara Klanjateljica krvi Kristove. Uz sve manji broj zvanja i primanja svetog sakramenta svećeničkog reda i redovničkog života, ta uzorita djevojka iz sydneyjske hrvatske obitelji danas služi Bogu i svom hrvatskom narodu, na ponos. Fra Marijan Glamočak nas ljubazno prima u ured, te nakon mojih izraženih čestitaka na ovako lijepoj župskoj zajednici, u kratkom razgovoru izražava potrebu za još krepnijim katoličkim životom svojih vjernika Hrvata, da bi majke bile spremnije radati. Novo doba sve više popularizira kontrolu rađanja, a mlade obitelji sve rjeđe u planiranju obitelji pokazuju pouzdanje u Boga i odgoj djece u skromnijim uvjetima nego što ih nameće konzumersko materijalističko uvjerenje. Najžalosnije je da se taj trend javlja diljem Hrvatske. Fra Marijan nam daje štivo o Hrvatskoj katoličkoj zajednici sv. Nikole Tavelića u St. John's Parku. Opraštamo se uz najljepše želje za nastavak krepnog života njegove župske zajednice.

Gosp. Karlo Bratković, upravitelj staračkog doma Kardinal Stepinac nas vodi u obilazak Našeg sela, kako ga populamo nazivaju. Sklop kućica u njegovanom zelenilu, povezanih natkrivenim hodnicima, ostavlja dojam skladnog naselja, poput suvremenih turističkih odmarališta. Sve prostorije su pristupne za osobe u invalidskim kolicima, kao i posebno prilagođene sobe za fizioterapiju i kupaone. Stanari doma imaju pet obroka dnevno, čišćenje prostorija, pranje rublja, gimnastiku i fizioterapiju, društveno kreativne programe, mogu se baviti uzgojem cvijeća, vrtlarstvom, uzgojem pilića ili negom nekih manjih kućnih ljubimaca. Uprava Doma izdaje tromjesečni bulletin, s jednostavnim pregledom događaja zabilježenih mnoštvom fotografija. Prema australskim propisima, svaka ustanova s više od četrdeset štićenika ima matronu. Dom zapošljava osamdesetak plaćenih osoba i nekoliko dragovoljaca. Dvadeseti četiri sata su u službi medicinske sestre, a dva do tri liječnika dolaze na poziv i na raspolaganju su dvadesetčetiri sata. Štićenici Doma su većinom Hrvati, a ima nekoliko Makedonaca, Njemaca i dva Asirca. Troškovi prebivanja u domu se ubiru

s 87.5 % od štićenikove mirovine, a država nadoknađuje troškove s 900 AUD mjesečno ili po potrebi stupnja njege umirovljenika. Izgradnja doma za umirovljenike je financirana od Hrvata Sydneya, te u predvorju zgrade su zahvalne plakete s popisom imena darovatelja. Glavna dvorana ima počasno ime "Family Franović Lounge" u znak zahvalnosti g. Marku Franoviću, vlasniku tvrtke Boka Aluminum, koji je darovao sva vrata i prozore na ovaj veliki objekt. To je sada dom za pedesetosam osoba, a slijedeći projekti gradnje uključuju izgradnju velike dvorane za proslave i dodatnih dvadeset spavaonica s priključnim prostorijama. Vrijeme je ručka i mionirnis ukusne domaće hrane širi se iz kuhinje i kolica za serviranje. Na svježem zraku u sjeni stabala umirovljenicima je serviran ručak. Osoblje i dobrovoljci asistiraju nemoćnijima. Ti naši dragi starci izgledaju kao uredna dječica uz tanjur slasne hrane. Pozdravljamo se s njima želeći im dobar tek i ugodno popodne.

Predstoji mi posjetiti još nekoliko važnih mjesta, crkve u Summervillu i Blacktownu, odazvati se ljubaznim privatnim pozivima, a isto tako treba obići i turističke atrakcije Sydneya. Tko bi mogao odbiti poziv na simpatičnom aussu dialektu engleskog: You have to see "D-allin Habba"? Trebalo mi je nekoliko sekundi dok sam razumila da se radi o Darling Harbour. Lijepo je vidjeti turističke atrakcije ali meni je daleko draža topla hrvatska dobrodošlica, tako dobro poznata mom srcu u ovom nepoznatom svijetu.

Preporučujemo Vam: TRAVEL SERVICE LTD.

Special agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

GeneralTurist travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplove i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uređuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske" kojeg možete slušati na radio postaji CHIN 100.7 FM u tjednu od 2:00-3:00 sati i nedjeljom u 12:00 na 15.40 AM
- Za sve informacije obratite se na nas ured.

Ivica (John) Lončarić

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6
(905) 602 8900, Generaltourist@ICA.net, www.generaltourist.com, Fax: (905) 602 8899

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 FM and AM 1540 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

Višnja Geoheli: "Down Under" prednjači!

Kroz napola zamagljene prozore nazire se nepravilna zelena čipkasta obala rasprostrta po beskrajnom plavetnilu oceana. Preumorna od nepospavane noći i dvadesetsatnog putovanja nisam uzviknula kao moreplovac osamnaestog stoljeća: "Zemlja na vidiku!", premda mi se tim pogledom na razvedenu australsku obalu ubrzao puls i ostvarila četrdesetogodišnja želja da posjetim najmanji kontinent "down under". Osim raznih mitova što kruže o tom najvećem otoku na svijetu ili najmanjem kontinentu, osim njegove posebne flore i faune (koala, kangaroo, plati-busa, kookaburra i dr.), pa neobičnog načina napućivanja bijelim stanovništvom, za mene je Australija imala dosta kroz dugi niz godina specifičnu privlačnost; vrlo djelatne i dobro organizirane zajednice Hrvata. U jeku grčanja za državom i sanjanja o slobodi australski Hrvati su dali uspostavom Hrvatskog veleposlanstva 1977. g. cijeloj hrvatskoj dijaspori ohrabrenje i vjeru za uspravu nezavisne Hrvatske. Bio je to politički udarac Jugoslaviji, kada je političko iseljništvo iz tamnice naroda otvorilo veleposlanstvo matice Domovine, koja je u okovima jugoslavenskog totalitarizma brisana s karte svijeta. Od poslijeratnih godina Drugog svjetskog rata, kada su protjerane Hrvate upućivali na daleke pacifičke obale Australije, krotitelji novih država su se nadali, da im taj mali Bogu vapijući narod neće biti smetnja u stvaranju i jačanju umjetne tvorevine Jugoslavije. Prevarile su ih studije i iskustva u raseljavanju potlačenih, jer nisu poznavali hrvatsku dušu. Hrvati su vezani jednom ljubavlju za Lijepu našu, ožalošćenih srca zbog poraza NDH i neprežaljenih nevinih žrtava pobijenih od Bleiburga do jugoslavenskih kazamata, organizirali se i rasli u zdravu zajednicu koja ne zaboravlja svojih korjena, a uklapa se u odane građane Australije. Jakim nacionalnim identitetom i dostojanstvenim prihvaćanjem australskog državljanstva, Hrvati Australije su dali još jednu posebnost tom kontinentu državi.

Grubo je procijenjeno da u Sydneyu, četirijemilijunskom gradu živi oko pedeset tisuća Hrvata. Snaga njihove zajednice očituje se u broju, organizacijskoj povezanosti, načinu djelovanja i suživota s Domovinom. Tako u Sydneyu postoje katolički centri: u Summerhillu, Blacktownu i St. John's Parku. Uz svaku crkvu su vezane i druge prostorije potrebne za vjerski i društvenokulturni razvoj. Također postoje i tri kluba od kojih nogometni klub Sydney United (bivši NK Croatia) ima na klubskom zemljištu zgradu i vrlo lijepi stadion, što podsjeća na maksimirski prije posljednjeg dotjerivanja. Moj osamdesetjednogodišnji tetak Vilko Bobek, koji je cijeli život bio vjerni sportski promatrač, kaže da mu ovi novi stadioni izgledaju previše komercijalni a gube na romantičnosti sportske natjecateljske arene. Sydneyski Croatiajin stadion nije izgubio dojam s naglaskom na sportsko natjecateljsko susretnište u ime komercijaliziranja. Njihove klubske prostorije su svrshodne, otvorene tijekom tjedna članovima i prijateljima ako hoće provesti vrijeme uz neku društvenu igru ili popiti nešto osvježujuće u prijateljskom susretu. Po veličini najprostraniji je Hrvatski Klub u Punchbowlu, jer posjeduje dvorane za proslave i bankete od 500 - 1000 mjesta, restaurant "Dubrovnik", Snack bar i restaurant "Vukovar", dvoranu za konferencije, knjižnicu, Hrvatsku kreditnu zadruhu, putničku agenciju, kockarnicu, uredski prostor i deset soba za iznajmljivanje. Prostorije kluba su otvorene i u uporabi tijekom tjedna, a najveći je promet za vikend. U tom klubu su zabilježeni mnogi značajni susreti, promocije, obiteljska slavlja, sastanci na kojima su se uz žustro raspravljanje donosile odluke o daljnjem djelovanju, gdje su na manjim ili većim skupovima izražavana suosjećanja u žalosti zbog neuspjeha ili gubitka, a i u radosti uspjeha bilo u njihovoj neposrednoj zajednici ili diljem svijeta. Djeca, pa već i unuci utemeljitelja su u njemu prohodali i zaplesali prvi ples. Bljesak u očima mladića i djevojke u susretu u tom klubu, je postao radanje prve ljubavi, a susrela sam i par čiji je susret u završnici postao nova obitelj. Sada taj mladi otac prati svoju kćer kao sjena ne bi li i njoj prišao mladi Hrvat i pozvao je na svježi zrak, kao što je on mladenački mudro htio izdvojiti svoju odabranicu nasamo. U tom klubu kao i mnogim gdje postoje zajednice iseljenika bilježi se nastavak života nakon žalosnog otkinuća od Domovine. Poput tužaljki Židova na obalama rijeka babilonskih i njihove zakletve da neće zaboraviti Jeruzalema, tako i Hrvati Australije žive u iseljeništvu ali ne zaboravljaju Hrvatsku. Dapače činjenica o djelatnostima u Hrvatskom klubu u Punchbowlu dokazuje koliko je jaka veza s Domovinom. Za vrijeme mog boravka uz redovite djelatnosti održana je prezentacija Hrvatskog jezičnog priručnika, domovinskog autora Dr. Marjana Kmpotića. Riječnik je tiskan

uz novčanu pomoć od prve 3.000 AUD Hrvatskog međudruštvenog odbora, te tako postao "spiritus movens" u ostvarenju tiska ovog vrijednog priručnika na korjenskom jeziku. Prezentaciju su vodili u istom omjeru sudjelovanja mladež i stariji članovi ove vrijedne zajednice. Posebno bih htjela istaknuti visoku razinu za što su zaslužni mladi ili intelektualci;

Ručak u naselju "Kardinal Stepinac" na dan maskara 2002.

Vesna Žuro, uvodnička riječ, Natalie Zabek, voditeljica na hrvatskom, Rosemarie Herceg, mala studija o važnosti poznavanja hrvatskog jezika i David Grabovac voditelj na engleskom. Uz Hrvatski jezični priručnik, na prodaju se nudila i nedavno izašla knjiga mladog australskog Hrvata Grabovca: "Croatia and it's People".

Topla klima omogućava često druženje, a kroz to i povezanost. Usprkos jakoj vrućini nedjeljnog popodneva na prezentaciji je bilo oko dvjestotine zainteresiranih Hrvata i desetak uzvanika iz kulturnog australskog života. Ovim događajem je bogato ispunjen još jedan dan boravka među Hrvatima Sydneya koji mi sve to više ulaze u srce.

U obilasku Sydneya na itineraru je odlazak u St. John's Park. Olgica Boticki i Zlata Radaković dolaze po mene, pa krećemo na hrvatsko zemljište gdje je crkva sv. Nikoli Taveliću, starački dom i njegovalište. Još sam nenaviknuta na prijelaz ulice i opreza u prometu što se odvija vožnjom po lijevoj strani ceste. Kod prijelaza je potrebno gledati prvo desno pa lijevo, a mene često iznenadi auto što mi je došao s desna. Kažu da su za vrijeme Olimpijade nastradala dva euroljanina. Isto tako se često zabunim kad mi domaćini ponude vožnju autom, redovito krenem prema desnim vratima gdje je vozačko mjesto, a domaćin mi u šali ponudi ključeve ukoliko želim ja voziti. U ugodnom društvu Olge i Zlate osjećam se kao da sam sa starim prijateljicama. Već u prvom susretu s njima osjetila sam bliskost i nije trebalo izmjeniti mnogo riječi, pa osjetiti prijateljski odnos i u mnogome istomišljeništvo. Usput nam je hrvatska slastičarna, gdje će Olgica naručiti tortu za rođendan svoje mame. Tu smo se počastile s kolačima i pićem, pa tako osvježene idemo dalje. Temperatura je oko 28 C. Stižemo u St. John Park i prvo prolazimo kroz crkvu, impozantnu građevinu s dvije kulišaste tvrđave na ulazu u parkalište. Unutrašnjost moderne građevine crkve je ispunjena vrlo lijepim vitrajima, darovanim od pojedinih obitelji ili društava. O uređenju crkve i održavanju se brine odabran odbor. Skupina od nekoliko žena uzmu obavezu za čišćenje crkve tjedan dana, i tako upisujući svoja imena stvoren je raspored ravnomjernog doprinosa za svoju crkvu. Muškarci se brinu o održavanju okruženja crkve. Zapažam vitraje oko oltara izrađenog od bračkog mramora, i to su: sv. Petar, dar društva Karlovcana; opat Martin 641.g., dar Hercegovaca; knez Višeslav, dar vjemika iz Nina; Bartol Kašić 1575-1650 otac hrvatske gramatike, in memoriam Croatia rediviva 1991.; fra Anđeo Zvizdović 1498. Fojnica, preteča ekumenizma u Hrvata, dar Ujaka Bosne Srebrene; kralj Zvonimir, dar vjemika iz Skabrnje i tako redom je svaki prozor na crkvi ukrasni dar Hrvata Sydneya. Ostala bih još u crkvi dugo vremena uživajući zadivljena nad složenom građnjom mojih sunarodnjaka, ali me požuruju da im se pridružim u vrtu u sjeni palma i bogate vegetacije, gdje je priredeno maskaradno veselje štitenicima doma i njegovališta. Zlata i Olgica se raspituju za neke starce koje nitko ne posjećuje pa poput brižnih majki

Vijesti o našoj zajednici

Uskrsni razgovor o Domagoju Šoli

Na Uskrsni ponedjeljak, kratkovalni Hrvatski radio emitirao je razgovor uredništva s fra Jozom Grbešom, župnikom župe sv. Jeronima u Chicagu. U prvom dijelu razgovora fra Jozo Grbeša opisao je proslavu Uskrsa u župi, gdje su preko 2 tisuće ljudi sudjelovali u proslavama ovog velikog kršćanskog blagdana.

U drugom dijelu razgovora, kojeg je, na sebi osobiti način, poveo sam fra Grbeša, naglašeno je kako je hrvatska zajednica u Chicagu (jedna od najvećih u svijetu po broju) već 5. dan u stanju šoka odkako je došla vijest da se gospodina Domagoja Šolu "povlači" s dužnosti generalnog konzula RH.

Tom prilikom fra Jozo Grbeša je rekao: "U Chicagu je ovaj Uskrs pomalo tužan jer su ljudi 5-6 dana prije Uskrsa saznali da hrvatska Vlada pomiče generalnog konzula g. Domagoja Šolu. Drugim riječima želim reći ovo, to je čovjek koji je bio u ontarijskom Parlamentu, koji je iskusni diplomat i političar, vrlo sposoban čovjek koji jednako dobro govori engleski i hrvatski jezik, čovjek koji se zaista dobro upoznao s vlastima u Chicagu i državi Illinois, skupio dosta ljudi iz biznisa i kulture povezujući ih s Domovinom. Međutim, hrvatska Vlada mu je dala dva tjedna da se vrati u Zagreb, odnosno, povlače ga, i to nikome nije jasno. Moram naglasiti da su ljudi doista, doista, jako žalosni."

Na upit novinarke, "da li je rečeno zašto to čine?", fra Grbeša je

OPERA "ZRINJSKI" U MISSISSAUGI

"Zrinjskoga" će izvesti Opera Mississauga sa sedam solista HNK iz Zagreba, a pjevat će se na hrvatskome

Opera Mississauga u listopadu će, s hrvatskim solistima u glavnim ulogama, u Torontu imati pet izvedaba opere "Nikola Šubić Zrinjski" Ivana pl. Zajca. Projekt vrijedan oko pola milijuna kanadskih dolara, koji će premijeru imati 5. listopada, predstavili su u četvrtak 4. travnja na konferenciji za novinare u Hrvatskoj matici iseljenika dirigent Dwight Bennett, umjetnički direktor Opere Mississauga i producent opere "Nikola Šubić Zrinjski", te akademski glazbenik hrvatskoga podrijetla Edward Marvinac.

Izrazivši oduševljenje glazbom iz "Zrinjskoga", Dwight Bennett istaknuo je da je riječ o izvrsnom i visokokvalitetnom komadu, s čijom se nacionalnom tematikom i Kanadani mogu poistovjetiti. Hrvatskoj operi dat ćemo na našem repertoaru jednaku važnost kao i "Aidi" ili "Seviljskom brijaču", rekao je Bennett, dodavši da će kostimi biti izrađeni u Zagrebu, a scenografija u Kanadi.

Do sada je uvijek hrvatska zajednica u Kanadi tražila pomoć od Kanadana, osobito za vrijeme Domovinskog rata, a postavljanje "Zrinjskoga" prvi je put da je situacija obrnuta, rekao je Edward Marvinac. Novac za projekt prikupljat će se, među ostalim, iz darova kanadskih i hrvatskih poslovnih ljudi, napomenuo je. Po njegovim riječima, s audicije održane u srijedu u HNK ovih će dana biti izabrano sedam solista, koji će dobiti većinu glavnih uloga.

Predstava će se u potpunosti izvoditi na hrvatskome, a iznad pozornice projicirat će se titlovi s prijevodom na engleski. Opera Mississauga planira nakon "Zrinjskog" i turneje po SAD-u i Australiji, te raditi i "Ero s onoga svijeta". Opera Mississauga (nazvana po dijelu Toronta u kojem je smještena) može primiti oko 1.200 posjetitelja. Kako su u toj kući bile već izvođene mađarske, češke i ukrajinske opere, očekuje se da će u publici osim Kanadana i Hrvata biti mnogi pripadnici tih manjina. (Vjesnik)

Novi radijski kratkovalni program za hrvatsko izvandomovinstvo i stranu javnost

Hrvatski radio u suradnji s Hrvatskom maticom iseljenika započeo je početkom travnja prošle godine odašiljati svakodnevni dvosatni program "GLAS HRVATSKE". Nakon kratkih vijesti na engleskom i španjolskom jeziku slijedi Kronika dana na hrvatskom jeziku. Tokom

nastavio: "Ne, nisu rekli, i upravo zbog toga što nisu rekli ljudima ostaje sumnja da su to čisti politički potezi, posebice što mi dobro poznajemo g. Domagoja Šolu i da je on tako puno, i toliko dobra ovdje učinio, i da je on bio imenovan prvim konzulom u Chicagu. On je prvi došao ovdje i predvodio je Generalni konzulat RH i ono što je vrijedno spomenuti ovdje jest da njemu nije istekao mandat od četiri godine, dakle, povlače ga ranije. Bilo bi normalnije da mu je mandat istekao pa onda ide dalje, dolazi netko drugi. Ljudi su jako razočarani."

-Hoće li hrvatska zajednica pokušati utjecati na odluku?

Moramo reći da prije nekoliko dana, u Velikom tjednu, mi smo iz naših župa u Chicagu, iz različitih ustanova i organizacija poslali pismo na nekoliko adresa u Zagrebu, uključujući predsjednike Republike, Sabora i Vlade, te ministru vanjskih poslova, međutim biti ću vam iskren, isto kao što vam iz Domovine nitko ništa ne javlja, odnosno ne vrati vam odgovor na pismo. Iako naše pismo nije toliko protestno, mi smo samo rekli tko je gospodin Šola i koliko je dobra ovdje učinio.

-Fra Grbeša, žao mi je da su vijesti takove kakove jesu, ali neka ovaj Uskrs bude sretan Vama i svim Hrvatima u Americi.

Hvala i Vama i sva sreća svim slušateljima diljem svijeta.

(Chicago 2. travnja)

emisije daju se prikazi i komentari iz politike, gospodarstva, kulture, športa i ostalih zanimljivih zbivanja u Hrvatskoj, BiH i u svijetu.

U Torontu se emisija odlično čuje bez ikakvih smetnji na kratkom valu frekvencije 9.925 kHz, u 21:00 EDT (za istočnu Sjevernu Ameriku) i ponovo u 23:00 sata (20:00 PDT, za zapadnu Sjevernu Ameriku). Južna Amerika čuje istu emisiju u 20:00 TAT na 9.925 kHz, Novi Zeland u 17:00 NZT na 9.470 kHz, a Australija u 17:00 EAT na 13.820 kHz. (DD)

Iz naše zajednice

Banket 10. travnja, D. Nezić, K. Jurešić, D. Nezić, Josip Jurešić (stoje s desna na lijevo), a čuče Anda Gajro i Ivan Kukolić

Sabor HDZ-a

SLAVONSKI BROD :

Zbog sukoba odgođena izborna skupština županijskog HDZ-a

Nedjelja, 7. travnja - Nakon višesatnog natezanja dviju suprotstavljenih struja unutar HDZ-a, u Slavonskome Brodu nije održana najavljena izborna skupština te stranke za Brodsko-posavsku županiju, a ne zna se ni kada će se ponovno sazvati.

Spor je nastao jer Županijski odbor HDZ-a nije izdao vjerodajnice dijelu članstva Mladeži HDZ-a i Zajednice "Gojko Šušak" kako bi mogli sudjelovati u radu skupštine. Inače, smatra se da je Mladež HDZ-a naklonjena Iviću Pašaliću, a sadašnje vodstvo županijskog HDZ-a Ivi Sanaderu. Nakon dvosatnih neuspješnih pregovora, predsjednik Županijskog odbora Zdravko Sočković, koji je na celu "Sanaderove struje", objavio je kako se "skupština odgađa do daljnje-ga" jer nisu osigurani normalni uvjeti za njezin rad. Ekstremna grupa koju predvodi Jozo Meter postavila je ljude da blokiraju ulaz u dvoranu regulanim izaslanicima, a bilo ih je pozvano 279", rekao je Sočković. "Nikome nisam priječio ulazak u dvoranu", odgovorio je predsjednik

HDZ NA RUBU RASKOLA: Izborni okršaj Sanadera i Pašalića mogao bi dovesti do konačne podjele stranke HDZ nema zrelih političara kakav je bio Franjo Tuđman

Prema onome što nam HDZ na svojim općinskim i županijskim izborima pokazuje očito je da toj stranci prijeti ozbiljan unutarnji sukob. U HDZ-u već duže vrijeme postoje dvije struje koje žele vladati tom strankom: struja dr. Ive Sanadera koja je umjerenija i koja bar sudeći prema anketama pokazuje da ima potporu javnog mišljenja i glasača, te druga strana koju vodi Ivić dr. Pašalić koja je radikalnija i koja je koliko se vidjelo na zagrebačkom predstavljanju Pašalićevog programa snažno povezana s udrugom-strankom HIP. Stoga se postavlja pitanje hoće li na 7. saboru HDZ-a pobijediti "Sanaderova" ili "Pašalićeva" struja, ali u svakom slučaju HDZ-u prijeti raskol.

Ako izbore dobije dr. Ivo Sanader, raskol u stranci neće biti vidljiv odmah, jer su dr. Ivić Pašalić i njegova struja svjesni da bi naglim odcjepljenjem od stranke izgubili stranačka zavidna materijalna dobra. S druge pak strane, HIP očekuje raskol u HDZ-u, jer oni očekuju da bi HDZ-om ovladala Pašalićeva tzv. desna struja, s kojom bi oni u tom slučaju mogli surađivati na skorašnjim parlamentarnim izborima, i to tako da ako Pašalić pobijedi oni se integriraju u HDZ najprije preko zajedničke izborne liste. A ako Pašalić izgubi na stranačkim izborima, u HIP-u se nadaju da bi došlo do okupljanja tzv. Pašalićeve struje i HIP-a, koji bi zauzeo poziciju na političkoj desnici. Međutim, ono što u HIP-u ne računaju, to je da Pašalić politički jači od dr. Miroslava Tuđmana i od Nenada Ivankovića te bi poredak na vrhu nekakve buduće koalicije bio znatno drukčiji nego što se sad misli.

U slučaju da na 7. saboru HDZ-a pobijedi Pašalić, Sanader i njegove

slavonskobrodskoga HDZ-a Jozo Meter, koji je na čelu "Pašalićeve struje", optužujući pritom čelnništvo Županijskog odbora za samovolju i neprimjerene metode pri sazivanju skupštine. Meter je rekao kako, prema Pravilniku, Županijski odbor mladeži može imati od 16 do 33 člana te da nema pravo i ne može svojevrijedno odlučivati koliko će Mladež imati izaslanika na izornoj skupštini.

Pripadnici njegove struje na kraju su ipak odustali od namjere da skupštinu održe sami. Nakon kratkog okupljanja i prebrojavanja, razišli su se tvrdeći kako žele poštivati proceduru. Poziv da budu gosti na izornoj skupštini prihvatili su svi čelnici Stranke, među kojima i sadašnji predsjednik Ivo Sanader, te drugo dvoje kandidata za novog predsjednika Ivić Pašalić i Maja Freundlich. Cijelo su vrijeme za neuspješnog pokušaja da se održi skupština na ulazu u dvoranu stajali pripadnici jedne zaštitarske tvrtke, koje je angažirao županijski HDZ. (HRT)

va struja ostat će u HDZ-u jer nemaju rezervnu stranku poput HIP-a, ali HDZ ni tada neće biti stabilna stranka. Ekipa koja podržava Sanadera neće se pomiriti s činjenicom da strankom vlada desna struja i stoga poslije 7. sabora HDZ ni u kojem slučaj neće ostati kakav je bio. Neki politički analitičari smatraju da bi Sanaderova pobjeda učvrstila HDZ među biračima, dok bi dolazak Ivića Pašalića na čelo HDZ-a bio negativan za rejting te stranke na skorašnjim izborima. Mnogi političari analitičari drže da bi dolazak Ivića Pašalića predstavljao gubitak dijela glasača HDZ-a. Osim toga, neki od njih smatraju da je Pašalić preuranio s kandidatauram za predsjednika stranke i uglavnom svi drže da će u HDZ-u raskol dosegnuti vrhunac ubrzo nakon izbora.

To odgovara vladajućoj koaliciji, jer ako izbori budu prije nego što se HDZ konsolidira, on nema izgleda dobiti onoliki broj glasova koliko mu ankete daju u ovom trenutku, a to je od 30 do 35 posto. No, prema ovome što svakodnevno gledamo, HDZ je već de facto podijeljena stranka, samo je pitanje tko će izići, po onoj spartanskoj, "sa štitom", a tko - "na štitu". Stoga je sve očitiije da je najzrelija osoba u HDZ-u bio njezin pokojni predsjednik dr. Franjo Tuđman koji je različita mišljenja u stranci uspio držati zajedno. On je pokazao svoju zrelost jer je znao držati članstvo na okupu i miriti različite struje. Sigurno je da su mnogi bili nezadovoljni kada je on smjenjivao određene dužnosnike ili autoritete, ali on je to radio upravo da bi HDZ-ova zajednica ostala čvrsta. (Glas Slavonije 8.4.)

SANADER: Neće biti raskola HDZ-a, nego će se HDZ pripremati za osvajanje vlasti

ZAGREB, 8. travnja (Hina) -Predstojeći 7. sabor HDZ-a pokazat će snagu stranke, a ne raskol HDZ-a, a kada stranka izabere novo vodstvo, HDZ će se početi ozbiljno pripremati za pobjedu na idućim parlamentarnim izborima, ocijenio je na današnjoj konferenciji za novinare predsjednik HDZ-a, i kandidat za predsjedničko mjesto u stranci, Ivo Sanader. Sanader smatra da se zbog incidenata koji su se dogodili na izbornim skupštinama HDZ-a u Splitu i Slavonskom Brodu nema potrebe sastajati s ostala dva kandidata za čelnog covjeka HDZ-a - Ivićem Pašalićem i Majom Freundlich - "jer se s njima svakodnevno sastaje". Osim te dvije "neugodnosti", rekao je Sanader, tijekom izbornog procesa u HDZ-u, prošao je u demokratskom ozračju što potvrđuje tri tisuće HDZ-ovih općinskih, gradskih i županijskih stranačkih skupština koje su protekle u miru. Smatra da je HDZ danas demokratskiji od SDP-a ili HNS-a, koji svoje stranačke skupštine drže zatvorene za javnost. Stranka je vratila ugled iz 90-tih, kaže Sanader i tvrdi da je završena duboka kriza HDZ-a koja je nastupila nakon smrti njenog prvog predsjednika i predsjednika države Franje Tuđmana, te gubitka vlasti na parlamentarnim i predsjedničkim izborima. Sanader

tvrdi da vladajuća koalicija neće izdržati do kraja mandata, te da joj je HDZ sve ozbiljnija konkurencija. HDZ je danas prva i najjača oporbe-na stranka u zemlji, demokratska i konsolidirana, a što se pokazalo, napominje Sanader, i na lokalnim izborima 2001. kada je HDZ osvojio 34 posto vijećničkih mandata. Činjenica da je prošlo "dvije godine zaborava" ili činjenica "da koaliciji ne ide dobro", ne bi same po sebi bile dovoljne za uspjeh HDZ-a, ocijenio je.

Po njemu su tri ključna poteza koja su u protekle dvije godine podigla stranku "iz blata": HDZ-ovi zastupnici u Saboru nisu samo kritizirali prijedloge vladajuće koalicije, nego su nudili i svoje, stranka je u radu na terenu pokazala odlične rezultate, a povratku HDZ-a pomaže i razočarenje javnosti aktualnom vlašću. Opovrgnuo je napise u tisku, po kojima je za izbornu kampanju HDZ-a po SAD-u, trošio saborske dnevnice. "Nisam trošio ni stranački novac, ni novac poreznih obveznika", ustvrdio je Sanader, ne otkrivajući izvore financiranja svoje kampanje.

(Razni izvori)

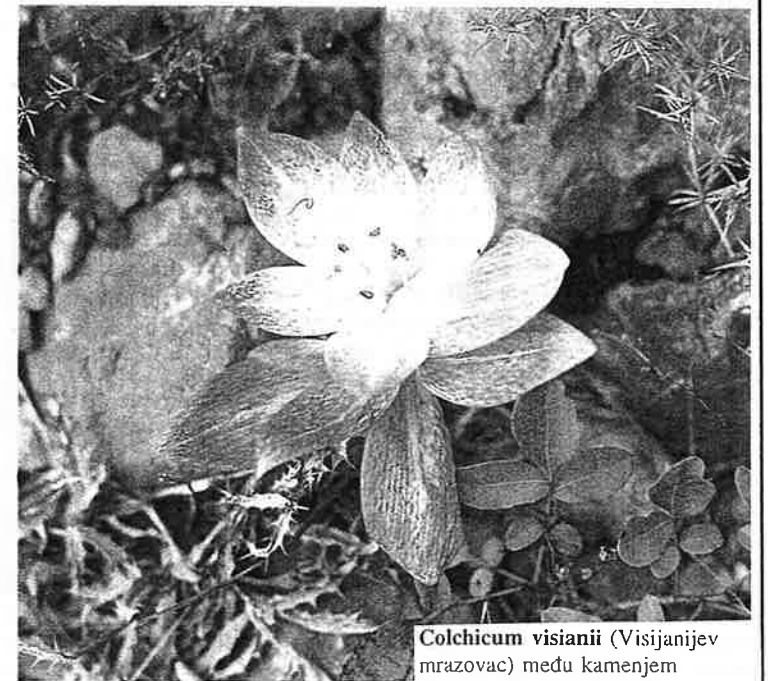
Carduus carduelis (rasperani stričak) na kamenitom, grmljem obraslom obronku (Ravni dabarcam), svijetle ljubičastoružičaste boje, izn-SRV, oko 725 m)

usku cijev, tako da je plodnica pod zemljom. Većina europskih vrsta mrazovca raste upravo na Balkanskom polutoku i u Južnoj Europi. U flori Velebita zastupljene su četiri vrste: Cochicum hungaricum, Colchicum visianii, (jesenski mrazovac) colchicum autumnale i cochicum kochii (dušice). Colchicum autumnale ima veliku lukovicu, dugu do 7 cm, koja je smeđe boje i ljuskasta. Cvjetovi se pojavljuju kasno u jesen, prije nego što se razviju listovi. Obično su po 1 do 3 cvijeta, veliki su (8-25 cm), svijetle ljubičastoružičaste boje, izn-SRV, oko 725 m)

Prijedimo kratko i na ljekovito bilje: Tratinčica (Bellis), Cvjetovi i listovi obične tratinčice (Bellis perennis) obiluju saponima, gorkim tvarima i taninima, a sadrže i nešto eteričnog ulja. Narodna medicina čaj od tratinčice primjenjuje za poticanje apetita, probave i lučenja žuči. (str. 782)

U ljudskom vijeku čovjek pronađe nekoliko knjiga koje imaju trajnu vrijednost. Jedna od takovih svakako je i ova knjiga "Velebit i njegov biljni svijet" Sergeja Forenbachera. Ova knjiga će vam uvijek biti zanimljiva, iz nje ćete uvijek nešto naučiti, a razveselit će vas ljepotom

slika, i kad god se budete vraćali ovoj knjizi uvijek će vas ponovno nešto iznenaditi ili razveseliti. Ova knjiga je pravo bogatstvo. Ovu knjigu nećete tako lako pronaći u Hrvatskoj, jer kako čujem knjige gosp. Forenbachera o Velebitu brzo se razgrabe. Potrudite se i nabavite ovu knjigu, nećete požaliti što ste platili za nju samo 290 kuna! (VK)

Colchicum visianii (Visijanijev mrazovac) među kamenjem (Jurline. JV, oko 650 m)

Da li znate gdje je "Zlatna dvorana"?

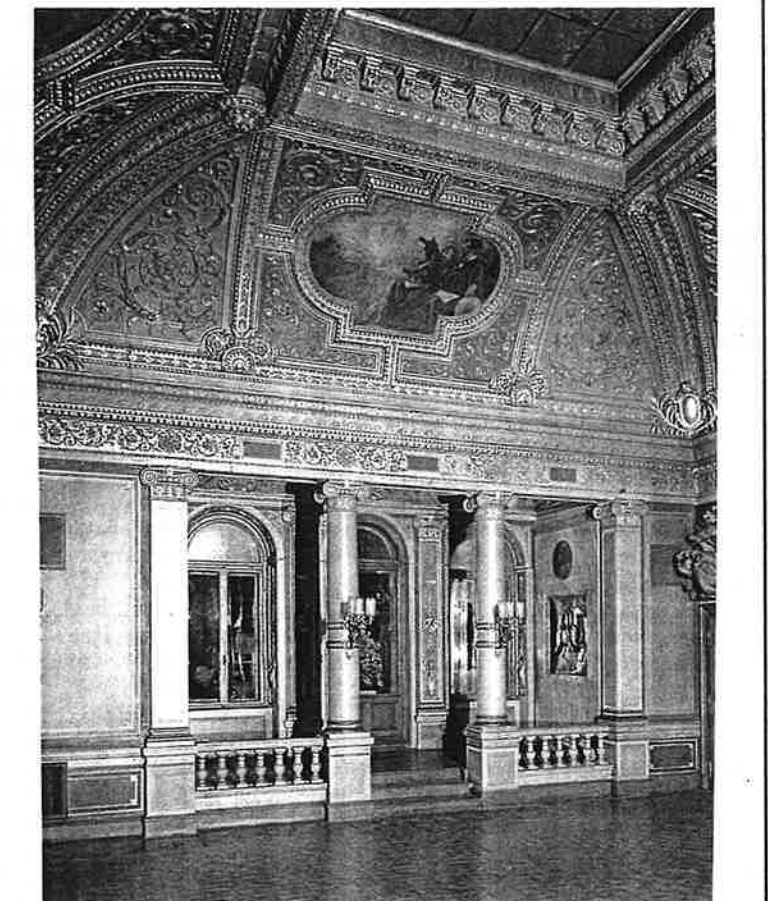
"Zlatna dvorana" nalazi se u Zagrebu, jedna je od triju reprezentativnih dvorana u Opatičkoj ulici br. 10, nekoć sjedištu Odjela za bogoštovlje i nastavu zemaljske vlade. I. Kršnjavi, postavši predstojnikom 1891, zamislio je likovnim sredstvima izraziti klasičnu, kršćansku i humanitarnu kulturu kao temelje naobrazbe XIX. st. Palača je obnovljena prema nacrtima H. Bollea iz 1892. uz sudjelovanje učitelja i daka Obrtne škole te drugih majstora dekorativnog obrta.

Dvorana zaprema cijelu visinu i dubinu zgrade: nazvana je zlatnom po bogatoj pozlaćenoj štuko-dekoraciji, pri čemu boja i ton pridonose ugođaju raskošni visoke renesanse. Prema prvotnom programu Kršnjavoga zidove su trebale ujediniti teme iz hrvatske kulturne prošlosti uz simbole sveučilišnih fakulteta te bogoštovlja i nastave. Dvorana je postupno opremana pa su u izmijenjenu programu pojedini povijesni događaji interpretirani asocijacijom na suvremene kulturno-političke probleme. Kronološkim redom, prvo je platno Celestina Medovića "Dolazak Hrvata", slijede "Pokrštenje Hrvata", B. Čikoša-Sesije, Medovićev "Splitski sabor 925" i "Zaruke kralja Zvonimira sa sestrom ugarskoga kralja Ladislava", "Poljubac mira hrvatskih velmoža kralju Kolomanu", Otona Ivekovića i Medovićeve "Krunidba Ladislava Napuljskog 1403.", odabrana kao posljednja krunidba hrvatskog kralja.

Iznad vrata postavljene su bronzane supraporte R. Frangeša u visokom reljefu s alegorijskim prikazima "Filozofije, Justicije, Medicine i Teologije". Na bočnim stranama renesansnoga zrcala svoda umetnuta su u dekorativni okvir platna I. Tišova s temama "Bogoštovlja, Nastave, Umjetnost i Znanost". Zapadnu stranu zatvara povišena loda sa stropnom dekoracijom F. Kovačevića, prizorom svečanosti pred novom donjogradskom srednjoškolskom zgradom 1895. na slici V. Bukovca "Živio kralj" i Frangeševim reljefom "Nosač baklje".

Zlatna dvorana, uz ostale dvije, u cjelokupnom dojmu historicističke dekoracije i umjetničkih djela prva je galerija hrvatske umjetnosti na prijelazu stoljeća u rasponu od akademskoga realizma do simbolizma hrvatske moderne.

Enciklopedija hrvatske umjetnosti

Zlatna dvorana

Preporučujemo vam nove knjige:

Sergej Forenbacher: Velebit i njegov biljni svijet

Pred nekoliko dana dobila sam iz Hrvatske prekrasnu knjigu, koju sam već dugo tražila i čekala "Velebit i njegov biljni svijet", Sergeja Forenbachera. Pred nekoliko mjeseci pisala sam o cvijeću Velebita, koje me je oduševilo kad sam posljednji puta posjetila tu planinu koja oduševljava sve planinare svijeta, i tada sam vam spomenula ovu knjigu, koja je tada bila tek u pripremi.

Ova prekrasna knjiga koju ne možete čitati kao obične knjige, od početka do kraja u jednom dahu, bit će vam veliko zadovoljstvo od trenutka kad ju kupite zauvijek, jer vrijednost ove knjige nemoguće je odrediti. Uz zanimljivost, njen veliki značaj je u znanstvenim podacima, koje donosi u svakom retku knjige. Ova zanimljiva knjiga, koja bi mogla zanimati i mlade i starije (800 stranica) jedna je od rijetkih knjiga koje vam donose svaki puta kad otvorite bilo koju stranicu nova bogatstva prirode Velebita, a odvođe vas na mjesta gdje često ljudska noga još nije ni pošteno stupila. No, vratimo se malo autoru ove knjige gosp. Sergeju Forenbacheru, rođenom u Karlovcu 1921 g., koji je redoviti sveučilišni profesor u mirovini, član HAZU, poznati znanstvenik na području veterinarske medicine, oduševljeni ljubitelj prirode i dobar poznavatelj planina, napose Velebita, kojim se bavi više od 35 godina! Osim velikog broja znanstvenih radova, samostalno je objavio sedam knjiga s područja animalne gastroenterologije, hepatologije i biljne toksikologije, dva floralistička djela o biljnom svijetu Velebita i Žumberka, te jednu knjigu velebitskog dnevnika.

Točila sjevernih obronaka
Svetog brda (JV) nad
Radučkom dragom

Ova najnovija knjiga, koju je izdala Školska knjiga 2001. je drugo obnovljeno i dopunjeno izdanje knjige koja je prvi puta izašla godine 1990. Ta knjiga nije ni stručni atlas, ni obična slikovnica, možda je

nešto između jednog i drugoga, nešto što bi se moglo nazvati vodičem u riječi i slici. Taj je vodič namijenjen ljubiteljima prirode, osobito ove planine i njezinog biljnog svijeta, promatrana očima i doživljenoga dušom prirodnjaka amatera. Uz biljni svijet, autor na stranicama svoje izvanredno bogate knjige opisuje i Velebit, te čudesne tvorevine krša, prostrane šume i pretplaninske rudine u oštroj podneblju, s burom i sušom, kišom i snijegom, a nadomak mora... Sve to raslinstvo Velebita osvaja namjernika raznolikošću i ljepotom, često do nježnosti u toj surovoj okolini, ali i žilavošću u borbi za opstanak. Na stranicama ove knjige sresti ćete nježne cvjetove koji rastu na gotovo nemogućim mjestima, a koji svojom ljepotom osvajaju svakog tko ima sreću vidjeti ih u jednom trenutku svog života. Poznavao ca prirode, a posebno Velebita, ova bi knjiga mogla privući brojnošću i osebnjuošću vrsta, odlika i oblika, njihovim često neobičnim rasporedom na staništima, napose pak biljkama posebnog i jedinstvenog značenja. To su razlozi zašto je Velebit jedan od najčešće posjećivanih, proučavanih i opisanih planina ovog područja, a cvijeće Velebita ponos cijele Hrvatske.

U predgovoru knjige autor gosp. Forenbacher govori: "Knjiga je napisna faktografski, ali ne posve bez zanosa, možda stručnije nego što je to bilo zamišljeno, ali sve to u dubokom uvjerenju da Velebit i njegov biljni svijet još pripadaju prvorazrednom prirodnom blagu Hrvatske i Dinarskog sustava te sa željom da se ta jedinstvena i neponovljiva cjelina očuva ovakva kakva jest i zaštititi od pustošenja."

Knjiga se sastoji od dva dijela: prvi se bavi brdskim masivom Velebita općenito, njegovim orografskim i drugim odlikama, a zatim pojednostavljeno i njegovim biljnim zajednicama. Podrobnije je prikazan niz lokaliteta i biljnih staništa brdskog i pretplaninskog područja, s popisom zabilježenih vrsta, i vjerojatno ćete se začuditi podatku da na Velebitu ima preko 600 biljnih vrsta iz 388 rodova i 88 porodica. Knjiga obuhvaća 954 slike, što biljaka, što prekrasnih predjela Velebita. Tu, na kraju knjige pronaći ćete i podatke o ljekovitom i otrovnom bilju Velebita - dakle, mislilo se o svemu.

U ovoj knjizi "Velebit i njegov biljni svijet" napisano je sve, ili gotovo sve o Velebitu. Autor knjige i prijatelji, posebno planinari koji provode sate i sate promatrajući prirodu, sakupljajući podatke kako bi ova knjiga bila što točnija, kako ništa ne bi bilo zaboravljeno ili ispušteno, opisali su na brojnim stranicama ove knjige sve ono što je važno, tako kad uzmete tu knjigu, gdje god je otvorite pred vama se otvara novi svijet. Recimo: str. 4 - 14 predjeli Velebita se samo redaju pred vama, od krških polja do snijega u Rožanskim kukovima, pa do slike primorske bukove šume na južnim obroncima Velebita. A slike cvijeća, uz opis svakog cvijeta, uz sve posebne karakteristike, kada cvjeta, gdje se može naći..... sve ono što su samo mogli ustanoviti planinari koji posjećuju Velebit u svako doba godine i promatraju izvjesno bilje ili drveće. Recimo "Carduus carduelis", ili rasperani stričak je trajnica (10-80 cm) stabljike koja se pri dnu povija a podijeljena je u nekoliko dugih ogranaka bez listova, sa po jednom cvjetnom glavicom. Stabljika je okriljena trnovima, a listovi su do polovice njezine visine. Donji su listovi perasto razdijeljeni u jajaste, a srednji i gornji u duguljaste trnovite režnjeve. Listovi su mekani i goli, odozdo često obrasli vunastim dlakama. Cvjetne su glavice uspravne, na dugim stapkama. Ovoj cvata je gotovo kuglast, a ljuske ovoja li-neame, s mekanim šiljkom, manje-više unutar povijene, zelene boje. Cvjetovi su cjevasti i dvousnati, purpurnocrvene boje. Cvate od VI. do IX. mjeseca. Raste u skupinama, na kamenim i grmljen obraslim obroncima gorskih i pretplaninskih položaja (550-1700m), često i u sastavu klekovine, SV. Mali Rajinac, Zavižanska kotlina, Balinovac, Veliki Kozjak SRV: Šatorina, Papratnjak; JV: Samari, Visočica, Badanj, Više rujna, Crljeni kuk, Senjski put, Bunovac, Vaganski vrh, Segestin, Malovan, Sveto Brdo, Debeli kuk; JIV: na potezu Potrag - Mali Halan. (str. 672)

Carduus cylindricus

Ili mrazovac na str. 706 : Trajnica s lukovicom i samo prizemnim listovima, kojih u doba cvjetanja obično nema. Cvjetovi su upadljivi, pojedinačni ili po nekoliko zajedno. Ocvijeće je sraslo u vrlo dugu i

BEOGRAD POČINJE SURADIVATI SA SUDOM U DEN HAAGU

Koštunici se prevrće želudac

BEOGRAD (Hina) - U idućih nekoliko dana treba očekivati izručenja jugoslavenskih građana optuženih za ratne zločine Međunarodnom sudu u Haagu, na osnovi donesene uredbe vlade Srbije o izravnoj primjeni statuta Haaškog suda, izjavio je Ivan Andrić, glasnogovornik Građanskog saveza Srbije, stranke jugoslavenskog ministra vanjskih poslova Gorana Svilanovića. Andrić je na konferenciji za novinare kazao da je vlada Srbije donijela novu Uredbu o suradnji s Haaškim sudom zato što je Savezni ustavni sud suspendirao prošlogodišnju uredbu, na osnovi koje je 28. lipnja 2001. godine izručen Slobodan Milošević. Prema Andrićevim riječima, vlasti u Beogradu morale bi najprije isporučiti svih šest optuženih za koje je Haag najviše zainteresiran (Veselina Šljivančanina, Milu Mrkšića, Miroslava Radića, Nikolu Šainovića, Dragoljuba Ojdanića i Vlajka Stojiljkovića), potom osigurati da SRJ više ne pruža utočište stranim državljanima koje traži Haag, formirati komisiju koja bi Haaškom sudu omogućila uvid u arhive, vodeći računa o vojnim tajnama. Posljednji korak bio bi započinjanje suđenja ostalim optuženima za ratne zločine pred domaćim sudovima, kao i objava da nakon toga više nema izručenja jugoslavenskih državljana Haagu.

Jugoslavenski predsjednik Vojislav Koštunica izjavio je, nakon donošenja Uredbe Vlade Srbije o suradnji s Međunarodnim sudom u Haagu, da se se Haagom "mora surađivati", ali da "mu se želudac prevrće" pri pomisli na taj sud. Koštunica je, u "Otvorenom studiju"

SRJ prihvatila suradnju s Haaškim sudom

BEOGRAD - Jugoslavenska vlada napokon je u ponedjeljak - u danu kad su SR Jugoslaviju već snašle prve "postmiloševićevske" sankcije - donijela jednoglasnu odluku o suradnji s Haaškim tribunalom, te dala punu potporu vladi srbijanskog premijera Zorana Đinđića koja je prije nekoliko dana donijela Uredbu o izravnoj primjeni Statuta Međunarodnog suda za ratne zločine u Haagu. Američki Kongres je postavio, inače, 31. ožujka (ponoć) kao rok u kojem će se ocijeniti je li SRJ ispunila uvjete za nastavak ekonomske pomoći ili ne.

Prava "ofenziva" koja je donijela suradnju s Haagom krenula je u nedjelju navečer. Premijer Zoran Đinđić optužio je jugoslavenskog Predsjednika da je on brana "novoj Srbiji" koja je raskinula sa zločinom. Potom se uže vodstvo vladajućeg DOS-a sastalo u vezi s istom temom, da bi zaključke iznio, s nedjelje na ponedjeljak, negdje oko ponoći, vidno ljutit, ministar pravosuđa Srbije Vladan Batić tražeći od Koštunice da se u ponedjeljak javno izjasni je li on za suradnju s Haagom ili za sankcije i povratak na "Miloševićevu stvarnost", a najavio je i sjednicu savezne vlade koja se mora također izjasniti. Koštunica - "čuvao dostojanstva" naroda - čini se, ostaje usamljen. Savezna vlada podržala je republiku čiji

Radio-televizije Srbije, kazao da je "apsolutno protiv izručenja Haaškom tribunalu koja ne bi bila po zakonu", ali da "ne može utjecati na vrstu izručenja koje nije pravno utemeljeno".

Šef kluba zastupnika Koštuničine Demokratske stranke Srbije u republičkoj skupštini Dejan Mihajlov izjavio je da se "izravnom suradnjom, odnosno izručenjima, narušava pravni poredak pošto nekima ne odgovara da to bude uređeno zakonom".

"Guraju zakon u deseti plan, kako bi mogli koristiti ovakvu suradnju s Haagom za razne neprincipijelne pritiske koji im mogu donijeti neku dnevnu političku korist". Šef kluba zastupnika DOS-a u Skupštini Srbije izjavio je novinarima da će vlada odlučiti u kojoj mjeri i u kojem će vremenskom intervalu surađivati s Haagom, ali da neće dovoditi u pitanje obavezu suradnje. On je dodao da optuženi, "ako su patrioti, onda ne mogu tražiti od nas da žrtvujemo sve zbog njihovih interesa. Za svakoga tko dobrovoljno ode u Haag mi ćemo dati jamstva, u suprotnom nemamo obvezu štiti ih". Glasnogovornik Miloševićevog SPS-a Branko Ružić, na pitanje tko su sljedeći putnici za Haag, izjavio je da "to treba pitati Zorana Đinđića koji je spreman prodati svoje građane zbog zelenih novčanica", a spremnost države da jamči za sve one koji dobrovoljno odu u Haag nazvao je zamjenom teza i "pokušajem da se u javnosti stvori atmosfera kako je zapravo normalno isporučivati naše građane jednom stranom i političkom sudu". (Glas Slavonije 28.3.)

ministri najavljuju izručenja, kao i neki savezni, poput Gorana Svilanovića (vanjski poslovi) i Zorana Živkovića (savezna policija) koji pak kaže da je odlazak optuženih u Haag izvjestan, jedino "tajming" nije.

Američki državni tajnik Colin Powell još nije donio odluku o nastavku pomoći SR Jugoslaviji, izvijestio je u ponedjeljak State Department. Svota od oko 40 milijuna dolara bilateralne pomoći SAD-a te američka potpora u obliku kredita u sklopu međunarodnih institucija, zamrznute su u očekivanju Powellove odluke. Anonimni američki dužnosnik za France Presse je kazao kako se Powell želi uvjeriti u ozbiljnost Beograda u pogledu suradnje sa Sudom.

Srbiji je, zahvaljujući uskrsnim blagdanima i (kako izgleda) blagonaklonosti Powella, rok za ispunjenje uvjeta, ipak produljen za nekoliko dana. Idući korak, nadaju se neki, bit će konkretna imena koja su krenula put Haaga. Danima se nagađa tko su putnici; ministar pravosuđa Srbije Vladan Batić izjavio je da je njegovo ministarstvo predalo pet haaških optužnica MUP-u Srbije, koji je nadležan za izručenja.

(Slobodna Dalmacija 2.4.)

Šljivančanin: Živ se neću predati

BEOGRAD - Unatoč glasinama koje stižu jedna drugu - jednako kao demantiji - nitko još od optuženih za ratne zločine nije krenuo prema Haagu. Ne zna se ni gdje su kandidati: "vukovarska trojka", Ratko Mladić i "četvorka" iz "ergele" Slobodana Miloševića.

Nadležni obećavaju svakoga dana izručenja "danas ili sutra", uz redovitu primjedbu da je za sve nadležan MUP Srbije. Neslužbeno, u Vladi Srbije saznajemo da je doista tako i da ministri ostalih resora doista ne znaju "tajming" uhićenja optuženih. Jasno je, zasad, da je SAD od kraja tjedna ipak produžio rok SR Jugoslaviji da izruči nekog od traženih, pa će javnost, a pogotovo mediji, "uzgajati" nestrpljivost još nekoliko dana, u kojima će biti još onih koji će ipak tražiti da savezni zakon zamijeni republičku uredbu, poput bivšega jugoslavenskog premijera - čija je vlada i pala na tom pitanju prošle godine - Zorana Đinđića, potpredsjednika cmogorske Socijalističke narodne partije, čiji je također član i aktualni premijer Dragiša Pešić, sa svojom saveznom vladom, odlučio podržati odluke vlade Srbije.

U međuvremenu, uz političke igre, traju i nagađanja gdje je tko od optuženih. Jedino je, barem u ovom trenutku, izvjesno da je nestao bivši načelnik generalštaba Vojske Jugoslavije Dragoljub Ojdanić, čiji je nestanak - navodno skrivanje - potvrdila njegova supruga i brat iz

Užica. Ojdanić, za kojega se već duže vrijeme tvrdi da revno prikuplja dokumentaciju (više od 2500 dokumenata, kažu izvori) za svoju obranu od haaške optužnice, navodno je iz svog skrovišta poručio da će, tek ako zakon smijeni uredbu o suradnji s Haagom, shvatiti da to "narod traži od njega" i otići u Haag.

Glasina kaže i da je Veselin Šljivančanin, predvodnik optužene "vukovarske trojke", negdje u nekom svom "bunkeru", okružen bombama i oružjem, te poručuje da se živ predati neće.

Demantirane su i tvrdnje Glasa javnosti, koji je u srijedu objavio da je Vlajko Stojiljković iza rešetaka još od subote, a da se - također Miloševićev bliski suradnik - Nikola Šainović nalazi u kućnom pritvoru, budno čuvan od pripadnika MUP-a Srbije. Njihovi stranački kolege, kao i sam MUP Srbije, opovrgli su takve informacije, ali činjenica je da nitko od njih ne tvrdi da pouzdano zna gdje se optuženi nalaze. (Slobodna Dalmacija 4. travnja)

PRETPLATITE SE NA
HRVATSKU ISKRU

USPOSTAVA POVJERENJA

Ne bi li Milorad Pupovac trebao ispred srpskih udruga, u interesu uspostave povjerenja, biti onaj koji će predložiti, organizirati i rukovoditi srpske dobrovoljačke jedinice za razminiranje hrvatskih prostora?

OTPUŠTENI POLICAJCI

Pedesetak obespravljenih policajaca već tri tjedna prosvjeduje pred hrvatskim Saborom i Vladom. Zahtijevaju od Vladinog povjerenstva da prednost pri reviziji pojedinačnih slučajeva imaju prosvjednici koji štrajkuju gladu. O tome izvještava Večernji list od 6. travnja i ujedno donosi razgovor s jednim od prosvjednika. Tako Šimo Zečević iz Drenovaca, policajac iz Policijske uprave Vukovarsko-srijemske, priča kako je završio Srednju policijsku školu u Zagrebu 1998. godine, prihvatio je raspored koji mu je izdan po MUP-u i nikada nije bio kažnjavan, ni prekršajno ni kazneno. Oženjen je i otac jednog djeteta, supruga mu ne radi i žive od 820 kuna pomoći s burze rada. Policajac Zečević tvrdi kako nije bilo "nikakvih kriterija pri otkazima - samo samovolja pojedinaca." Rečeno mu je da je ostao bez posla - "jer je mlad." Zečević ima 25 godina, dakle u najboljoj je psiho-fizičkoj kondiciji. Smatra da je većina građana uz policajce prosvjednike i gorko izjavljuje: "Ako ne uspijemo ovo nije ni pravna, ni poštena država!"

Glas koncila od 7. travnja donosi opširan intervju s otpuštenim djelatnikom MUP-a, profesorom Brankom Pervanom. U tekstu se konstatira kako je nakon posljednjih izbora pod pojmom sistematizacije otpušteno čak 3.800 policajaca, od kojih je mnogima držao nastavu upravo profesor Pervan. I on je sam učesnik Domovinskog rata, kada je 1991. i 1992. služio u vojnoj policiji. Zatim je 1995. prešao u MUP-ovu Policijsku akademiju i 1997. postao i pomoćnik zapovjednika klase. Brnuo se za odgoj 450 mladih polaznika, da bi u srpnju 2001. uz još 60-tak policajaca s visokom stručnom spremom iz Policijske akademije, dobio riješenje o otkazu. Primjerice, samo troje otpuštenih ima čak 16-tero djece! Ovi slučajevi govore kako pri dodjeli otkaza nije bio kriterij nedostatno obrazovanje, niti moralna načela, kako je to Vlada željela prikazati hrvatskoj javnosti. Zato profesor Pervan i navodi primjer iz policije gdje su u Policijskoj upravi Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj po Erdutskom sporazumu primljeni policajci iz tzv. SAO Krajine koji su samo promijenili odore i još k tome svi su ostali na poslu. Njih se niti danas ne pita za stručnu spremu. "štoviše, pojedinci dolaze iz Srbije na posao u Ilok, žive u drugoj državi, a rade u Hrvatskoj. Tamo policijske uspostave nisu ukinute. Zašto? Da sam ja iz nacionalne manjine svi bi graknuli. A kad se krše prava jednog građanina Hrvatske koji je Hrvat, koji je sudjelovao u njezinu stvaranju, onda svi šute ili je to rušenje države." - kaže policajac, profesor Pervan. Koliko su strašne, sve te nepravde nanesene našim braniteljima, potvrđuje i novinarka Vesna Kljajić, koja je u Hrvatskom slovu od 5. travnja napisala: "Policajci sa svoje strane kažu kako su na njezina mjesta primljeni kojekakvi sumnjivi tipovi, pa tako u Vukovaru kao policajac radi četnik koji je snimljen na čelu kolone četnika, koji su ušli u razrušeni grad i urlali 'Slobodane pošalji salate, biće mesa, klačerno Hrvate'. A on i njemu slični nisu višak u policiji."

SJEĆANJE NA BOROVO SELO

Upozorenje kako je sve započelo i tko su bili mladići u obrani Hrvatske od srbočetničke agresije, nalazi se u Večernjem listu od 7. travnja, kao poruka čitatelja Branka Šakača iz Zagreba, koji iziritiran poručuje: "Da je policajac Jović koji je poginuo kod Plitvica, živ, danas bi štrajkao gladu pred Hrvatskim saborom." Doista, prvi policajac koji je poginuo na Uskrs 1991. u redarstvenoj akciji na Plitvicama bio je mladi Josip Jović. Bio je mladi od Šime Zečevića, koji je s 25. godina otpušten iz policije radi mladosti (!). Posebno crnim slovima ostaje zapisan dan 2. svibanj 1991., kada su u Borovu Selu, na današnjem području vukovarsko-srijemske policijske uprave, namamljeni u klopku i poubijana 12-torica policajaca. U toj akciji ranjen je 21 policajac. I neki od poginulih bili su ranjeni i ostali bi živi, no nisu dobili liječničku pomoć, već su od podivljalih Srba bestijalno mučeni, mrcvareni i masakrirani do smrti. Tijela tih policajaca - mučenika, kasnije su preuzeta s odrezanim udovima, odsječenim glavama i iskopan-im očima. O tome postoji fotodokumentacija i patološki nalazi, koja bi se i danas morala nalaziti u MUP-u. Sve to moglo se dogoditi i nekima od današnjih prosvjednika na Trgu sv. Marka.

Nakon mيمة reintegracije okupiranih područja istočne Slavonije,

hrvatska država je na ulazu u Borovo Selo podigla spomen obilježje na taj gnjusni zločin nad hrvatskim policajcima. Nekoliko puta nakon toga to je spomen obilježje bilo oskrnavljeno po Srbima, stanovnicima Borova Sela. Ovog 4. travnja dolazi vijest da je Općinsko vijeće Borova Sela ponovno odbilo da se u središtu naselja postavi spomen hrvatskim redarstvenicima ubijenim i maskiranim 1991. Srbi cinično nude, kako bi se "moglo prihvatiti da bude postavljeno u postojećem spomen prostoru poginulih u Drugom svjetskom ratu, odnosno NOB-u, ako bi to prihvatilo Ministarstvo unutarnjih poslova." O tomu je na konferenciji za tisak izvijestio Milorad Pupovac, predsjednik Srpskog narodnog vijeća i član Nacionalnog odbora za uspostavu povjerenja. On je bez imalo srama tu prigodu iskoristio i za govor o raspodjeli novca iz državnog proračuna namijenjenih etničkim zajednicama i manjinama. Pupovac je rekao da je srpska zajednica ove godine dobila 4,7 milijuna kuna, što je više nego prošle godine, ali "još uvijek daleko ispod potreba." (!) Pupovac, kao član Nacionalnog odbora za uspostavu povjerenja upravo svojim izjavama stalno iritira hrvatsku javnost. On nije kritizirao Općinsko vijeće Borovog Sela povodom nove provokacije hrvatskoj policiji i javnosti. Naravno nije niti obišao hrvatske policajce koji prosvjeduju pred Saborom i Vladom već tri tjedna, kao što su to do sada učinili brojni građani i političari. Pupovac posve zaboravlja i nikada do sada nije spomenuo, stanje zagađenosti minama u Hrvatskoj, koje su upravo Srbi postavili i ostavili. Ta smrtonosna sredstva i danas prijete svim stanovnicima Hrvatske. Tako srpski rat protiv Hrvatske traje još i danas. Upravo ovih dana je objavljeno kako je od početka Domovinskog rata do danas u Hrvatskoj od mina stradalo 1838 osoba. Njih 418 izgubilo je živote. Prilikom razminiranja stradalo je oko pedesetak pirotehničara. Procjenjuje se da u Hrvatskoj ima oko 1700 četvornih kilometara nerazminiranih područja, a taj problem mogao bi opstati i poslije 2010. godine. Pri tom, samo za razminiranje je 600 tisuća četvornih metara Velebita, koji bi se trebao očistiti do rujna 2003., cijena je čak 25 milijuna kuna. Pupovac ne pita tko će to platiti, tko će to očistiti, ali prigovara dodijeljenim sredstvima za srpsku zajednicu.

RAZMINIRAVANJE

Najviše ljudi od mina stradava upravo početkom proljetnih poljoprivrednih radova, utvrđeno je nakon višegodišnjih zapažanja. Hrvatski centar za razminiranje pokrenuo je zato edukativnu akciju 'Travanj - mjesec zaštite od mina' kojom građane još jedanput želi upozoriti na opasnost. U sklopu akcije održavat će se niz predavanja, aktivnosti lokalnih udruga i zajednica, bit će otvorene mnoge izložbe, označavat će se površine na kojima ima mina, obnavljat će se već postojeći znakovi opasnosti itd. U akciji sudjeluju i Hrvatski crveni križ, Hrvatska udruga žrtava mina, Udruga civilnih stradalnika Domovinskog rata, HRT te brojne udruge i građanske inicijative. O tim problemima Pupovac ne govori na svojim tiskovnim konferencijama. Nigdje nije obznanjeno da srpske udruge, Srpsko narodno vijeće i sve ostale srpske stranke, kao i osobno sam Milorad Pupovac, čine išta na problemu čišćenja Hrvatske od mina. Pupovac bi trebao razmisliti, nije li primjerice potrebno da se politika povjerenja povede i na taj način da se Srbi založe za prikupljanje novaca izvan proračuna RH, i prihvate se obnove hrvatskih kuća koje su razarali, obnove katoličkih crkvi koje su minirali, obnove bolnica, domova zdravlja, škola i dječjih vrtića koje su granatirali. Ne bi li Milorad Pupovac, umjesto da stalno nešto kritizira i podvaljuje s Odlukom o daljnjem ponižavanju hrvatskih poginulih policajaca iz Borovog Sela, trebao ispred srpskih udruga, u interesu uspostave povjerenja, biti onaj koji će predložiti, organizirati i rukovoditi srpske dobrovoljačke jedinice za razminiranje hrvatskih prostora? Nije li moralno od strane onih Srba koji stalno nešto traže, da se najprije angažiraju, pomognu i preuzmu brigu o problemima na razminiranju Hrvatske, koju su tako bezočno zagadili?

A za početak, ne bi li Milorad Pupovac kao član Nacionalnog odbora za uspostavu povjerenja, trebao se kao primjer, ozbiljno i prije svih založiti za povratak na posao hrvatskih otpuštenih policajaca? Zar ne bi to trebao biti njegov najuvjerljiviji početni doprinos uspostavi međusobnog povjerenja?

Vladimir Jagarić(1925):

Dileme oko nastanka popijevke "Vila Velebita"

O autorima napjeva i stihova popijevke "Vila Velebita" nisu nam do sada poznati materijalni dokazi, također nemoguće je utvrditi ni vrijeme njenog nastanka. Pretpostavlja se da je "ušla u narod" (V. Kljaić), odnosno da se pjevala u doba postilirizma, negdje u drugoj polovini 19. st. Bilo je to vrijeme kad su se još uvijek pjevale s rodoljubnim zanosom hrvatske popijevke kao izraz otpora "germanizaciji" i "madžaronima", te težnji za uporabom materinjeg, hrvatskog jezika. Usput spomenimo da se od popijevaka u tom razdoblju izdvaja skladba Ivana pl. Zajca "Živila Hrvatska", poznatija po prvom stihu "Glasna, jasna..." Stihove za ovu koračnicu napisao je u godini osnivanja HPD-a, 1874, August Šenoa.

Iz niza kratkih rodoljubnih skladbi nastalih u to doba, "Vila Velebita" ostala je do danas najpoznatija i najradije pjevana stara hrvatska rodoljubna popijevka. Prvi puta javno je izvedena u svibnju 1882. (najvjerojatnije 29. svibnja) na koncertu u Zagrebu povodom dvadesete godišnjice Hrvatskog pjevačkog društva "Kolo". Izvodio ju je "... lički kvartet iz Gospića (tenor gosp. Vilko Crlenjak), te se je tako svidjela, da ju je sav hrvatski narod prigrlio." Te podatke priopćio nam je Vjekoslav Klaić u "Hrvatskoj pjesmarici" (Matica Hrvatska, Zagreb 1893) u kojoj je tiskana (na 67. str.) i popijevka "Oj ti vilo Velebita". Taj zapis možemo smatrati za prvi pisani dokument cjelovitog teksta i napjeva.

U toj pjesmarici, "Sbirki popijevaka za skupno pjevanje", Klaić u bilješkama, odnosno u komentaru o "Vili Velebita", navodi još da nije mogao saznati izvorni tekst a ni napjev, već mu je Senjanin Vjenceslav Novak zabilježio tekst prve strofe i napjev kako se pjevao u Senju. A od koga je to Novak opet saznao nije zabilježeno. Klaić pretpostavlja da je tekst napisao nepoznati autor koji je preradio pjesmu "Velebit" pravaškog pjesnika Danila Medića (1844-1879). Ovo mišljenje ne možemo usvojiti, jer u Medićevoj pjesmi samo nekoliko stihova asociira na pjesmu "Vila Velebita" (pod tim imenom se poslije nazivala i objavljivala). Neki Klaićevi suvremenici tvrdili su opet da su stihovi od pjesnika Lavoslava Vukelića (1840-1879). No, i o njegovom autorstvu nema vjerodostojnih podataka. Ni Klaić na kraju nije usvojio te pretpostavke, pa u pjesmarici ispod naslova nije naznačio ime pisca teksta.

I u druge dvije pjesmarice, tiskane nekako u isto vrijeme, stihovi "Vile Velebita" ostali su uglavnom onakvi kao što ih je zabilježio Klaić. To su Pučka pjevanka "Milopoika" (preradio Misoslav Ostojić, Virovitica 1900.) i "Hrvatska pjesmarica", koju je "složio" Đuro Stjepan Deželić. (U toj pjesmarici objavljene su još dvije pjesme s Velebita: "S Velebita klik se ori", skladatelj napjeva nije naznačen, dok je drugu pjesmu "Na Velebitu" uglazbio F.S. Vilhar, pisci tekstova su nepoznati).

I tijekom godina u tekstu "Vila Velebita" nije bilo nekih bitnih preinaka, što je prilično rijetko kod starih pjesama. Također su bila različita mišljenja i o autorstvu napjeva, odnosno tko je stihove "Vile Velebita" uglazbio (ili, kako bi rekli naši stari "ishitrio"). U Klaićevo se doba mislilo da je to bio Josef Wessely (1808-1887), kapelnik vojnog orkestra 10. graničarske pješačke pukovnije koja je imala svoje sjedište u Gospiću. Istinitost te pretpostavke nije potvrđena argumentima. I zbog toga, u Klaićevoj, i u druge dvije spomenute pjesmarice, nije naznačeno ime skladatelja napjeva.

Renomirani suvremeni zagrebački skladatelj zabavnih melodija i tekstopisac Mario Kinel vjerovao je da je autor napjeva "Vila Velebita" postilirski skladatelj Mijo Majer (1863-1915), tako mu je naime, upomo tvrdio Mijin sin, dr. Milan Majer (1895-1967), uvaženi pravnik i stručnjak za autorska prava i dugogodišnji direktor Zavoda za zaštitu malih prava. Kinel je i u svoju najnoviju zbirku "Stare i nove hrvatske rodoljubne pjesme" (Mariomusic, Zagreb 1991) uvrstio "Vilu Velebita" s naznakom da je autor napjeva Mijo Majer, prema Klaićevoj zabilježbi, napjev "Vile Velebita" harmonizirao za tamburaški orkestar, a kod prijepisa notnog materijala najvjerojatnije je notograf (prepisivač nota) jednostavno zapisao Majera kao autora popijevke (slično se već događalo u povijesti glazbe).

Iz Muzičke enciklopedije (Zagreb, 1974), saznajemo još da je Mijo Majer, osim što je skladao za tamburaški orkestar, bio i zborovođa studentskog tamburaškog orkestra "Hrvatska Lira" koji je osnovao u Zagrebu 1882. godine. (Njegova spomenuta koračnica "Junak iz Like" još se i danas rado pjeva, poznati su početni stihovi "Kano mi gora, kano Velebit". Pjesmu je spjevao Ivan vitez Trnski).

I tako se Mijo Majer često navodi kao autor napjeva "Vile Velebita". Autorstvo mu nije dokazano, ali mu nije ni osporeno,

dapače, time što ga u mnogim zborkama priređivači pišu kao autora, autorstvo mu je donekle i javno priznato.

Uostalom, nedoumice oko autorstva nisu toliko važne. Važno je da nam je danas "Vila Velebita" na repertoaru i da se slobodno pjeva. U bivšem jugo-režimu popijevka "Vila Velebita" bila je ignorirana i silom potisnuta. Sadržaj teksta se smatrao nepoćudnim pa se nije smjela javno izvoditi ni tiskati. Unatoč tome nije se mogla zatrti, pjevala se ona i dalje, doduše tajno, a poneki put i prkosno javno. Trajalo je to sve donedavno, praktički do prvih demokratskih izbora u Hrvatskoj.

Ova svima pristupačna popijevka u ritmu koračnice, lako se pamti. Ona je poema o planini u kojoj se veliča ljepota Velebita i slavi hrvatski rod. To je pjesma naše ljubavi spram prirode i domovine. Ona je popijevka koju naši planinari u opuštenoj atmosferi planinarskih domova najčešće pjevaju. Prema tome, ona je i naša -planinarska himna!

Napjev popijevke dobro nam je svima poznat i nije potrebno da ga posebno objavljujemo. Znamo i stihove prve strofe, ali ne znamo cjelovit tekst (i zapjevajmo):

*1/Oj ti Vilo, Vilo Velebita,
- ti našeg roda diko,
Tvoja slava jeste nama draga,
- tebi Hrvat viko,
Pripjev: Ti Vilo Velebita,
- ti našeg roda diko,
- živila premila, živila premila,
- ti Vilo svih Hrvata.*

*2. Ljubim tvoje vilovito stijenje,
i u njemu kršno to kamenje.
Ljubim tvoga u gorici vuka,
I onoga ličkoga hajduka.
Ti Vilo Velebita.....*

*3. Velebite, divna goro naša,
rad u tebi stanujem,
sam' da nema u tebi rovaša,
radi kojih bolujem.
Ti Vilo Velebita....*

*4. Na tromedi hrvatskome rodu,
Velebite stavio te Bog,
On će dati skor u slobodu,
S tebe vidi cijelog roda svog.
Ti Vilo Velebita....*

Hrvatski planinar 1992, str. 264-266

Banket 10. travnja, Irena Gamuzina i Cica Zukić (gošće iz SAD-a, Pavica Šiško, gđa. Crnković (sjede); gosp. Šiško i gosp. Crnković (stoje)

Višnja Milas-Matutinović: HRVATSKE POŠTANSKE MARKE

Da bi se dokazalo da je pristojba za otpremu poštanskih pošiljaka plaćena sredinom XIX. stoljeća poštanski uredi pojedinih zemalja započeli su s izdavanjem posebnih vrednota - maraka. Prva je poštanska marka stavljena u promet u Velikoj Britaniji 6. V. 1840, a prva marka za područje hrvatskih zemalja (austrijski dvostruki orao) izdana je 1. VI. 1850. U početku su poštanske marke predstavljale samo likove vladara i simbole državnosti s oznakama vrijednosti, a izrađivale su se u različitim veličinama i oblicima. Ubrzo dolazi do promjena u funkcionalnom, sadržajnom i likovnom oblikovanju poštanskih maraka te poštanske uprave posvećuju više pažnje izboru samih motiva i tematika. Poštanskom se markom počinju širiti informacije o zemljovidima gradova, regija, država i kontinenta, o specifičnim vrstama svjetske flore i faune, bilježe se značajna civilizacijska postignuća iz svjetske povijesti i sadašnjosti. Poštanska marka postaje stalni pratilac i bilježnik velikih međunarodnih sportskih događanja, a često se koristi za prikupljanje novčane potpore humanitarnim aktivnostima širom svijeta. Ubrzo nakon početka izdavanja maraka one postaju omiljeni predmet sabiranja u povezane cjeline, te se razvija posebna skupina sakupljača - filatelista koji se udružuje u filatelistička društva. Vrijedno je zabilježiti da je u ovim srednjoeuropsko-jugoistočnim prostorima prvo filatelističko društvo osnovano već 20. XI. 1890. u Dubrovniku, ubrzo zatim i u Zagrebu (1. VI. 1896). Prva se pak filatelistička izložba održala već 1907. godine u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu.

U rano ljetno 1991. godine, neposredno po proglašavanju neovisnosti (25. VI. 1991.) od bivše jugoslavenske državne tvorevine, Vlada RH donosi odluku o izdavanju prve hrvatske poštanske marke. Prilagođavajući se osjetljivoj međunarodnoj političkoj situaciji i nerazriješenju političko-pravnoj poziciji Hrvatske odluka Vlade od 17. srpnja 1991. godine glasi: "Zadužuje se Hrvatska pošta i telekomu-

nikacije da se u što je moguće kraćem roku izvrše pripreme i izda u Republici Hrvatskoj redovita poštanska marka u avio prometu". Već 6. rujna te godine Vlada objavljuje: "Dana 9. rujna 1991. godine pustit će se u prodaju redovna poštanska marka za plaćanje dopunske poštarine u unutrašnjem zračnom prometu Republike Hrvatske."

I bi tako. Povodom puštanja u promet zrakoplovnih linija za prijevoz pošte na području RH izdaje se prva marka za zračnu poštu na relaciji Zagreb-Dubrovnik. Izradio ju je slikar Zlatko Jakuš, a datum izdanja je 9. IX. 1991. Mjesec dana poslije, 9. X. 1991., Boris Ljubičić izrađuje marku povodom puštanja u promet zrakoplovne linije za prijevoz pošte na području RH na relaciji Zagreb-Split, a slikar Zdravko Tišljara marku za zrakoplovni prijevoz pošte na relaciji Zagreb-Pula koja je izdana 20. XI. 1991. Tih zadnjih dana 1991. godine izdane su još tri marke, ona koja je obilježila Misu za domovinu, a izradio ju je slikar Boris Bučan s motivom unutrašnjosti zagrebačke katedrale (21. XI. 1991.), potom prigodna poštanska marka povodom proglašenja neovisnosti Republike Hrvatske (8. X. 1991.) Zdravka Tišljara koja je puštena u promet 10. XII. 1991. te marka "Božić '91" s motivom božićnih jaslaca iz XVII. st. iz crkve u franjevačkom samostanu na otočiću Košljunu koja je puštena u promet 11. XII. 1991.

Od 9. rujna 1991. godine hrvatska će poštanska marka postati onaj značajni mali prozorčić istine svijeta u kojem smo živjeli i svijeta u kojem živimo. Tiskanjem, objavljivanjem i uvođenjem poštanskih maraka u promet potvrđuje se opstojnost i kontinuitet državnosti, širi se spoznaja o povijesti naroda, o njegovim kultumim, znanstvenim i civilizacijskim dostignućima. U slijedećih ćemo nekoliko brojeva Hrvatske Iskre prikazati tematske cjeline hrvatskih maraka koje svojim vrijednim likovnim rješenjima i zavidnom razinom izvedbe, dopadljivošću motiva i raznolikošću tematike šire istinu o Hrvatskoj diljem svijeta.

Preporučujemo Vam:
Croatia Restaurant

Za daljnje informacije i rezervacije
nazovite nas na:

(905) 624 4111

ili posjetite nas na:

1989A Dundas St. E.
u Mississauga

... NAKRAĆI PUT DO HRVATSKE...

Uz udobnu atmosferu i zvukove hrvatske glazbe u Croatia Restaurantu možete uživati u specijalitetima domaće kuhinje i bogatom izboru hrvatskih vina.

Za sva Vaša slavlja ili bilo koju drugu prigodbu obratite se Vašem Croatia Restaurantu u gostiteljskom imenu u koje Hrvati Toronta i okolice imaju povjerenja.

Marina Vuković:

Za čavrljanje uz šalicu kave ili nešto drugo

Banka ili čarapa (dobra domaća štrumfa)? Vječita dilema svih Hrvata.

Čudesan smo mi narod, jer iako gro Hrvata uglavnom nema novaca (uvijek smo "švorc"), uvijek se pronađe nekakva kuna koju treba pospremiti za, ne daj Bože, "crne dane". I kad vam ponestane tema za razgovor, uvijek možete rasprijeti priče o hrvatskom bankarstvu. Ne prođe ni jedan dan a da u domaćem dnevnom tisku ne pronađete nešto o barem jednoj banci, na žalost rjeđe pozitivno, a češće negativno.

Za vrijeme bivše države (Jugoslavije) najveći problem Hrvata i Hrvatske bio je odlazak noaca u zajedničku kesu u Beograd, u NBJ, odakle su nam ga na kapaljke dijelili.

Danas više nema Jugoslavije, nema NBJ, ali nema baš ni novaca. Ali ima banaka. Uspješnih, pa propalih, pa saniranih, pa opet propalih, pa opljačkanih, pa nanovo uskrslih, uglavnom talijanskih, njemačkih, austrijskih, a zovu se Riječka, Dubrovačka, Splitska, Slavonske, Privredna itd. Trenutačno je još uvijek najpopularnija Riječka o kojoj se zna sve i ne zna ništa. Jedino što je sigurno to je da nema sto milijuna. Dolara. Američkih. Nekako istovremeno ili nešto kasnije otišli su i dojučerašnji čelnici (kojima je nova uprava ponudila savjetnička mjesta) jer su shvatili da je u interesu banke da ne prihvate tu ponudu koja bi ih dovela u koliziju sa stavovima nove uprave. Tako barem oni tvrde. Ja sam mislila da su interesi za dobrobit banke identični, ali sam očito krivo mislila.

Nova uprava banke je smatrala da bi pomoć stare uprave dobro došla, "jer su daleko bolje upoznati s poslovanjem banke" nego ovi novopridošli. (Dio rečenice pod navodnicima je točno citiran, pa iako vam izgleda nevjerovatno, istinit je.) Za Boga miloga, tko može biti bolje upoznat s poslovanjem banke od Uprave? Možda bi trebalo konzultirati vrataru ili čistačicu?!

Sada odjednom svi znaju da je još 1999. godine u Hrvatsku narodnu banku (HNB) stiglo anonimno pismo u kojem se govori o kriminalu, a iz sadržaja se može iščitati da je pismo morao poslati netko tko se razumije u taj dio bankarskog poslovanja, netko tko ima uvid u cijelu situaciju. Iz toga proizlazi da je pismo i napisao netko iz same interne kontrole, pa ako su za kriminal znali djelatnici i interna kontrola, morala je znati i Uprava! Netko je znao, a tko utvrditi će istraga. I ne samo u Riječkoj banci, negi i u HNB koja, a to je mišljenje saborskog Odbora za financije, snosi dio odgovornosti, posebice njezina kontrolna služba, koja nije radila svoj posao, već se je uglavnom dopisivala sa Upravom banke koja ju je obavješćivala da je sve u redu. Upitne su i godišnje nagrade koje su članovi Uprave dobili za uspješan rad i koji bi po mišljenju premijera Račana, trebali vratiti.

Premda me nitko ništa ne pita, ja se recimo, ne slažem. Ja bih ih još dodatno nagradila jer, ruku na srce, ljudi su stvamo bili uspješni; "uspješno posluju već nekoliko godina i uspjeli su "prevesti" sve stručne kontrole i unutar tvrtke i izvan nje". A koga briga za čiji i na čiji račun? Nisu ni ostale uspješne i poznate, a kasnije propale banke, radile samo za nekog drugog.

Sijećam se sada naših "uglednih" popularnih športaša i estradnih umjetnika kako nas nasmiješeni od uha do uha, puni samopouzdanja i povjerenja (o poslovnosti da i ne govorim) pozivaju na štednju u sigurnim domaćim bankama. Od nekih danas ne postoji ni slovo "b", a kamoli štedni uložci. I nikom ništa. Tko vam je kriv što ste nasjeli i dali se namagarčiti. Postoji jedino Udruga opljačkanih čiji se članovi još uvijek nećem nadaju i koja im ipak na neki način pomaže da potpuno "ne skrenu pameću" jer se tu radi o iznosima povratnika koji su sve što su imali uložili u te, kao vrbov klin, sigurne banke, u iznosima od kojih nas obične smrtnike zaboli glava. A u Udruzi barem nisu sami. Okružuju ih oni istih ili sličnih sudbina. Pa ako i nema mjesta nekoj nadi u društvu suputnika je lakše. Barem znate da niste usamljena, naivna budala, koja je nasjela na slatkorječive promidžbene poruke.

No, vratimo se još malo Hrvatskim bankama. U posljednjih pet godina, a odnosi se to na vrhunsko raspolaganje imovinama od strane danas prilično zaboravne bivše vlasti, država je potrošila 11 i pol milijardi kuna za sanaciju samo šest banaka: Riječke, Privredne, Splitske, Slavonske, Dubrovačke i Croatia banke. Plus toga, tri (3) milijardi i 600 milijuna kuna za isplatu one osigurane štednje za 18 banaka i štedionica u stečaju. Samo na Dubrovačku banku država je čak u dva navrata izbrojila tri milijarde kuna da bi je ove godine prodala jednom engleskom fondu za samo 200 milijuna!

Riječka banka sanirana je sa 522 milijuna, a Nijemcima je prodana za 300 milijuna. Sada je ponovno na prodaju. U međuvremenu Bayerische

Landesbank (BLB) doznajući za spomenuto anonimno pismo optužuju hrvatske vlasti za prevaru prilikom prodaje Riječke banke, pa članovi saborskog Odbora za financije strahuju da će BLB tražiti odštetu za dionice Riječke banke, jer nije bio obaviješten o anonimnom pismu, odnosno o sumnjama da je kriminal u Riječkoj banci počeo prije njezine privatizacije. I tko zna kako bi sve to završilo da se početkom godine, točnije 29. siječnja o.g. nije pojavilo još jedno anonimno pismo, također dostavljeno Hrvatskoj narodnoj banci, koje kao i prije tri godine HNB dostavlja Riječkoj banci. Riječka banka kopiju pokazuje sad već poznatom nam dileru E. Nodilu, koji se nalazi u pritvoru. I sad nakon tog nevjerovatnog početka dolazi onaj najzanimljiviji dio. Nodilo uništava ili odnosi svu kompromitirajuću dokumentaciju.

Ostatak nam je poznat. Istraga je u tijeku. Danas bi se kao glavni svjedok na sudu trebao pojaviti čuveni predsjednik Uprave Riječke banke Ivan Štokić, dobitnik onih još čuvenijih preko 800 tisuća kuna plaće (danas kažu nagrade) za prosinac 2000. godine.

A kakav je bio Vaš dan?

Vaša, Marina

RATNI ZLOČINI: Akashi "srušio" obranu Srebrenice

DEN HAAG - U izvješću o srebreničkom masakru 1995., izrađenom na zahtjev nizozemske vlade i objavljenom u srijedu, ističe se kako nizozemski bataljun UN-a u srebreničkoj enklavi nije bio sposoban zaštititi tamošnje muslimane i zbog gorljivosti nizozemskih vlasti da se zapute u "nemoguću misiju". U srpnju 1995. više od 7500 muslimana ubijeno je u srebreničkoj enklavi koja je od UN-a bila proglašena "sigurnosnom zonom" i koja je spadala u odgovornost nizozemskog bataljuna UN-a.

Nizozemska je vlada od Nizozemskog instituta za ratnu dokumentaciju (NIOD) zatražila izradu izvješća o padu enklave Srebrenice koju su u srpnju 1995. zauzeli bosanski Srbi. Izvješće na 3400 stranica analizira taj događaj, njegove uzroke i posljedice, kao i odgovornost za počinjeni masakr. Na izvješću je Institut za ratnu dokumentaciju radio više od pet godina i zaključio da su "humanitarna zabrinutost i politička ambicioznost pogurnuli Nizozemsku da se prihvati mirovne misije koja nije bila promišljena, niti praktično izvediva".

Kritika nije ostao pošteđen ni UN kojemu se zamjera što je nizozemskim plavim kacigama povjerio neodgovarajući mandat, što je neizravno također pridonijelo tragediji.

Povjesničari koji su radili na izvješću ipak napominju kako se ni u kom slučaju ne smije smetnuti s uma da su glavni krivci za masakr u Srebrenici pripadnici postojba bosanskih Srba i njihov general Ratko Mladić koji je izdao zapovijed za napad na enklavu. Pritom nema dokaza da su zapovijedi o pokolju možda stigli od srbijanskog političkog vodstva u Beogradu. "Događaji koji su se zbili ne mogu biti opisani kao čin osвете koji je izmakao kontroli. Premda su se ubojstva zbila brzo i na improviziran način, njihov opseg i tijek jasno pokazuje da su bila organizirana. Tražena su najpogodnija mjesta za smaknuća, organiziran je prijevoz i postrojbama je zapovijedeno da smaknuća obave", kazao je na predstavljanju izvješća direktor NIOD-a Hans Blom.

Ne postoje nikakvi dokazi, navodi se nadalje u nizozemskom izvješću, da je postojao sporazum između Mladića i zapovjednika snaga UN-a francuskog generala Bernarda Janviera o zaustavljanju zračnih udara u zamjenu za oslobađanje plavih kaciga koje su bosanski Srbi uzeli kao taoce. Nakon pada Srebrenice, naime, javile su se priče kako je Janvier bio protiv zračnih udara na bosanske Srbe jer je s Mladićem postigao dogovor da će zatočene plave kacige biti oslobođene ako ne dopusti zračne udare.

Nazočnost nizozemskih pripadnika UN-a u srebreničkoj enklavi značila je istodobno mogućnost da bi ih bosanski Srbi mogli uzeti kao taoce, podsjeća se u izvješću. Analitičari NIOD-a također tvrde da je odluka o nekorisćenju zračnih udara u UN-u već bila donesena kada je nizozemski ministar obrane Joris Voorhoeve 11. srpnja 1995. zatražio da se ne pribjegne zračnoj potpori pripadnicima UN-a na terenu zbog straha da ne nizozemski vojnici mogli završiti kao taoći. "Predstavnik UN-a u BiH Yasushi Akashi zatim se lažno poslužio zahtjevom Voorhoevea kako bi objasnio zašto UN nije djelovao kako bi spriječio pad srebreničke enklave", zaključuje se u izvješću NIOD-a.

(Slobodna Dalmacija 12. travnja)

Kultura

ROMAN FEDE ŠHOVIĆA "ILIJASBEGOVIĆI"

Ne samo kao spisateljski nego i kao veliki izdavački pothvat pozdravljen je 23. ožujka na predstavljanju u DHK roman Feđe Šehovića "Ilijasbegovići" koji u pet knjiga, afirmirajući tradiciju zahtjevnog epskog pripovijedanja, zaokružuje obiteljsku i povijesnu priču od 17. st. do haaških suđenja. O pentologiji koja je i svojevrsna sinteza dosadašnjeg Šehovićeve pripovjedačkog stila i tematike, govorili su književni kritičari Igor Mandić i Hadžem Hajdarević te Enver Čaušević u ime sarajevskog nakladnika Kompakt.

Objedinjujući tradicionalno pripovijedanje i moderne narativne postupke, Šehović je napisao sagu u kojoj je na širokom povijesnom prostoru isprepleo osobne i političke sudbine, od velikog dubrovačkog potresa do zavičajnih i ratnih zbivanja od 1991. do 1995. Šehović pripovjedač otkriva i Šehovića dramskog pisca, kazao je Hajdarević, ističući u njegovu epskom zamahu umijeće portretiranja mnogih likova, kreiranja njihovih odnosa kroz zanimljivu fabulu.

"Ilijasbegovići", roman koji je predstavljen kao jedan od najopsežnijih u cjelokupnoj bošnjačkoj i hrvatskoj književnosti, sastoji se od ovih knjiga: "Ilijas-beg kapetan Trebinjski", "Inšallah", "Begovina", "Dubrovački intermezzo" i "Od Mostara do Haaga". U predstavljanju sudbina likova u povijesnim viorima daje panoramu prostora od Trebinja do Dubrovnika, Mostara, Zagreba, Sarajeva, Beograda itd. Stavljajući mostove između raznih prostora i vremena, roman nije upao u zamku ideologiziranja, ne zatvara nego ostvara balkanski prostor, objasnio je Hajdarević. Vihori zbivanja, istaknuli su promotori, predstavljaju i cikličko poimanje povijesti (istaknuto u Spenglerovoj filozofiji, a provučeno i u epskom pisanju Aralice i Fabrija) koji tragedije podiže uvijek na razinu usuda.

Ovim epskim djelom Šehović je i u široj javnosti srušio famu o sebi kao o kazališnom zabavnom piscu (inspiriranom tradicijom Marina Držića), dovodeći do vrhunca svoje prozno stvaranje koje su obilježili povijesni romani pod pseudonimom Raul Mitrovich, ili, u posljednje vrijeme, jedan od prvih ratnih romana "Četiri vozača apokalipse". (Večernji list)

11. DANI HRVATSKOGA FILMA

Suočeni sa situacijom da moraju birati između dvije političke struje, predstavnici države i grada odlučili su se na - nedolazak. Tako je sinoćnje otvorenje 11. dana hrvatskoga filma prošlo bez neke pretjerane svečanosti i bez nazočnosti ministra kulture, glavnog financijera manifestacije, što je dovoljno pokazalo odnos društva i mjerodavnih ustanova prema hrvatskome filmu. Zato su dvoranu Kinoteke ispunili filmaši, koji se nisu previše obazirali na nedavno izrečeni poziv Nenada Puhovskog da bojkotiraju film "Amacord 1991.-2001." Pavla Vranjicana. Prije početka projekcije kontroverznog urataka, dvoranu je napustio manji broj gledatelja, dok su ostali odlučili najprije pogledati film, a onda o njemu donositi mišljenje.

Jedanaesti nacionalni filmski festival, koji će trajati do nedjelje, 14. travnja, otvorio je njegov predsjednik Lukas Nola jednostavno poručivši okupljenima da dolaze svaki dan, da ih bude što više i da uživaju u hrvatskom filmu. (Večernji list)

NOVA VERZIJA "LIJEPE NAŠE"

Nosač zvuka s audio i multimedijalnim zapisom hrvatske državne himne "Lijepa naša domovino" u obradi Rubena Radice i izdanju "Cantusa" predstavljen je 26. ožujka u auli Sveučilišta u Zagrebu. Nosač posjeduje i digitalni zapis pogodan za prikaz na računalu. Na tom su projektu prvi put ujedinjeni zvuk, slika, tekst i notni zapis, a nastao je u izvedbi studenata Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, rekao je rektor Branko Jeren predstavljajući projekt.

Dekan Muzičke akademije Haris Nonveiller napomenuo je da je upravo Jeren sugerirao da se napravi "nova verzija himne" dodavši da su četiri zvukovna zapisa nastala u tonskom studiju Koncertne dvorane "Vatroslav Lisinski" gdje je na pozomici sudjelovalo više od 300 izvođača.

Autor projekta Ruben Radica istaknuo je da se hrvatskoj himni okrenuo zbog domoljublja, ali i umjetničkih skladateljskih razloga. "Nastojao sam se podčiniti osnovnoj zamisli autora i kao obrađivač naglasiti zanatsku komponentu obrade himne, napomenuo je Radica te ustvrdio da dotjerana na akademski način može stati uz bok svim drugim himnama". (Večernji list)

IZLOŽBA MAKSIMILIJANA VANKE

Slikarstvo Maksimilijana Vanke iznova je pronađeno, otkriće je za nas u Hrvatskoj - riječi su ministra kulture dr. Antuma Vujića izrečene na otvorenju retrospektivne izložbe hrvatskoga slikara Maksimilajana Vanke (1889-1963) otvorene u Galeriji Klovčevići dvori u Zagrebu. Autorica izložbe je Nevenka Posavec-Komarica, a otvorenju je prisustvovala i Vankina unuka Elena Brasco.

Američki veleposlanik u RH Lawrence Rossin izrazio je zadovoljstvo što je ovdje pokazan najveći dio opusa koji je Vanka stvorio u SAD gdje je hrvatski slikar ostavio značajan trag među američkim slikarima prve polovine XX. stoljeća. Obrazovan u školi Bele Čikoša Sesije, Vanka je figurativac koji je u Zagrebu bio učitelj crtanja od 1920. g. na Višoj školi za umjetnički obrt (kompozicija, crtež i fresko slikarstvo), a od 1934. živio je u Americi.

Uz niz majstorskih autoportreta iz svih razdoblja života, slikao je zagrebačke vedute, mediteranske pejzaže Korčule, Moslavinu i Posavinu, interijere, folklorne teme i ljude u narodnim nošnjama. Iz tzv. "američkog razdoblja" poznate su Vankine freske izrađene 1941., godine za katoličku crkvu u Millvaleu. U Zagrebu se njegove freske nalaze u Gradskom podrumu. (Večernji list)

DIO HRVATSKE MITOLOGIJJE

Posjetitelji Umjetničkog paviljona u Zagrebu će prvi put moći vidjeti cjelovito slikarsko, grafičko i scenografsko djelo Branka Šenoe (1879-1939). Šenoinu je retrospektivu priredila Moderna galerija podsjećajući na pomalo zaboravljena i zapostavljena hrvatskoga umjetnika, čije je podrijetlo i djelo dio mitologije Zagreba i hrvatskog naroda.

Povijesne reminiscencije B. Šenoe u gradskim akvarelima dio su linije na kojoj je njegov otac August stvarao hrvatski roman, kaže Igor Zidić, ravnatelj Moderne galerije, i podsjeća na obitelj u kojoj je odrastao Branko Šenoa, i u kojoj se akumulirala bitna hrvatska tradicija.

Djela B. Šenoe danas se uglavnom nalaze u Predsjedničkim dvorima, Dvercima, Gradskoj skupštini i Saboru. (Večernji list)

U POČAST GLUMICI ENI BEGOVIĆ

Veličina svakog spomenika ovisi o veličini osobe u čiji se spomen postavlja, o veličini meštra koji ga je načinio, te o veličini društva koje ga podiže i dobiva. Tim se riječima ravnateljica Drame zagrebačkoga Hrvatskog narodnog kazališta, Snježana Banović, prisjetila A.G. Matoša i citirala ga, na svečanom otkrivanju brončane biste tragično preminule prvakinja hrvatskoga glumišta Ene Begović, u foyeru HNK. Zanimljiv rad splitskog kipara Kuzme Kovačića sufinancirao je Fond za kulturu Grada Zagreba, a Hrvatsko društvo dramskih umjetnika je bistu poklonilo HNK. Upravo na Svjetski dan kazališta, prvak Drame HNK Božidar Boban, u foyeru ispunjenom članovima obitelji Ene Begović, prijateljima i poštovateljima, svečano je otkrio popsje poznate dramske heroine izgovarajući slavne Calderonove stihove iz djela "Život je san".

"Ena Begović je zauvijek ostala jedna od najrespektabilnijih glumačkih osobnosti, čija je karijera u cijelosti vezana za zagrebački HNK. Uglavnom je glumila tragične heroine, koje je dočaravala svojim unutarnjom i vanjskom ljepotom, romantičnošću i divnom osobnošću, te jednom neobičnom melankoličnošću u očima. Bila je iznimna interpretkinja klasičnih tekstova, a krasila ju je upornost, marljivost i profesionalnost. Voljela je istraživati i duboko ponirati u svoje emocije, mnogo glumački maštati, pa je jednom i sama rekla kako je sreća baviti se iluzijama", istakla je teatrologinja Ana Lederer, dodavši kako će je publika ponajviše pamtiiti kao nenadmašnu barunicu Castelli, Klaru i Lauru Lenbachovu, sve iz Krležinog "Ciklusa o Glembajevima".

Pjesnik Enes Kišević ispjevao je i pjesmu posvećenu nezaboravnoj Eni, koju je sugestivno recitirala Helena Buljan, predsjednica Hrvatskoga društva dramskih umjetnika. (Vjesnik)

DUBROVNIK:

MOST IMENOM DR. FRANJE TUĐMANA

Na sinoćnjoj sjednici Gradskoga vijeća grada Dubrovnika većinom glasova vijećnici su prihvatili zaključak da se most preko Rijeke dubrovačke, koji će se otvoriti 11. svibnja, nazove Most dr. Franje Tuđmana.

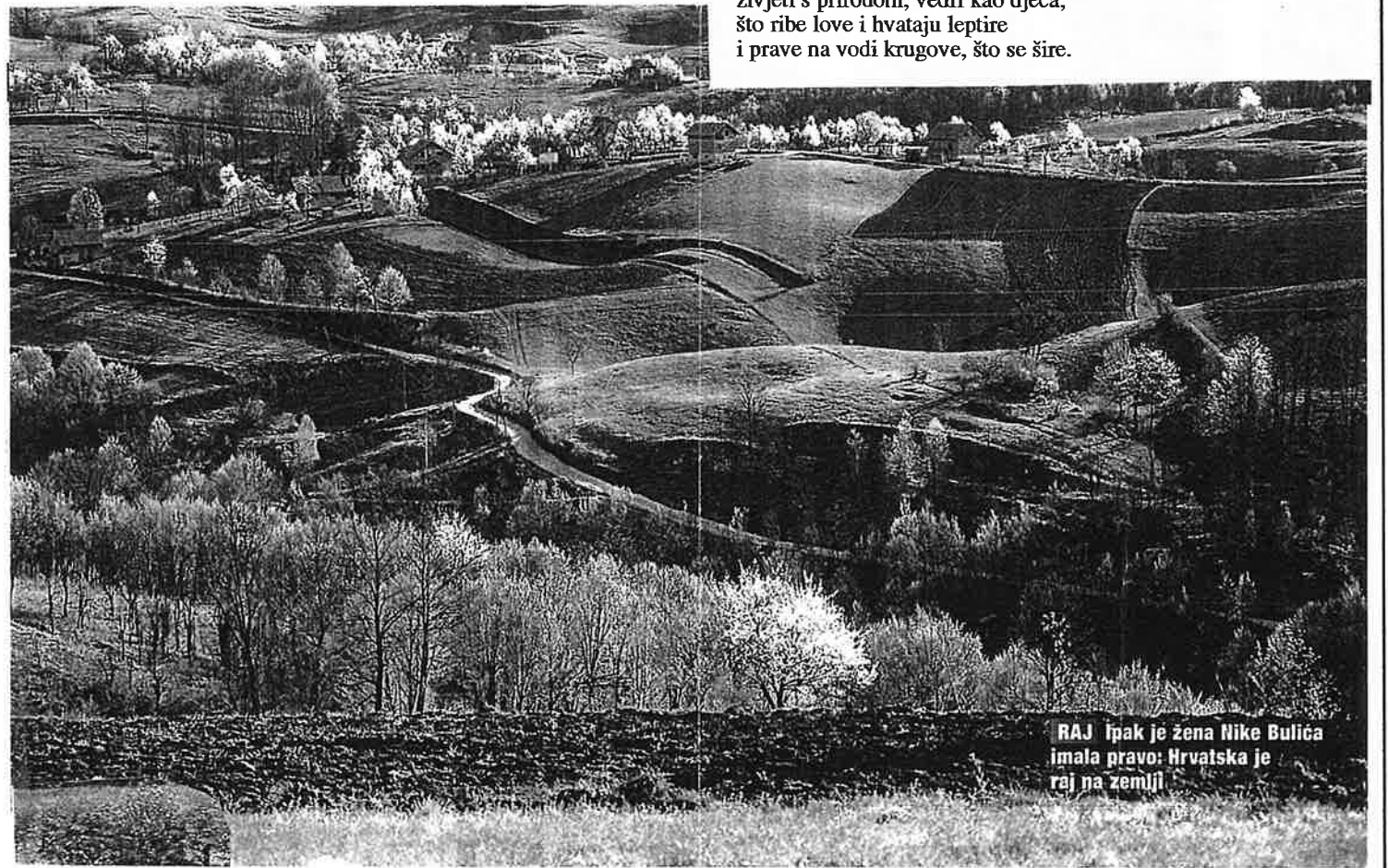
Taj prijedlog potaknuli su vijećnici HDZ-a, a kako je obrazložio njihov vijećnik Marinko Vlahinić, dr. Franjo Tuđman utemeljitelj je i najzaslužniji za stvaranje samostalne i suverene hrvatske države. (HRT)

Mojim očima (i srcem).....

Na mojem radnom stolu stalno stoji jedna slika Hrvatske, koju sam našla u nekom magazinu, ne znam ni sama kojem, koju danas, dragi čitatelji, dijelim i s vama. Ta slika koju vidite u podnožju ovog članka daje mi stalno zadovoljstvo, ali i mnogo puta bol u srcu. Ta slika naše lijepe Hrvatske - našeg "Raja", kako ju je autor slike nazvao, upravo je ono što mi često treba, ali dosta često okrenem je na drugu stranu kako ju uopće ne bih mogla vidjeti, jer srce mi čezne za tim "Rajem", kako autor slike naziva svoj rad.

Pogledajte ovu sliku: rano proljeće negdje u Hrvatskoj, vjerojatno negdje u Hrvatskom Zagorju, zelene se travnjaci, drveće je u prekrasnom proljetnim pupanju, sve slavi buđenje prirode. I fotograf koji je snimio ovu sliku, kao da je "uhvatio" sreću prirode tog kraja u jednom posebnom trenutku, kada sunce obasjava vrhove drveća, bijele se jabuke u cvatu, zeleni se mlado drveće, blista priroda, čak je i sjenu drveća i svakog lista moguće vidjeti - jedino to na crno-bijeloj kopiji vi, nažalost, nećete moći vidjeti i doživjeti onako kako ja to stalno doživljavam. Često poželim da HRVATSKA ISKRA ima mogućnost tiska u boji. Tada bismo bili u mogućnosti podsjetiti vas na sve ono lijepo, nezaboravno, ono što je ostalo za nama, duboko pohranjeno u srcima i sjećanju. Mene je ova slika, ali i riječi ispod nje posebno "dotaknule".: RAJ: ipak je žena Nike Bulića imala pravo: Hrvatska je raj na zemlji! I zbog ove slike, koja me dnevno oduševljava i donosi mi veliko zadovoljstvo (ali kako rekoh i bol), koju često pokazujem kanadskim prijateljima govoreći: "Gledajte, to je moja Hrvatska!" i u njihovim očima vidno je zadivljenje, i zbog današnjeg dana kad (opet) pada snijeg u Torontu i Mississaugi, a u Hrvatskoj čujem da je 20 stupnjeva Celsiusa, moram s vama jednostavno podijeliti i pjesmu i sliku koja govori ono što osjećamo i Vi i ja.

Valentina

RAJ ipak je žena Nike Bulića imala pravo: Hrvatska je raj na zemlji

Frano Alfirević: Spomen na moj grad

Nikad ti ne bih mogao reći zbogom, zemljo neizrecive ljepote, dok samac u daljini kročim trudnom nogom i svaki dan tvoj žudim, što mi ga udes ote. nikad ti ne bih mogao reći zbogom.

Volim te ko što se voli mrtva draga, kad umre u času najljepšega cvata duše i tijela. Više od svakog blaga volim ti predvečerja nad vodom punom zlata.

Sva si k'o san. U beskrajnoj tišini sve bliža si očima umornim od zbilje. Dok topovi riču i gine se u divljini, ja krotko spuštam pogled na tvoje tamno bilje.

Krotko i sneno kao samostanac, što prezrevši svijet miluje jedno janje. Slazi mi duh u planinski tvoj klanac, žudeć da samo tu dovrši svoje sanje.

Tu, među brdima, što čuvaju more snova, najtiše vode od svih voda svijeta, prelive svih svila, pod odrazom galebova i tajanstvene kiše, gdje se vječnost sreća.

Volim te bolno, iza spuštenih vjeđa, tvoje obale puste i kuće praznog oka, tmaste boje zidova, što vjekova su pređa i ulice, kojim prolaze, kao sudbina duboka, žene u crnini i šutljivi siromasi, i vrtove, iz kojih kao neizrazivi dasi cvijeće rijetkih boja svaki bol nam gasi.

Jer to je tišina, što sputava, da spoji dušu sa onim, što istina je bilo: jedina istina u besmislu života, živjeti s prirodom, vedri kao djeca, što ribe love i hvataju leptire i prave na vodi krugove, što se šire.

ning your crafts and the possibility to enjoy the truly special environment. In Muškovci, where the adventure of true nature lovers and its protectors ends, there is a lake of a reversible hydro-power plant, and behind it, on a spot where the river waters already mix with seawaters, there begins a region of more intensive tourist activities.

Though increasingly aware of the value of Zrmanja and all the remaining Croatian karst rivers, the members of the Croatian Association for the Protection of Rivers - Riverfree - are incessantly trying to maintain the balance between the welfare of the rivers and the enjoyment of their beauty.

The reason that we uncovered a well-kept secret is the wish that you, too, may enjoy it, and, at the same time, be conscious that only the consent between man and nature is the one formula that can offer true pleasure. If we had thought differently, Zrmanja would have remained our secret, and you would have been deprived of yet another one of Croatia's extraordinary natural beauties...

(Silvana Jakuš, Croatia Magazine)

Croatia in Bon Appetit Magazine - Dennis Valcich

Bon Appetit's May issue is a theme issue entitled "Islands of the Mediterranean - Delicious Food in Magical Settings." 22 islands are featured, among them a small, little-known island (islet) of Osljak, located across from the island of Ugljan. Unfortunately, the article is not posted on the web.

The article states that Osljak is a mile and a half in length. The "round, cypress-dotted pincushion in the Mediterranean is so small, in fact, that New York banker and Osljak native David Valcich can loop it in minutes in his gleaming speedboat." The story centers on the Valcich family which I would guess dominates the population of the island. Five recipes are included in the article: (i) prosciutto, cheese and condiment platter, (ii) grilled whole fish with olive oil and garlic, (iii) cucumber and sour bean salad, (iv) mixed bean and cabbage salad, and (v) sweet lemon fritters (i.e., fritule). The story with photos totals four pages.

These recipes are based on centuries of knowledge and experiments of Croatian grandmothers, with sometimes primitive facilities and poor availability of fresh produce and ingredients, but with enthusiasm, love for food, imagination and excellent taste. Today, we update their recipes by introducing modern technology and much wider variety of fresh ingredients, but at no time has the food been changed in its authenticity and taste.

Cuisine is a form of art, like sculpture, painting or music. Every housewife, in preparing food, will add her own personal touch to accommodate the taste of her family. Every nation has its own national cuisine, which reflects its people, character, geographical position, climate and fresh food availability.

Croatian culinary tradition is versatile and unique. Unfortunately until recently our chefs were more inclined to introduce and experiment with cuisine from other countries, such as Italy, France and Greece.

Croatian cuisine was created under the influence of our neighbours, who were our masters for the last 900 years. Perhaps we should thank them for the richness of our cuisine today. Oriental flavor (Turkey and Greece), Italian and Mediterranean flavor (Italy and France) and Northern continental flavor (Austria and Hungary) are evident in the cuisine. For centuries these flavors were blended by our grandmothers and eventually became a part of Croatian traditional and national cuisine.

This book has been written in English for the purpose of showing the world that Croatians do have excellent cuisine. This is important especially now, when we can finally proudly say that we have a Croatian nation. As you will notice most of the recipes come from the parts of Croatia called Dalmatia, Slavonija and Istria, for the simple reason that they are rich in variety and availability of the ingredients, especially lamb and seafood. This does not mean that the continental part of Croatia is not represented with its fine cuisine.

Dennis B. Valcich was born on a small island of Osljak in the Adriatic in the Zadar Channel. He was educated on the island up to the end of primary school. He went to high school in the neighboring town of Preko on the island of Ugljan. He attended the Hospitality College in the ancient city of Dubrovnik for the duration of three years. He worked in Dubrovnik in hotels such as Argentina and Jadran, in Zadar in Hotel

View at the Zrmanja river

Zagreb, in the restaurants Zadar and Komati and many others. In 1966 he migrated to Sydney, Australia and worked at Hotel Australia, the Wentworth Hotel, the Travelodge and many other restaurants. Since publishing his first Croatian cookbook in English, Dennis together with his wife Mira, established and promoted Croatian Food, Wine and Tourism Festival, the first of that kind in Croatian Diaspora. The festival is in its sixth year, held for five days, in top hotels like Inter-continental across Australia and New Zealand. Dennis has also appeared on numerous TV cooking shows in Australia and Croatia, as well as in all national papers and magazines, and demonstrated Croatian cuisine at the cooking school. Dennis is also personal chef for some of the biggest Croatian business families like, Jim Bosnjak-Westbus, Roy Medich-Medich Enterprises, Ron & Tony Perich-Leppington Pastoral Co. Russel Buckley-Hume Doors, Ray Begovich-Land Development, Australian Olympic Committy, Volvo-Australia and others. Dennis has also introduced Croatian cuisine to Australia's top politicians like, Premier of N.S.W. Mr. Bob Carr, former Prime Ministers Mr. Gough Whitlam and Paul Keating, leader of opposition Mr. Kim Beazley and Prime Minister Mr. John Howard, and number of other ministers. (Croatian World.Net)

Should you like to contact Mr. Valcich, please use this address: dvalcich@ihug.com.au, Web site: homepages.ihug.com.au/~dvalcich

SMILE CORNER

A man's point of view:

Driving into the city this morning on the Freeway, I looked over to my left and there was a woman in a brand new Mustang doing 75 miles per hour with her face up next to her rear view mirror putting on eyeliner! I looked away for a couple of seconds shaking my head in disbelief and when I looked back she was halfway over in my lane, still working on her makeup! Well, it scared me so bad that I dropped my electric shaver, which knocked the doughnut right out of my other hand. In all the confusion of trying to straighten the car out by using my knees against the steering wheel, I knocked my cellphone away from my ear, which fell into the coffee mug between my legs, scolding me and DISCONNECTING A VERY IMPORTANT CALL!

WOMEN SHOULD NOT BE ALLOWED TO DRIVE!

NEW BOOK

'STATECRAFT' is a new book by former Prime Minister of Great Britain, Margaret Thatcher. In the book there is a separate chapter on "Balkans".

Why not read this book and find what the highly profiled former Prime Minister and the world politician wrote about Croatia? Even better, this book should be given to the universities and world institutions to broaden their view on the conflict and the truth about our homeland. (BM)

Hrvatska ISKRA

Canadian-croatian journal No. 105, March 15, 2002

PRESS RELEASE

Povodom 10. obljetnice priznanja Republike Hrvatske od strane SAD 'Croatian Day' obilježava se u gradovima širom SAD

Washington DC, 5. travnja - SAD 7. travnja 1992. godine priznale su Republiku Hrvatsku. Tim se povodom, na desetu obljetnicu priznanja, u nizu americkih gradova, proglasava Hrvatski dan - Croatian Day. Veleposlanstvo Republike Hrvatske u SAD iniciralo je i koordiniralo obilježavanje ovog povijesnog datuma, jednog od najvažnijih u modernoj hrvatskoj povijesti, u svim gradovima u SAD u kojima Republika Hrvatska ima svoja diplomatsko-konzularna predstavništva, a generalni i počasni konzulati angazirali su se u provedbi ove ideje.

U Chicagu je, tako, u nazočnosti gradonacelnika Richarda Daleya, u Gradskoj vijećnici uz zvuke hrvatske himne podignuta hrvatska zastava te generalnom konzulu Republike Hrvatske u Chicagu Domagoju soli predana svecana povelja. Na događaju je govorila i dr. Dijana Pleština, specijalna savjetnica ministra vanjskih poslova Republike Hrvatske Tonina Picule.

Na zamolbu generalnog konzula Republike Hrvatske dr. Mise Munivrane, grad Los Angeles proglasio je početkom tjedna Hrvatski dan.

Ured gradonacelnika New Yorka proglasit će Hrvatski dan u ponedjeljak, 8. travnja, za što se pobrinuo generalni konzul Republike Hrvatske u New Yorku Domagoj Kero.

Gradovi blizanci, St. Paul i Minneapolis, kao i cijela savezna država Minnesota, obilježili su desetu obljetnicu americkog priznanja Republike Hrvatske danas, u petak, 5. travnja, proglasivši Dan Hrvatske. Tamosnju je proslavu organizirao Boris Miksic, počasni konzul Republike Hrvatske u St. Paulu, Minnesota.

Novi počasni konzul Republike Hrvatske u New Orleansu, James Coleman, priznanje Republike Hrvatske obilježit će u nedjelju 7. travnja gradonacelnikovim proglasavanjem Hrvatskog dana te prigodnim piknikom na kojem će sudjelovati predstavnici gradskih vlasti i medija New Orleansa.

U surađujuci s gradskim vlastima u Pittsburghu, počasni konzul Marion Mark Vujovich proslavit će uskoro proglašenje Dana Hrvatske i u tom gradu.

U organizaciji novog počasnog konzula Republike Hrvatske u Seattleu, u saveznoj državi Washington, Franka Brozovica, i grad Seattle će uskoro obilježiti povijesni datum proglašenjem Hrvatskog dana.

I Kansas City obiljezio je ovaj datum proglasivši Hrvatski dan. Iako u tom gradu Republika Hrvatska nema konzulat, proglašenje Dana Hrvatske dogovorio veleposlanik Republike Hrvatske u SAD dr. Ivan Grdesic tijekom nedavne posjete Kansas City-u gdje se osim susreta sa Americkim Hrvatima, susreo i sa tamosnjom gradonacelnicom hrvatskog porijekla, Carol Marinovich.

Prijestolnica SAD, Washington, obilježit će desetu godišnjicu priznanja Republike Hrvatske na dan Dana državnosti, 25. lipnja.

Veleposlanik Republike Hrvatske u SAD dr. Ivan Grdesic rekao je: Veleposlanstvo i konzulati Republike Hrvatske u SAD, kao i Americki Hrvati tijekom cijele ove godine obilježavaju i obilježavat će desetu obljetnicu priznanja Republike Hrvatske od strane Sjedinjenih Država. To je ne samo prigoda da se podsjeti na vrijeme i uvjete u kojima je ostvareno međunarodno, pa tako i americko priznanje Hrvatske, nego i da se ujedno americka javnost informira o hrvatskom napretku u jakanju demokracije i približavanju Europskoj Uniji i NATO savezništva.

Organizirajući obilježavanje ove obljetnice u americkim gradovima željeli smo povezati se s lokalnim vlastima i zajednicama Hrvata koji žive u tim gradovima, ali i ukazati na postignuća koja je Hrvatska ostvarila u posljednjih deset, a osobito u posljednje dvije godine, rekao je Grdesic. Pritom, nastavio je Grdesic, želja nam je da se sve uspješniji odnosi Sjedinjenih Država i Hrvatske i dalje nastave razvijati partnerski. To se odnosi na područja suradnje koja su bila ključna pred deset godina, u trenucima priznanja Hrvatske i na područja koja su važna sada, poput antiterorističke koalicije, približavanja Hrvatske NATO Savezu i jakanja gospodarske suradnje. (Media contact: Alan Vojvodic, (202) 986 9476, press@croatiaemb.org)

George H. Ryan
Governor of Illinois

Geetings:

As Governor of the State of Illinois, I am honoured to extend my greetings to the Croatian American Community as you celebrate the 10th anniversary of the Official Recognition of the Republic of Croatia by the United States of America.

The Croatian community of Illinois has been an inspiration of service here in the State of Illinois. Your hard work and commitment in the progress and development of science, business, medicine and education for the State of Illinois serves as a model to other communities in our state.

On behalf of the citizens of Illinois, please accept my best wishes for a most memorable celebration.

Sincerely,

George H. Ryan
Governor of Illinois

Embassy of the Republic of Croatia to the United States of America, PRESS RELEASE

CROATIA TAKES PART IN ANTI-TERRORIST COALITION'S HUMANITARIAN WORK IN AFGHANISTAN

Zagreb, April 5 - Republic of Croatia will deliver humanitarian aid to Afghanistan as an active involvement in dealing with the damaging consequences of the Taliban regime there. Upon the Resolution of the Croatian Government on Humanitarian Aid to Afghanistan, Croatia will deliver a donation of medical supplies and equipment, tents, blankets and food, promptly gathered by several Croatian ministries. The value of the donation is more than 52,000 US dollars, which ranks it among most generous donations being delivered so far. It is also the only similar donation being transferred to Afghanistan from South and East European region. Republic of Croatia has recognized the need for and importance of humanitarian activities aimed at alleviating dire implications of the refugee crisis in Afghanistan, including to the security and stability of the region. Croatia will thus get actively and involved in USA and other anti-terrorist coalition members' activities. In joint effort with the Government of Iceland, that has graciously made an military aircraft available to Croatia, the Croatian humanitarian aid for Afghanistan will be transported to Pakistan tomorrow, on April 6, 2002. The help has also been provided by the U.S. Embassy in Zagreb and the American command of NATO Air Forces. H.E. Dr. Ivan Grdesic, Croatian Ambassador to US said: The humanitarian aid that is being transported from Croatia to people of Afghanistan is both a contribution to anti-terrorist coalition's activities in Afghanistan and a expression of solidarity Croatian people feel for those in need. It is not a mere gesture as, indeed, all Croatians deeply relate to human suffering, due to Croatian Homeland War. (CroatianWorld.net).

DRAGO JOSIPOVIC TRANSFERRED TO SPAIN TO SERVE PRISON SENTENCE

On 9 April 2002, Drago Josipovic was transferred to Spain to serve his sentence as handed down by the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY).

Spain became the seventh United Nations Member State to enter into an Enforcement of Sentences Agreement with the Tribunal on 28 March 2000. The other countries are Italy (signed on 6 February 1997), Finland (7 May 1997), Norway (24 April 1998), Sweden (23 February 1999), Austria (23 July 1999) and France (25 February 2000).

Factual allegations

The amended indictment of 9 February 1998 alleges that during the armed conflict between the forces of the Croatian Defence Council (HVO) and those of the Government of Bosnia and Herzegovina, from January 1993 until at least May 1993, the HVO systematically attacked villages chiefly inhabited by Bosnian Muslims in the Lasva River Valley region of central Bosnia and Herzegovina.

The accused was charged for his alleged involvement in the persecution of the Bosnian Muslim villages of Ahmici-Santici and its environs from October 1992 to April 1993, and in the participation in an attack on Ahmici-Santici on 16 April 1993. During the attack the village was shelled from a distance and then groups of HVO soldiers went from house-to-house attacking Bosnian Muslim civilians and burning their houses, barns and livestock.

Charges

Along with Zoran Kupreskic, Mirjan Kupreskic, Vlatko Kupreskic and Vladimir Santic, Drago Josipovic was charged on the basis of individual criminal responsibility (Article 7(1) of the Statute) with:

- Violations of the laws or customs of war (Article 3 - murder;

cruel treatment),

- Crimes against humanity (Article 5 - persecutions on political, racial or religious grounds; murder; inhumane acts).

The Trial

The Trial started on 17 August 1998. The Prosecution finished presenting its case-in-chief on 15 October 1998. On 11 January 1999, the presentation of the Defence case in-chief began, ending on 23 July 1999. The Prosecution presented rebuttal evidence between 27 September and 4 October 1999, and the Defence led rejoinder witnesses on 5 and 6 October 1999. Closing arguments were held from 8 to 10 November 1999.

The Judgement

On 14 January 2000, the Trial Chamber pronounced its Judgement. Drago Josipovic was found guilty on the basis of individual criminal responsibility for:

- Crimes against humanity (Article 5 - persecutions on political, racial or religious grounds; murder; inhumane acts). He was sentenced to 15 years' imprisonment.

The Appeal

On 26 January 2000, Drago Josipovic filed his notice of appeal against the Judgement and sentence. The Prosecution filed its notice of appeal against the Trial Chamber's findings regarding Josipovic on 31 January 2000. The appeal hearing took place from 23 to 25 July 2001. The Appeals Chamber rendered its Judgement on 23 October 2001. The Appeals Chamber allowed his appeal in part and reduced his sentence from 15 to 12 years' imprisonment.

ICTY, United Nations, Public Information Services

EC REPORT ON SAP

Bruxelles, April 5 (FPB) - The EC released yesterday their first report for the year on developments in the Stabilisation and Association Process (SAP). The report contains annexes for all five countries participating in the process (Croatia, Bosnia and Herzegovina, Yugoslavia, Macedonia and Albania). The report states that strengthening democracy and implementing wide structural reforms are the two major challenges facing Croatia.

The region of Europe's southeast or western Balkans - as it is referred to in European institutions - is considered to be very complicated politically and economically. The EC believes that Croatia has recently succeeded to relatively successfully cast off the not so distant past. In contrast to Croatia, it is difficult for the remaining countries to manage to make any advancement in the struggle with two barriers - inter-ethnic tensions and a ruined political and economic environment, which give way to corruption and organised crime.

The report considers that positive changes have been achieved by the new government in the area of respect of human rights (including minority rights) and respect for obligations under peace agreements. Nevertheless, the report continues, the largest possible threat to realising economic, political and social reforms is the still apparent weak spots in the judiciary and other problems related to the implementation of the law. The pace of reforms is being influenced by nationalist pressure, particularly with regard to the process of returns and true integration of the Serb minority. These pressures had a determining role with regard to co-operation with the Hague-based UN war crimes tribunal, and affect the government's stance towards the enhancement of regional cooperation. The EC maintains that Croatia needs to rise above regional and historical disagreements and accept a more open approach to resolving important issues with its neighbours.

Macro-economic indicators show that the situation in the economy in Croatia is improving. The total Gross Domestic Product in all five countries in the region amount to EUR40 billion. Croatia has less than one-fifth of the population in the region and holds half the foreign trade for the region.

The report refers to government measures in economic and structural reforms which are unfolding slower than expected. Tangible results are expected in the coming period - even during this year. The main cause for concern, the report believes, is the high unemployment rate.

The report continues by saying that the signing of the Stabilisation and Association Agreement was a further indicator of the continuing improvement in relations between Croatia and the EU. The sincerity of Croatia's aspirations to become a candidate for membership in the EU above all depends on Croatia's success in implementing the agreement. That agreement had immediate effect on internal reforms because the government is making huge efforts to establish a proper legal framework. However, the implementation of adopted laws continues to be a challenge for the government, which needs to consider its own ability to implement reforms and face the deficiencies that occur in the process.

Even though it appears that the government is aware of this, it continues to concentrate on the more glamorous political goals of Croatia's European policy instead of concentrating on the huge efforts required to come closer to European standards.

BOOK ON CROATIAN SCIENTISTS AROUND THE WORLD PRESENTED

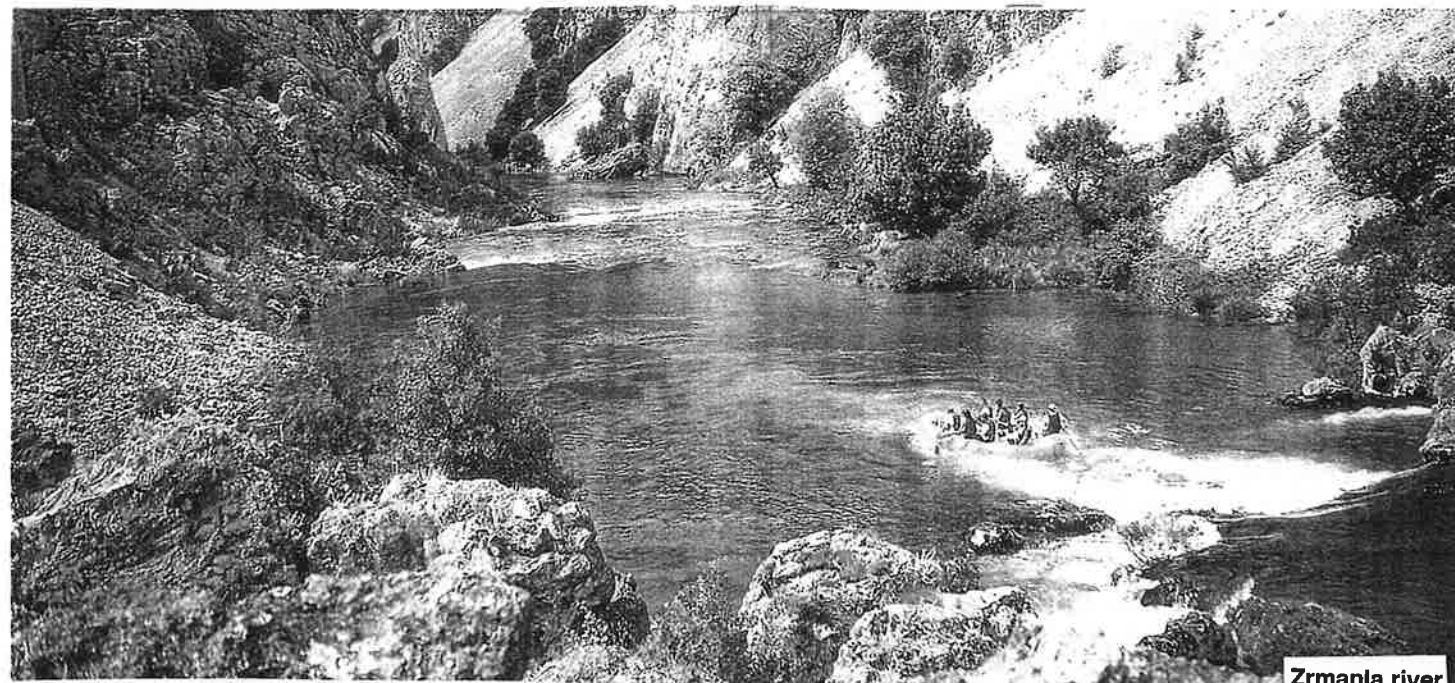
ZAGREB, April 9 (Hina) - "Eminent Croatian Scientists in the World", a presentation of works by Croats who on the basis of their scientific work abroad have become renown in world scientific circles, was presented in Zagreb on Tuesday at the premises of Matrix Croatica. #L.#

The bilingual book, written in Croatian and English presents portraits and the works of nine scientists whose careers began in Croatia and who became renown through their work in scientific circles abroad. The book was published by the Croatian-American Association in Zagreb in co-operation with the Croatian Homeland Foundation. With this book, the editor, a professor at the Zagreb Pharmaceutical-Biochemical Faculty Janko Herak, has continued a series of presentations of scientific careers of Croats abroad. The first presentation was of reputable Croat scientists in the United States.

This book presents experts who reached the top of the ladder in world scientific circles. Amongst them are experts in development biology, Davor Solter; a professor of pathology, Ivan Damjanov; molecular genetician, Miroslav Radman; bio-physician, Stjepan Marcelj; mathematician, Zvonimir Janko; geodesist, Stjepan Horvat; physician, Vladimir Glaser; bio-physician, Jasna Peter-Katalinic and computer scientist, Danko Gajski. These are all experts who are at the very top of the ladder of world scientists with regard to the number of citations referring to their works.

Come and visit Croatia

RAFTING DOWN THE ZRMANJA RIVER

Zrmanja river

There are few places where, as on Zrmanja River, you will be able to journey by boat and, at the same time, pick ripe figs, smell the fragrance of mint and travel over a carpet of water-lilies and reeds, enjoying this special mix of the Mediterranean and the karst... Zrmanja will offer you special refreshment to quench your thirst from one of its sources, of which there are plenty!

Even for good connoisseurs of Nature's beauties, Croatian rivers, especially those in karst regions, are a real surprise. Amongst the most beautiful in Europe, they are - depending on the season and the amount of rainfall - sometimes rapid and wild, another time tame and lazy, but always causing great enthusiasm with their beauty and the enigma of nature. Since most of them are close to the sea, they offer the possibility of enjoying the beauties of the Adriatic Sea day upon day, and setting off immediately into rafting adventure, or, in midsummer, when the water level is low, for canoe expedition. On your journey to the sea or on your return, getting to know them better will relax you and, for the first time a little unexpectedly, be a special gift to yourself.

Many rivers are similar, although each one is different. Admittedly, there are many of them all over the world that deserve the attention of adventurers. However, there are few in which you can simultaneously swim, drink their water, on which you can travel over carpets of water-lilies, smell the fragrance of mint and pick ripe figs... In northern Dalmatia's Zrmanja river, which rises from a spring in the Velebit Mountain and is a true five-star river for all that it offers, all that is possible. Zrmanja is a surprise not only to those who meet it for the first time, but also to those who have not entirely discovered its character, totally different during each season of the year. It's simply never the same and always a new discovery. Rich with snowfalls and rain, with waters abounding in calcium, Zrmanja begins to create sediments, especially after the confluence of the warmer river Krupa. For scientists these are simply chemical combinations which settle, forming sediment barriers, whilst for nature lovers they are picturesque waterfalls and real blessings of the river's beauty.

The Zrmanja canyon is deep and imposing, its Veliki Slap (Great Waterfall) an image to be remembered and experience which binds people and rivers forever. Once again, the natural phenomena of cracks in porous stone, caused by water turning into ice, explain the traces of former waterfall rocks on which here and there a tree appears. It is a true hymn to the endurance of nature, but also a short pause before the nearby luxuriant forests.

Clear, cold and swift from its very source, in summer Zrmanja sinks into the karst near Ervenik, surfacing once more near Kaštel Žegerski; in summer as a brook, in winter as a rapid mountain stream. This is the destination of all those who, always under professional guidance, decide to explore this river and its surroundings by raft or canoe. For a journey on a river - organized by professional and well-equipped travel agencies in all major tourist centres - is an adventure and a challenge, however, the beauty of its banks and of its untouched nature is the real reason for undertaking this journey. The fact that Zrmanja is the way it is, all the way to Muškovci, the region most interesting to adventure lovers, is due to the inhabitants of the villages along its course. It is no secret that there have been different ideas and plans involving the river, among them even a referendum about using its force in producing electrical power. Fortunately, the locals - sentimentally bound to the river and positively inclined towards well-intentioned visitors, but also increasingly conscious of the economic possibilities of the just awakened tourism - knew what they wanted. For the power plant is a threat to a river, whilst responsible excursion organizers and tourists traveling down-river are its greatest defenders. They leave nothing behind, not even traces of their footprints, taking away all that could contaminate it. Furthermore, apart from incessant care, at least once a year they organize a special ecological action!

There are few places where, as on the Zrmanja River, you will be able to journey by boat and, at the same time, pick ripe figs, smell the fragrance of mint and travel over a carpet of water-lilies and reeds, enjoying this special mix of the Mediterranean and the karst... And there's something else: if your professional guides seem to have taken everything along - safety life jackets and helmets, obligatory accessories for rafting - all except water, don't blame them for being forgetful. Zrmanja will offer you a special refreshment to quench your thirst from one of its sources, of which there are plenty! And you will easily discover them, if you follow the refreshing fragrance. Because mint loves cold water sources! Here, by examining water mills grown weary of the achievements of civilization, you will discover former washing machines, mills or water supply systems. The methods may have changed, but the principles are still the same...

From Kaštel Žegar all the way to Muškovci the waters are, depending on the season of the year and the water levels, appropriate for navigation which will offer you that real dose of adventure and safety, the possibility of acquiring the necessary skills to master the arts of run-